

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY



INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY



EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MARZEC 2016

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W lutym 2016 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem, choć były nieco lepsze niż przed rokiem o tej porze. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał o 0,7 pkt. proc. do najniższego poziomu w ostatnich 6 miesiącach wynoszącego 99,6 punktu. Był on jednak o 0,3 pkt. proc. wyższy niż w lutym 2015 r. Zdecydował o tym wyłącznie spadek wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, przy wyższym o 0,1 pkt. proc. wyrównanym wskaźniku nożyc cen. O pogorszeniu wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 0,4 pkt. proc. zdecydował przede wszystkim sezonowy spadek wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego o 1,9 pkt. proc. do 98,7 punktu, a także pogorszenie wyrównanego indeksu obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi z zagranicą na przełomie roku 2015/2016. Sytuację łagodziło niewielkie relatywne obniżenie cen detalicznych żywności pod koniec roku poprzedniego oraz poprawa indeksu wynagrodzeń i cen detalicznych żywności pod wpływem grudniowego wzrostu wynagrodzeń, który w ostatnim miesiącu roku jest zdecydowanie wyższy niż w pozostałych miesiącach. Nie zdołały one jednak w pełni zniwelować pogorszenia wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego oraz wyrównanego indeksu obrotów handlowych artykułami rolno-spożywczymi z zagranicą.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen nieznacznie się zwiększył (o 0,1 pkt. proc.) do 99,6 punktu. Był on jednak o 0,9 pkt. proc. wyższy od bardzo niskiego poziomu ubiegłorocznego wynoszącego 98,7 punktu. W analizowanym miesiącu wyrównany wskaźnik zmian cen skupu utrzymał się na poziomie poprzedniego miesiąca wynoszącego 99,3 punktu, mimo niewielkiej przewagi spadków cen nad ich podwyżkami w styczniu 2016 r. Styczniowe podwyżki cen trzody chlewnej, większości zbóż i ziemniaków nie zdołały skompensować spadków cen mleka, drobiu, bydła oraz pszenicy. Nie zmienił się także wyrównany wskaźnik cen środków produkcji (99,8 punktu), mimo że w styczniu bieżący wskaźnik zmian cen detalicznych środków produkcji zmalał o 0,2 pkt. proc. do 99,5 punktu.

Zmiany cen jakie dokonały się w styczniu 2016 r. w porównaniu z grudniem 2015 r. były neutralne dla rolnictwa, bowiem ceny koszyka skupu zmalały o 0,1 pkt. proc., przy stabilizacji cen detalicznych środków produkcji. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł w styczniu 2016 r. 99,9 punktu. Był jednak nieco gorszy niż przed rokiem, kiedy nieznacznie przekraczał 100 punktów. W najbliższym miesiącu uwarunkowania rynkowe rolnictwa nie ulegną większej zmianie przede wszystkim ze względu na niskie ceny na większości światowych rynków. Relatywnie tani import hamuje wzrost cen na rynku krajowym, mimo znacznie niższych zbiorów praktycznie wszystkich roślin uprawnych w 2015 r.

2. Niższe od oczekiwanych przez producentów zbóż ceny powodują, że obroty na rynku krajowym są relatywnie niewielkie. Do końca sezonu trudno jednak oczekiwać ich wzrostu ze względu na ograniczony popyt krajowy

oraz sytuację na rynku światowym. Optymistyczne prognozy zbiorów w 2016 r. na półkuli północnej oraz rekordowe zapasy zbóż na świecie, przy niskich cenach energii utrzymują ceny światowe na niskim poziomie.

3. Powoli rosnące sezonowo ceny zbóż pogarszają i tak niską opłacalność trzody chlewnej, której ceny w IV kwartale 2015 r. spadły o 16,3% do zaledwie 3,84 zł/kg w.ż. w grudniu 2015 r. Reakcją jest spadek pogłowia, szczególnie głęboki w odniesieniu do macior prośnych. Liczyć się więc należy ze znaczącym ograniczeniem produkcji prosiąt w 2016 r. Ograniczenie produkcji żywca wieprzowego prawdopodobnie będzie mniejsze ze względu na duży import prosiąt i warchlaków. Spadek produkcji powinien doprowadzić jednak do wzrostu cen i poprawy opłacalności chowu trzody chlewnej. Skala wzrostu będzie zależna od sytuacji i poziomu cen na jednolitym rynku europejskim, gdzie Komisja Europejska przewiduje zmniejszenie produkcji o 2-3%.

5. Mimo niewielkiego pogorszenia opłacalności produkcji kurcząt brojlerów produkcja drobiu nadal dynamicznie rośnie, głównie pod wpływem rozwijającego się eksportu, który w ostatnich miesiącach stymuluje spadek wartości złotego.

6. Słaba koniunktura na światowym rynku utrzymuje spadkowe tendencje na rynku mleka. Maleją ceny na wszystkich poziomach rynku, z tego najszybciej w skupie i w zbycie. Mimo to utrzymuje się wysoka dynamika skupu. W styczniu br. skup był o 2,2% większy niż w grudniu 2015 r. i o 7,6% większy niż przed rokiem. Wskazuje to, że poprawa mleczności oraz wzrost podaży mleka w gospodarstwach specjalizujących się w produkcji mleka z nadwyżką kompensuje około 6% redukcję pogłowia krów, przede wszystkim przez najmniejszych producentów.

7. Opóźnianie wypłat dopłat bezpośrednich przesunęła wiosenne ożywienie na rynku środków produkcji na następne miesiące. Wzrost cen nawozów mineralnych był minimalny, mimo bliskich terminów rozpoczęcia prac polowych. Dynamikę cen środków produkcji osłabiają także spadkowe tendencje cen surowców na rynkach światowych.

8. W styczniu br., po dwóch miesiącach spadków w końcu roku poprzedniego, ceny detaliczne żywności wzrosły o 1%, a więc nieco więcej niż w analogicznym miesiącu przed rokiem. Może to zapowiadać przyspieszenie dynamiki cen żywności. Niskie ceny surowców rolniczych w kraju oraz na rynkach światowych będą jednak osłabiać ich dynamikę co najmniej do nowych zbiorów.



Jadwiga Seremak-Bulge

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

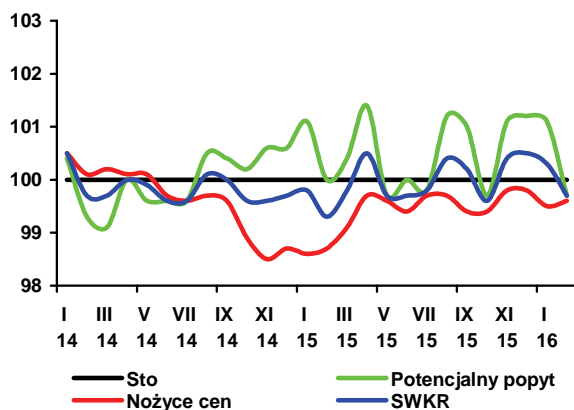
Wyszczególnienie	II 16	I 16	XII 15	XI 15	X 15	IX 15	II 15
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,6	100,3	100,5	100,4	99,6	100,2	99,3
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,7	101,1	101,2	101,1	99,7	101,0	100,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,6	99,5	99,8	99,8	99,4	99,4	98,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,3	99,3	99,7	99,7	99,4	99,5	98,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	99,8	99,8	99,9	99,9	99,9	100,1	99,7
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,9	100,0	100,0	100,0	100,1	100,3	100,1
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,2	102,1	100,9	100,1	99,5	100,4	100,4
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	98,7	100,6	101,4	102,0	99,4	102,3	98,7

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

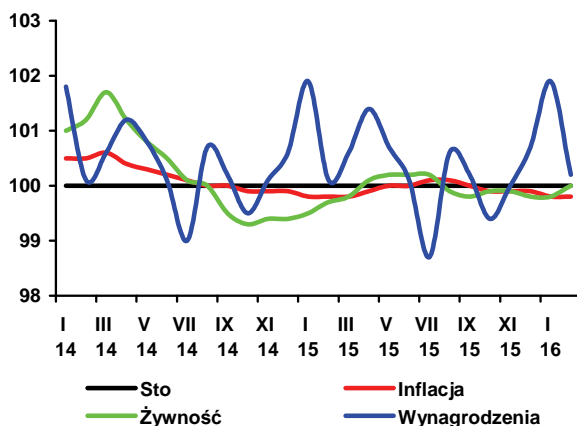
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

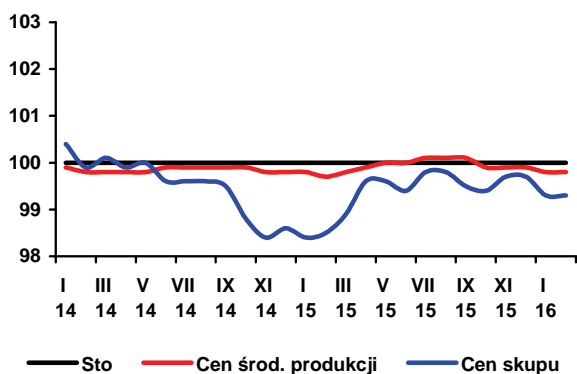
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie



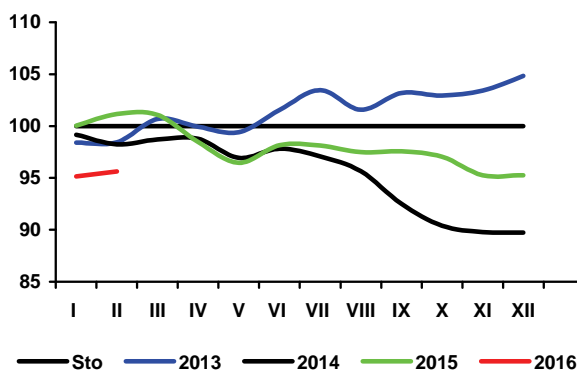
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen



Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen



Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen



Według ostatnich szacunków Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC)¹ zbiory zbóż (bez ryżu) w 2015 r. wyniosły 2,002 mld ton i były o 10 mln ton mniejsze niż podawano miesiąc wcześniej, i jednocześnie o 1,8% mniejsze od rekordowych zbiorów w 2014 r. Spadek podaży ze zbiorów zrekompensowały jednak rekordowe zapasy początkowe (449 mln ton) i dlatego wielkość podaży całkowitej się nie zmieniła (2,451 mld t). Światowe zużycie może się zmniejszyć o 0,9% do 1,984 mld ton, a popyt importowy w nieznacznie większym stopniu (o 1,2% do 318 mln ton), co będzie oznaczało wzrost zapasów końcowych w sezonie 2015/16. Mogą one osiągnąć rekordowy poziom 465 mln ton - najwyższy od 30 lat.

Relacje popytu i podaży odzwierciedla sytuacja cenowa na rynkach międzynarodowych. Indeks GOI² w lutym 2016 r., zmniejszył się o 2,8% w porównaniu z poprzednim miesiącem, w tym indeks cen pszenicy o 2,3%, a kukurydzy o 1,2%. Była to najniższa wartość od 3 lat. W stosunku do lutego 2015 r., indeks był niższy o 16,8% (pszenicy o 19,7%, kukurydzy o 4,1%). Spadek indeksu wynikał także z obaw o sytuację gospodarczą na świecie oraz z dobrych prognoz zbiorów na północnej półkuli w 2016 r., co osłabia popyt, ponieważ oczekując na dalsze spadki cen, importerzy odkładają decyzje o zakupach.

Na krajowym rynku w okresie siedmiu pierwszych miesięcy sezonu 2015/16 (lipiec 2015 r. - styczeń 2016 r.) do skupu trafiło 5,7 mln ton zbóż, tj. o 7% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 3,9 mln ton pszenicy (4,2 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 477 tys. ton żyta (507 tys. ton) i 1,1 mln ton kukurydzy (1,3 mln ton).

W styczniu 2016 r., utrzymała się wzrostowa tendencja cen zbóż. W skupie za żyto płacono 565,9 zł/t (o 3% więcej niż w grudniu 2015 r.), za jęczmień 632,9 zł/t (o 1%), za kukurydzę 666,0 zł/t (o 3%). Mniej płacono jedynie za pszenicę 668,7 zł/t (o 1%). Na targowiskach pszenica kosztowała 774,0 zł/t (761,1 zł/t w grudniu 2015 r.), żyto 615,4 zł/t (606,3 zł/t), a jęczmień 717,8 zł/t (714,3 zł/t). Według danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW w lutym 2016 r., w porównaniu ze styczniem 2016 r., ceny zakupu zbóż uległy obniżeniu. Więcej płacono jedynie za owies (591 zł/t wobec 542 zł/t). Średnia cena zakupu pszenicy konsumpcyjnej wyniosła 660 zł/t (o 2% mniej niż w styczniu br.), żyta 533 zł/t (o 1%), jęczmienia 582 zł/t (o 3%) i kukurydzy 682 zł/t (o 2%).

W 2015 r. według wstępnych danych z Polski wyeksportowano 6,1 mln ton zbóż, wobec 5,5 mln ton w 2014 r., w tym 4,0 mln ton pszenicy, tj. o 23% więcej niż przed rokiem. Przyczyniły się do tego przede wszystkim rekordowe zbiory w dwóch ostatnich latach, osłabienie złotego wobec euro, a także duży popyt importowy na Bliskim Wschodzie i w Afryce. Największy udział w strukturze geograficznej wywozu miały Niemcy (986,8 tys. ton), Egipt (651,9 tys. ton), Arabia Saudyjska (557,6 tys. ton), Algieria (321,3 tys. ton), Maroko (289,5 tys. ton) i Kenia (201,3 tys. ton). Więcej sprzedano także jęczmienia (185,3 tys. ton wobec 153,9 tys. ton). W przypadku pozostałych gatunków zbóż eksport był mniejszy. Sprzedano 538,4 tys. ton żyta (o 35% mniej) i 694,3 tys. ton kukurydzy (o 13% mniej). Import zbóż w 2015 r. wyniósł 1,0 mln ton i był



**Wiesław
Łopaciuk**



**Katarzyna
Rola**

o 16% mniejszy niż w 2014 r. Do Polski przywieziono 477,7 tys. ton pszenicy (561,9 tys. ton poprzednio), 4,3 tys. ton żyta (17,0 tys. ton), 117,3 tys. ton jęczmienia (255,2 tys. ton) i 382,1 tys. ton kukurydzy (356,1 tys. ton).

Eksport mąki pszennej i słodu w 2015 r. był większy, mniej natomiast wywieziono pozostałych mąk, kasz, gryśników i granulek oraz ziarna obrobionego inaczej. W tym czasie do kraju więcej sprowadzono wszystkich produktów pierwotnego przetwórstwa. Zwiększył się eksport i import wszystkich produktów wtórnego przetwórstwa oraz pasz dla zwierząt towarzyszących. Mniej natomiast sprowadzono do kraju pasz dla zwierząt gospodarskich.

Ceny większości zbóż w krajach członkowskich UE zwały w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W Niemczech w styczniu 2016 r., za pszenicę płacono 163 EUR/t (o 6% mniej niż w grudniu 2015 r.), w Czechach 158 EUR/t (o 1% mniej). Przeciętna cena jęczmienia paszowego w UE-28 była niższa o 2%, w tym w Niemczech o 5%. Średnia cena kukurydzy wyniosła 158 EUR/t wobec 160 EUR/t przed miesiącem. W porównaniu ze styczniem 2015 r. ceny większości zbóż w Unii Europejskiej były niższe, z wyjątkiem kukurydzy.

Pod wpływem dużej podaży i niższych cen zbóż i oleistych średnie ceny pasz spadły. Najbardziej potaniała mieszanka dla prosiąt oraz mieszanka dla kurcząt.

1. Grain Market Report nr 463, 25.02.2016 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2015	I-XII	672,5	523,6	577,9	613,9	755,9	586,7	707,5	599,4	X
2014	XII	672,3	523,6	509,9	603,1	759,5	570,9	713,5	600,8	427,9
2015	I	709,9	535,6	548,3	631,6	755,6	598,5	717,8	606,5	433,6
	II	706,8	520,0	558,6	618,7	763,8	573,2	713,3	601,7	423,2
	III	693,4	514,9	566,5	606,3	765,7	578,8	731,7	611,6	418,2
	IV	681,9	520,3	566,5	594,8	757,2	582,9	718,8	598,9	408,2
	V	647,2	497,1	551,6	566,4	755,8	573,5	709,1	585,0	413,2
	VI	650,9	525,4	553,1	561,0	729,7	562,0	682,5	571,1	421,4
	VII	666,8	505,5	595,1	608,5	747,0	575,3	693,5	587,8	420,8
	VIII	645,8	503,6	638	631,9	742,0	582,7	686,7	595,8	424,9
	IX	655,8	527,4	574,4	647,2	768,2	609,6	706,1	602,0	427,2
	X	661,0	540,9	541,6	628,0	758,9	603,5	705,8	608,0	430,2
	XI	672,3	541,8	592,6	643,5	760,7	593,6	710,0	611,7	430,6
	XII	678,2	551,2	648,5	628,8	766,1	606,3	714,3	612,2	434,7
2016	I	668,7	565,9	666	632,9	774	615,4	717,8	620,6	445,1
Zmiana w %										
	I 2016 XII 2015	-1,4	2,7	2,7	0,7	1,0	1,5	0,5	1,4	X
	I 2016 I 2015	-5,8	5,7	21,5	0,2	2,4	2,8	0,0	2,3	X

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
VII 2012-VI 2013		4320,1	1495,2	829,3	1014,8	632,0	539,4	6802,6	3127,3	2358,2
VII 2013-VI 2014		5049,1	1701,4	1055,3	643,4	319,8	648,2	7473,4	3426,4	2052,0
VII 2014-VI 2015		6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1
2014	XII	472,4	134,4	30,6	27,7	17,2	57,2	592,4	222,3	140,4
2015	I	421,3	132,3	32,4	22,8	14,3	57,6	537,4	212,3	81,2
	II	462,9	147,9	36,8	24,1	17,2	58,9	589,9	239,4	86,4
	III	357,6	129,5	33,1	27,6	22,2	57,6	484,6	227,4	125,7
	IV	370,6	124,6	41,5	32,4	24,6	67,8	517,1	246,6	118,6
	V	329,2	128,7	31,2	25,7	20,5	58,6	448,0	227,8	143,5
	VI	314,3	122,7	33,2	26,6	20,6	52,9	431,9	215,9	143,3
	VII	365,1	108,2	33,5	224,0	91,0	52,9	677,8	270,4	97,0
	VIII	1158,5	421,4	168,5	170,9	56,7	280,1	1805,9	821,9	54,5
	IX	493,2	149,2	72,2	59,8	20,8	106,9	740,6	325,4	178,4
	X	441,2	132,9	59,0	46,5	25,5	92,6	644,3	291,0	480,1
	XI	499,9	176,7	55,7	32,0	17,8	73,9	665,3	302,6	177,1
	XII	511,3	179,6	54,1	36,5	22,6	69,2	674,2	308,0	80,1
2016	I	388,3	.	34,0	.	.	.	499,2	.	61,5
Zmiana w %										
	I 2016 XII 2015	-24,1	x	-37,1	x	x	x	-26,0	x	-23,3
	I 2016 I 2015	-7,8	x	4,9	x	x	x	-7,1	x	-24,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2014 ^b	I-XII	2741,0	2261,9	232,3	1613,3	167,7	8865,4
2014 ^a	XII	164,8	130,4	11,8	83,2	11,2	599,4
2015 ^a	I	172,7	133,6	13,0	82,1	12,9	611,7
	II	159,6	123,5	11,4	74,5	11,6	549,5
	III	171,2	134,1	12,6	82,6	13,9	620,7
	IV	154,3	118,8	12,6	81,1	11,5	658,0
	V	154,2	120,2	11,3	81,5	12,1	627,2
	VI	157,4	121,9	11,7	83,8	12,6	641,6
	VII	175,8	137,7	12,3	86,0	13,0	646,7
	VIII	156,7	123,7	11,0	83,1	11,2	615,6
	IX	175,7	141,5	11,9	85,6	13,9	640,1
	X	178,4	140,3	12,4	88,3	13,6	678,7
	XI	172,2	137,9	11,9	83,0	14,0	626,7
	XII	167,9	123,5	12,3	83,8	14,3	638,2
Zmiana w %							
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>		-2,5	-10,4	2,8	1,0	2,4	1,8
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>		1,9	-5,3	3,7	0,8	28,1	6,5

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2014	XI	469,0	82,5	30,4	99,6	734,9	33,4	3,7	5,9	29,1	78,7
	XII	317,2	41,0	29,2	56,1	517,3	34,1	0,7	6,7	35,2	83,6
2015	I	290,8	26,4	3,3	52,1	424,8	28,4	0,1	5,6	30,8	72,6
	II	628,2	28,3	8,1	47,5	768,7	35,7	0,2	12,1	20,5	73,4
	III	645,7	33,2	10,9	59,4	810,2	35,4	0,0	6,0	15,3	60,0
	IV	531,8	40,7	3,2	47,7	696,7	55,1	0,03	9,7	12,5	80,3
	V	276,0	27,2	8,4	57,4	409,1	22,2	0,0	13,2	30,0	67,5
	VI	156,1	34,9	13,0	62,7	304,2	22,6	0,2	17,9	8,9	53,0
	VII	255,8	27,2	84,1	66,6	457,8	55,0	0,1	10,6	7,8	75,7
	VIII	143,6	103,4	33,0	66,0	457,0	40,4	1,8	7,1	27,2	79,4
	IX	160,2	65,3	3,7	49,1	368,5	65,3	1,1	10,3	10,1	96,4
	X	224,7	48,4	7,5	81,7	435,0	30,9	0,2	10,2	53,9	107,3
	XI	159,7	55,9	4,5	66,6	346,0	48,6	0,2	6,6	73,5	134,7
	XII	482,0	47,7	5,5	37,5	633,9	38,0	0,3	8,1	91,5	146,1
Zmiana w %											
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>		201,9	-14,6	20,4	-43,8	83,2	-21,7	4,8	22,2	24,5	8,5
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>		48,2	28,2	-82,2	-37,9	19,7	-1,1	-57,0	40,2	138,1	61,8

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2014	XI	8,7	1,7	3,7	3,3	7,2	4,2	1,0	2,3	2,6	9,1
	XII	8,7	1,3	4,4	2,1	3,9	3,7	0,7	1,9	2,8	3,5
2015	I	7,2	1,5	3,9	2,9	4,5	4,3	1,2	1,8	2,7	9,8
	II	7,6	1,8	3,6	2,1	4,6	4,2	1,2	2,2	4,1	9,4
	III	8,6	1,8	3,9	2,3	6,4	4,3	1,3	2,8	3,7	12,4
	IV	8,3	1,3	3,3	2,5	4,0	4,3	1,1	2,2	3,4	19,6
	V	7,4	1,4	3,3	1,9	4,7	3,9	1,1	2,3	2,7	19,0
	VI	8,8	1,5	3,3	2,4	4,8	4,9	1,1	2,3	2,9	18,8
	VII	9,0	1,6	3,5	2,1	5,3	4,2	1,2	2,6	3,0	22,3
	VIII	8,1	1,6	3,3	1,8	6,2	4,3	0,8	2,1	3,5	16,5
	IX	8,8	1,5	3,1	2,2	4,6	4,7	1,5	2,6	3,9	16,7
	X	8,8	1,3	3,2	1,8	5,5	5,1	2,0	2,7	4,1	12,5
	XI	8,8	1,3	3,6	1,7	6,9	5,7	1,2	2,4	4,0	14,6
	XII	7,3	1,2	3,2	1,4	4,9	4,7	1,2	2,7	3,3	15,4
Zmiana w %											
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>		-16,9	-13,2	-12,3	-20,9	-30,0	-17,0	0,6	12,8	-19,5	5,5
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>		-15,4	-21,3	-28,1	-34,8	23,0	18,2	0,7	40,9	14,4	272,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2014	XI	2,1	8,1	32,5	13,4	21,3	6,7	1,9	11,8	30,6	14,8
	XII	2,3	7,0	30,0	12,5	20,7	5,2	1,8	10,9	31,4	15,1
2015	I	2,7	7,8	31,7	10,9	23,1	4,4	1,6	10,0	26,8	14,8
	II	2,4	8,5	32,1	11,3	21,0	5,5	1,7	11,2	24,9	15,0
	III	2,9	9,3	36,6	11,1	22,9	6,1	2,3	11,2	29,9	14,9
	IV	2,3	8,9	32,4	12,8	20,5	5,9	2,3	10,8	27,9	13,5
	V	2,2	8,9	31,5	13,7	18,8	4,6	1,8	10,4	26,1	12,9
	VI	2,5	9,5	35,6	13,8	20,0	5,4	2,1	11,1	27,5	13,7
	VII	2,6	10,1	35,5	17,2	23,6	6,1	2,1	11,3	29,3	14,1
	VIII	2,2	8,6	35,6	17,3	20,8	4,7	1,9	11,8	26,5	13,5
	IX	2,4	9,8	37,0	16,3	23,5	5,9	2,2	12,1	31,2	15,3
	X	2,9	9,5	40,0	16,0	25,0	5,9	2,1	13,7	32,3	16,0
	XI	3,2	9,2	39,3	13,6	24,3	5,6	2,1	11,7	29,5	16,6
	XII	3,0	8,8	35,4	14,2	18,1	7,7	2,6	11,4	32,1	16,8
Zmiana w %											
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>		-5,8	-4,0	-9,9	4,3	-25,7	38,3	22,8	-2,8	8,8	1,1
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>		26,3	11,1	7,3	7,8	-13,1	43,2	38,5	-2,3	0,5	5,9

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2014	XI	1,04	2,41	2,12	4,44	3,92	4,40	5,01	5,82
	XII	1,05	2,39	2,17	4,40	3,92	4,40	5,01	5,85
2015	I	1,08	2,45	2,11	4,36	3,98	4,42	4,99	5,85
	II	1,11	2,45	2,08	4,38	3,97	4,42	4,98	5,81
	III	1,08	2,41	2,14	4,38	3,97	4,40	4,98	5,80
	IV	1,07	2,42	2,11	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	V	1,08	2,44	2,12	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	VI	1,07	2,43	2,10	4,38	3,98	4,40	4,94	5,79
	VII	1,08	2,38	2,11	4,40	3,97	4,40	4,95	5,81
	VIII	1,09	2,43	2,07	4,42	3,98	4,40	4,95	5,82
	IX	1,07	2,43	2,09	4,40	3,99	4,38	4,96	5,78
	X	1,04	2,43	2,11	4,40	3,98	4,40	4,95	5,79
	XI	1,03	2,43	2,12	4,38	4,00	4,40	4,94	5,78
	XII	1,03	2,38	2,07	4,42	4,00	4,42	4,90	5,80
Zmiana w %									
	XII 2015 X 2015	0,0	-2,1	-2,4	0,9	0,0	0,5	-0,8	0,3
	XI 2015 XI 2014	-1,9	-0,4	-4,6	0,5	2,0	0,5	-2,2	-0,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2014	XII	1692,4	1767,0	2336,6	1379,3	1880,4	1630,5	2649,8
2015	I	1671,1	1755,4	2326,3	1374,6	1886,0	1627,3	2642,4
	II	1665,3	1762,7	2323,5	1371,2	1878,2	1618,7	2641,3
	III	1671,0	1759,5	2327,3	1369,5	1868,2	1613,4	2641,9
	IV	1666,0	1756,8	2347,2	1364,9	1866,6	1612,9	2645,7
	V	1665,8	1778,6	2336,4	1361,4	1861,8	1611,2	2638,5
	VI	1609,0	1793,1	2327,8	1359,6	1865,4	1609,0	2633,4
	VII	1653,3	1784,8	2318,1	1351,8	1865,4	1609,0	2630,0
	VIII	1652,8	1783,2	2308,3	1349,1	1863,1	1611,9	2627,6
	IX	1649,4	1777,9	2314,1	1354,1	1866,1	1612,6	2626,4
	X	1654,9	1766,1	2312,6	1357,1	1865,4	1608,9	2618,4
	XI	1658,2	1757,5	2313,3	1365,3	1861,2	1611,4	2612,9
	XII	1652,4	1757,5	2313,8	1367,6	1860,5	1613,9	2611,7
2016	I	1654,2	1750,4	2301,9	1363,7	1850,6	1607,5	2601,6
Zmiana w %								
	I 2016 XII 2015	0,1	-0,4	-0,5	-0,3	-0,5	-0,4	-0,4
	I 2016 I 2015	-1,0	-0,3	-1,0	-0,8	-1,9	-1,2	-1,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2014	IX	2,387	2,410	4,551	0,725	1,849	3,525	2,223
	X	2,367	2,442	4,532	0,730	1,732	3,316	2,171
	XI	2,354	2,480	4,516	0,732	1,663	3,190	2,134
	XII	2,416	2,476	4,641	0,779	1,570	3,016	2,122
2015	I	2,297	2,496	4,415	0,731	1,533	2,946	2,073
	II	2,392	2,459	4,608	0,725	1,681	3,238	2,076
	III	2,366	2,440	4,564	0,724	1,658	3,198	2,130
	IV	2,342	2,465	4,539	0,699	1,663	3,224	2,052
	V	2,374	2,463	4,601	0,675	1,603	3,107	2,079
	VI	2,419	2,556	4,686	0,686	1,682	3,258	2,171
	VII	2,350	2,497	4,572	0,656	1,677	3,262	2,252
	VIII	2,315	2,511	4,509	0,652	1,666	3,245	2,255
	IX	2,221	2,429	4,308	0,660	1,756	3,405	2,166
	X	2,249	2,458	4,339	0,677	1,673	3,227	2,134
	XI	2,300	2,447	4,402	0,683	1,481	2,835	2,074
	XII	2,256	2,429	4,308	0,683	1,470	2,808	1,994
2016	I	2,216	2,391	4,227	0,676	1,522	2,904	1,967

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

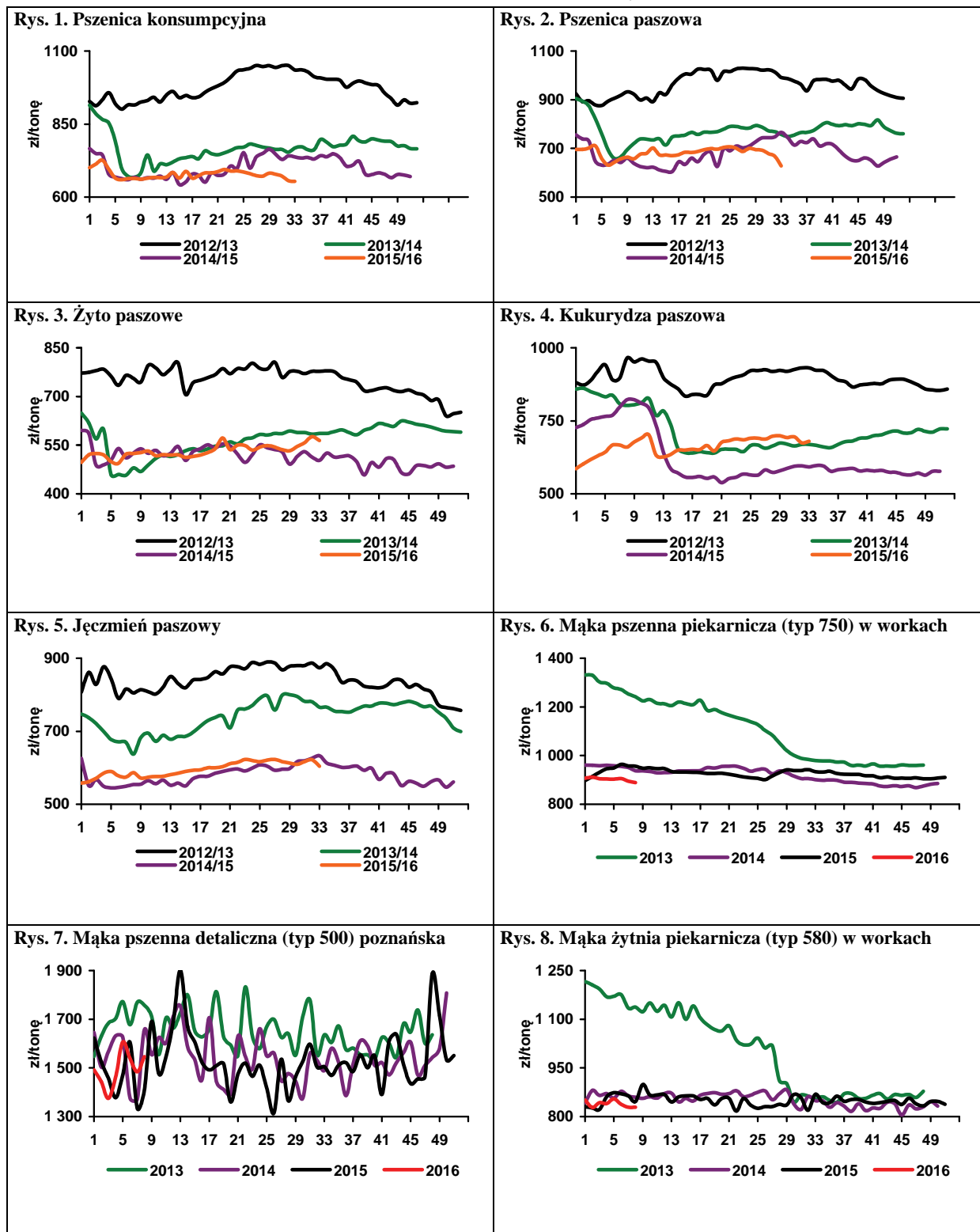
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2014	IX	157	158	158	146	138	124	.	121	142
	X	159	152	160	159	139	119	108	115	129
	XI	177	154	161	169	155	120	108	123	131
	XII	202	159	168	177	173	126	98	133	128
2015	I	198	165	175	181	174	126	109	133	127
	II	194	172	180	178	172	133	113	132	129
	III	193	172	178	181	169	128	115	136	132
	IV	184	174	171	175	164	.	118	138	130
	V	179	171	155	171	160	129	121	133	129
	VI	190	166	157	185	168	125	127	136	135
	VII	191	168	163	166	166	130	128	147	137
	VIII	178	165	161	156	158	131	125	147	140
	IX	173	164	153	155	157	130	135	142	146
	X	178	160	155	162	162	129	146	149	161
	XI	180	160	163	161	162	132	149	150	159
	XII	174	159	163	152	159	.	157	151	158
2016	I	163	158	156	.	151	126	149	144	156
Zmiana w %										
I 2016 XII 2015		-6,3	-0,6	-4,3	x	-5,0	x	-5,1	-4,6	-1,3
I 2016 I 2015		-17,8	-4,2	-10,9	x	-13,2	0,0	36,7	8,3	22,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)



Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.



Piotr Szajner

W kampanii 2015/2016 buraki cukrowe zebrano z powierzchni 171 tys. ha. Przy przeciętnych plonach wynoszących 50,9 ton/ha zebrano 9,4 mln ton korzeni. Według danych ARR produkcja cukru wyniosła 1465 tys. ton, w tym 60 tys. ton stanowiła usługowa produkcja dla innych producentów z UE (Grecja). Technologiczny plon cukru wyniósł 8,6 ton/ha, wobec 10,4 t w 2014 r. Produkcja nieznacznie przekraczała krajową kwotę produkcyjną (1405 tys. ton). Producenci cukru na

poczet produkcji kwotowej w sezonie 2015/2016 zaliczyli ok. 321 tys. ton cukru pozakwotowego z kampanii 2014/2015. W rezultacie podaż cukru pozakwotowego wynosi ok. 320 tys. ton, który będzie eksportowany przede wszystkim do krajów trzecich.

W 2016 r. przemysł cukrowniczy zakontraktuje buraki cukrowe z powierzchni ok. 190 tys. ha, tj. o 5-6% więcej niż przed rokiem. Jeżeli plony osiągną ok. 60 ton/ha, to zbiory mogą wynieść ok. 11,4 mln ton, a produkcja cukru w kampanii 2016/2017 wzrośnie do ok. 1,75 mln ton.

Eksport cukru w 2015 r. wyniósł 435,4 tys. ton, w tym 280,9 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi

odbiorcami były: Niemcy (124 tys. ton), Grecja i Litwa (po 20 tys. ton), oraz Czechy, Węgry i Łotwa (po 18 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnią cenę ok. 472 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (66 tys. ton) oraz Kazachstanu i Rosji (po 24 tys. ton). Ceny eksportowe na rynkach państw trzecich były niższe (ok. 370 EUR/tonę). Import wyniósł 122 tys. ton cukru, w tym 64 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Niemcy (14 tys. ton), Czechy (14 tys. ton) oraz Dania, Francja i Szwecja (po 7 tys. ton). Średnia cena importowała wyniosła 495 EUR/tonę. Cukier do rafinacji importowano tylko w kwietniu br. z Mozambiku (25 tys. ton) oraz w sierpniu br. z Zimbabwe (25 tys. ton) po średniej cenie 360 EUR/t.

W lutym 2016 r. światowe ceny cukru białego spadły do około 400 USD/tonę, a cukru surowego do ok. 315 USD/tonę. Powodem niskich cen jest duża podaż, spowolnienie dynamiki popytu w krajach rozwijających się (np. Chiny) oraz niskie ceny surowców energetycznych.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie
2013	XII	504,66	686,98	375,09	595,07	593,72	613,49
2014	I	512,33	635,66	339,30	646,75	647,59	642,80
	II	466,18	624,52	324,75	649,05	634,39	736,22
	III	514,79	634,26	339,30	648,66	650,70	639,44
	IV	468,53	621,06	325,62	648,48	634,58	734,05
	V	505,65	594,74	324,40	578,60	632,15	569,77
	VI	479,49	558,53	332,62	634,52	459,74	725,24
	VII	487,05	535,07	345,12	492,43	521,74	480,69
	VIII	486,75	518,16	340,64	513,07	497,95	1021,08
	IX	467,23	516,43	351,80	516,85	477,55	819,24
	X	430,62	511,35	348,47	529,83	489,77	822,48
	XI	402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97
	XII	407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49
2015	I	418,23	449,93	363,18	497,83	481,41	690,99
	II	432,52	458,84	377,32	558,15	580,54	498,67
	III	418,88	448,83	377,79	587,24	579,84	624,72
	IV	418,65	447,31	357,69	402,81	463,29	394,23
	V	431,56	467,14	369,83	562,91	537,05	873,91
	VI	456,64	487,82	384,08	539,13	499,07	796,00
	VII	467,22	492,98	398,91	399,14	468,33	370,65
	VIII	489,97	506,89	371,80	526,93	510,64	796,97
	IX	507,03	510,43	360,53	518,72	498,14	720,85
	X	436,04	492,24	341,48	619,91	574,85	819,99
	XI	403,76	460,38	354,66	500,21	471,58	815,77
	XII	423,34	477,10	371,056	551,77	525,34	700,66

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

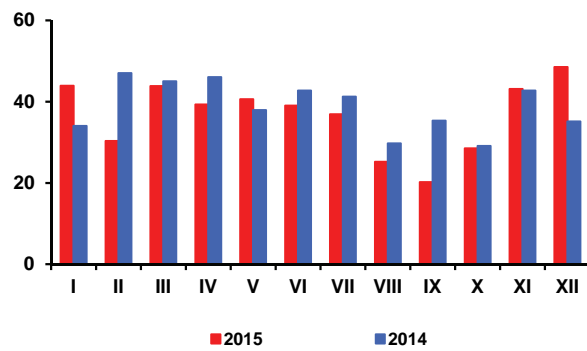
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2013	XII	2,72	2,53	1,69	3,17
2014	I	2,54	2,36	1,69	3,11
	II	2,44	2,33	1,69	2,99
	III	2,32	2,15	1,70	2,87
	IV	2,13	1,94	1,69	2,65
	V	2,08	1,98	1,69	2,58
	VI	2,05	1,95	1,68	2,48
	VII	2,02	1,85	1,70	2,39
	VIII	1,97	1,85	1,70	2,30
	IX	1,94	1,83	1,69	2,23
	X	1,88	1,76	1,70	2,19
	XI	1,80	1,68	1,71	2,12
	XII	1,78	1,67	1,71	2,07
2015	I	1,81	1,74	1,69	2,04
	II	1,83	1,86	1,67	2,06
	III	1,81	1,88	1,67	2,10
	IV	1,81	1,84	1,63	2,12
	V	1,80	1,81	1,70	2,13
	VI	1,85	1,88	1,68	2,10
	VII	1,91	2,04	1,71	2,19
	VIII	1,97	2,14	1,71	2,29
	IX	1,99	2,16	1,72	2,39
	X	2,03	2,11	1,73	2,43
	XI	2,06	2,12	1,72	2,44
	XII	2,10	2,16	1,73	2,50

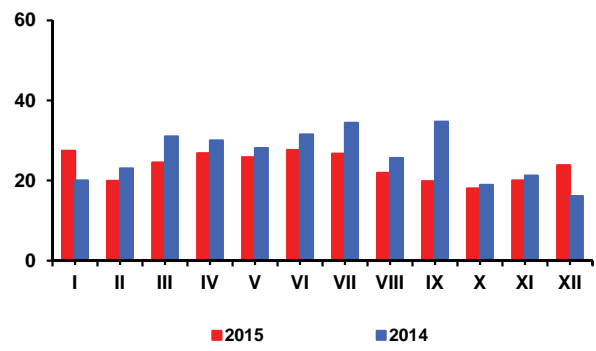
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

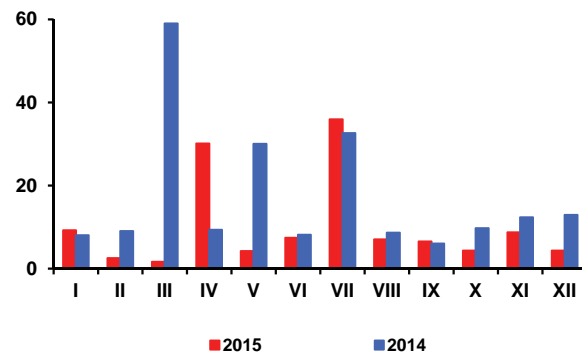
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)



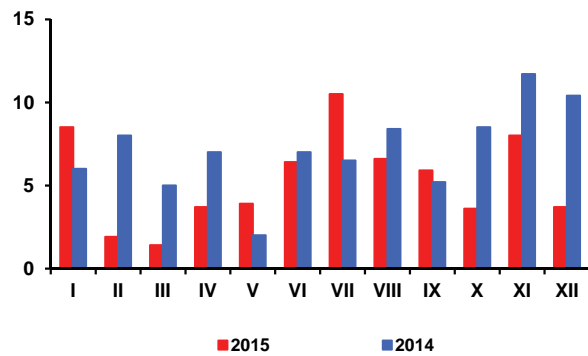
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)



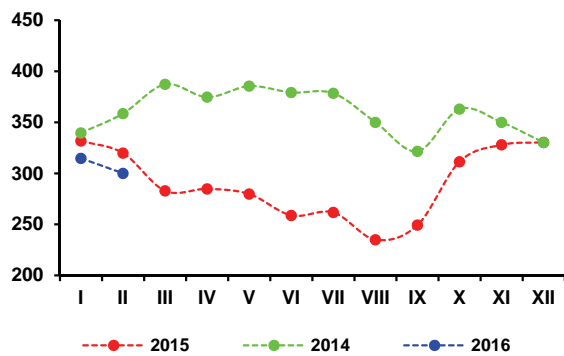
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)



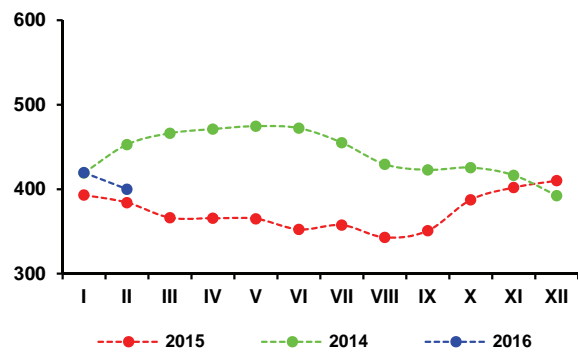
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)



Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)



Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)



Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)



Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS.

W lutowym raporcie Oil World podwyższył szacunki światowych zbiorów nasion 7 głównych roślin oleistych w sezonie 2015/16 do 512,0 mln ton, tj. o 2,5 mln ton w porównaniu z oceną sprzed miesiąca. Korekta ta wynika z podniesienia szacunków produkcji soi do 319,2 mln ton (o 2,1 mln ton), rzepaku do 64,2 mln ton (o 0,2 mln ton) i bawełny do 39,1 mln ton (o 0,2 mln ton). Na niezmiennym poziomie utrzymano szacunki produkcji nasion słonecznika (41,5 mln ton), orzeszków ziemnych (28,0 mln ton) i ziaren palmowych (15,4 mln ton), a dla kopry obniżono do 4,6 mln ton (0,1 mln ton). Według najnowszej oceny światowe zbiory nasion oleistych w sezonie 2015/16 będą o 8,9 mln ton mniejsze niż w sezonie poprzednim, ale z uwagi na wysokie zapasy na początku sezonu (99,9 mln ton), globalne ich zasoby (611,9 mln ton) będą większe o 11,3 mln ton. Przewiduje się, że światowe zużycie nasion oleistych zwiększy się do 509,9 mln ton (o 9,2 mln ton). Zapasy nasion oleistych na koniec sezonu mogą być jeszcze większe niż przed rokiem. Przewiduje się, że wzrosną do 102,0 mln ton (o 2,1 mln ton) i będą stanowić (tak jak w sezonie poprzednim) 20% globalnego zużycia.

Mimo mniejszych zbiorów, w sezonie 2015/16 ceny rzepaku i produktów jego przerobu na rynku europejskim będą niższe niż w sezonie poprzednim, m. in. z uwagi na wysoką podaż i spadek cen konkurencyjnej soi na świecie. Według najnowszej oceny Oil World cena rzepaku w sezonie 2015/16 wyniesie 417 USD/t (cif Hamburg) i będzie o 1% niższa niż w sezonie poprzednim. Cena oleju rzepakowego zmaleje o 0,3% do 800 USD/t (fob ex-mill Holandia), a cena śrutu rzepakowej obniży się o 14% do 232 USD/t (fob ex-mill Hamburg).

W lutym 2016 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 395 USD/tonę i była o 0,5% niższa niż przed miesiącem i o 2% niższa niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 781 USD/tonę i był o 0,5% droższy niż przed miesiącem i o 4% droższy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 203 USD/tonę, tj. o 7% mniej niż przed miesiącem i o 25% mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w lutym 2016 r. wyniosła wg notowań MRiRW 1671 zł/t i była niższa o 1% niż przed miesiącem, ale w porównaniu z lutym poprzedniego roku była o 12% wyższa. Cena rafinowanego oleju rzepakowego (3278 zł/t) była zbliżona do notowanej przed miesiącem, a cena śrutu rzepakowej (825 zł/t) zmalała o 3%. W porównaniu z lutym 2015 r. za olej rzepakowy płacono o 11% więcej, natomiast za śrutę rzepakową o 10% mniej.

Krajowy przerób rzepaku i produkcja surowego oleju rzepakowego była w 2015 r. większa niż w roku poprzednim. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) w 2015 r. wyprodukowały 1238 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 1,6% więcej niż w roku poprzednim, z tego rafinowały



Ewa Rosiak



**Magdalena
Bodyt**

715 tys. ton, tj. o 0,7% mniej. Produkcja margaryn wyniosła 390 tys. ton i była o 2,7% mniejsza.

Eksport większości surowców i produktów oleistych w 2015 r. był większy niż w roku poprzednim. Nieco mniejszy, ale nadal bardzo duży, był tylko wywóz olejów roślinnych. W imporcie, nastąpił niewielki spadek przywozu śrut oleistych i olejów roślinnych. Przywóz nasion oleistych i margaryn wzrósł. W 2015 r. wywieziono: 1000 tys. ton nasion oleistych, w tym 967 tys. ton rzepaku (o 19% więcej niż w 2014 r.), 523 tys. ton olejów roślinnych, w tym 511 tys. ton oleju rzepakowego (o 1% mniej), 804 tys. ton śrut oleistych, w tym 763 tys. ton śrutu rzepakowej (o 19% więcej) i 133 tys. ton margaryn (o 9% więcej). Przywieziono: 3116 tys. ton śrut oleistych (o 2% mniej niż w 2014 r.), 533 tys. ton olejów roślinnych (o 9% mniej), w tym 108 tys. ton oleju rzepakowego (o 22% mniej), 476 tys. ton nasion oleistych (o 21% więcej), w tym 211 tys. ton rzepaku (o 10% więcej) oraz 87 tys. ton margaryn (o 3% więcej). Ujemne saldo handlu zagranicznego oleistymi w 2015 r. wyniosło 721 mld EUR i było o 12% mniejsze niż w roku poprzednim. Wpływy z eksportu wzrosły do 1111 mln EUR (o 9%), a wydatki na import zmalały do 1832 mln EUR (o 1%).

Na detalicznym rynku tłuszczów roślinnych w 2015 r. (podobnie jak w 2014 r.) przeważały spadki cen. Taniały zarówno margaryny, jak i oleje roślinne. Kontynuowane były też spadki cen tłuszczów zwierzęcych i wielu innych grup artykułów żywnościowych. Średni poziom cen detalicznych tłuszczów roślinnych w 2015 r. był o 3,4% niższy niż w roku poprzednim. Margaryny potaniały średnio o 3,8%, a oleje roślinne o 3,3%. Spadek cen tłuszczów roślinnych był o 1,7 pkt. proc. większy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi, ale o 6,2 pkt. proc. mniejszy niż tłuszczów zwierzęcych. Ceny tłuszczów zwierzęcych zmniejszyły się w 2015 r. przeciętnie o 10,0%, z tego ceny masła spadły o 10,1%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych o 8,5%. Spadki cen tłuszczów roślinnych i zwierzęcych były głębsze niż stopa deflacji.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2014 XII	107 329	39 068	37 348	109 049	2,83	34,8	98,4
2015 I	113 641	37 460	40 992	110 109	2,86	36,1	103,2
II	106 160	37 476	46 819	96 817	2,51	44,1	109,7
III	119 880	42 530	51 088	111 322	2,89	42,6	107,7
IV	110 359	37 632	50 582	97 409	2,53	45,8	113,3
V	104 168	45 357	49 474	100 051	2,60	47,5	104,1
VI	89 473	52 303	47 490	94 286	2,45	53,1	94,9
VII	45 894	50 688	31 935	64 647	1,68	69,6	71,0
VIII	118 543	42 298	31 368	129 473	3,36	26,5	91,6
IX	117 991	46 919	40 797	124 113	3,22	34,6	95,1
X	118 326	52 203	47 501	123 028	3,19	40,1	96,2
XI	108 690	45 874	50 751	103 813	2,69	46,7	104,7
XII	84 998	42 283	34 672	92 609	2,40	40,8	91,8
Zmiany w %							
XII 2015 / XI 2015	-21,8	-7,8	-31,7	-10,8	-10,8	x	x
XII 2015 / XII 2014	-20,8	8,2	-7,2	-15,1	-15,1	x	x
I-XII 2014 / I-XII 2013	25,5	7,9	30,1	15,5	15,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2014 XII	107 329	4 053	36 158	75 224	1,95	33,7	142,7
2015 I	113 641	3 472	40 058	77 055	2,00	35,2	147,5
II	106 160	4 384	46 201	64 343	1,67	43,5	165,0
III	119 880	6 051	50 024	75 907	1,97	41,7	157,9
IV	110 359	5 506	49 807	66 058	1,71	45,1	167,1
V	104 168	13 161	48 504	68 825	1,79	46,6	151,4
VI	89 473	16 937	46 358	60 052	1,56	51,8	149,0
VII	45 894	14 973	30 667	30 200	0,78	66,8	152,0
VIII	118 543	8 895	30 657	96 781	2,51	25,9	122,5
IX	117 991	10 593	39 308	89 276	2,32	33,3	132,2
X	118 326	10 934	46 279	82 981	2,15	39,1	142,6
XI	108 690	7 197	49 456	66 431	1,72	45,5	163,6
XII	84 998	5 488	33 785	56 701	1,47	39,7	149,9
Zmiany w %							
XII 2015 / XI 2015	-21,8	-23,7	-31,7	-14,6	-14,5	x	x
XII 2015 / XII 2014	-20,8	35,4	-6,6	-24,6	-24,6	x	x
I-XII 2014 / I-XII 2013	25,5	41,9	31,9	24,3	24,3	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	674 634	4 386 546	35,7	43,0
2014 XII	160 994	300 405	62 700	398 699	38,9	40,4
2015 I	170 462	331 455	75 266	426 651	44,2	40,0
II	159 240	205 533	66 558	298 215	41,8	53,4
III	179 820	202 426	75 478	306 768	42,0	58,6
IV	165 539	263 550	82 887	346 202	50,1	47,8
V	156 252	270 555	51 744	375 063	33,1	41,7
VI	134 210	259 788	49 610	344 388	37,0	39,0
VII	68 841	367 469	23 007	413 303	33,4	16,7
VIII	177 815	264 237	78 007	364 045	43,9	48,8
IX	176 987	279 291	113 465	342 813	64,1	51,6
X	177 489	211 703	73 660	315 532	41,5	56,3
XI	163 035	169 189	62 390	269 834	38,3	60,4
XII	127 497	290 808	51 615	366 690	40,5	34,8
Zmiany w %						
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>	-21,8	71,9	-17,3	35,9	x	x
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	-20,8	-3,2	-17,7	-8,0	x	x
<u>I-XII 2014</u> <u>I-XII 2013</u>	25,5	16,7	-5,6	25,1	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2014 I-XII	1 887 200	71 267	351 836	1 606 631	18,6	117,5
2014 XII	160 994	3 709	61 292	103 411	38,1	155,7
2015 I	170 462	5 053	67 292	108 223	39,5	157,5
II	159 240	5 675	62 532	102 383	39,3	155,5
III	179 820	5 221	71 280	113 761	39,6	158,1
IV	165 539	3 345	78 757	90 127	47,6	183,7
V	156 252	3 473	49 418	110 307	31,6	141,7
VI	134 210	3 096	45 644	91 662	34,0	146,4
VII	68 841	5 061	19 072	54 830	27,7	125,6
VIII	177 815	7 080	74 589	110 306	41,9	161,2
IX	176 987	5 943	110 937	71 993	62,7	245,8
X	177 489	4 958	71 872	110 575	40,5	160,5
XI	163 035	2 668	60 931	104 772	37,4	155,6
XII	127 497	2 807	50 194	80 110	39,4	159,2
Zmiany w %						
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>	-21,8	5,2	-17,6	-23,5	x	x
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	-20,8	-24,3	-18,1	-22,5	x	x
<u>I-XII 2014</u> <u>I-XII 2013</u>	25,5	16,7	6,5	36,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2014 XII	25 828	7 744	9 705	23 867	0,62	37,6	108,2
2015 I	31 664	6 542	9 720	28 486	0,74	30,7	111,2
II	31 639	7 180	9 856	28 963	0,75	31,2	109,2
III	36 441	8 722	11 773	33 390	0,87	32,3	109,1
IV	28 599	6 398	10 674	24 323	0,63	37,3	117,6
V	32 576	6 735	11 524	27 787	0,72	35,4	117,2
VI	33 729	6 689	10 926	29 492	0,77	32,4	114,4
VII	26 727	6 271	9 534	23 464	0,61	35,7	113,9
VIII	30 117	6 462	8 721	27 858	0,72	29,0	108,1
IX	32 284	7 106	10 541	28 849	0,75	32,7	111,9
X	39 480	8 533	16 193	31 820	0,83	41,0	124,1
XI	36 692	8 510	12 250	32 952	0,86	33,4	111,3
XII	30 171	8 087	11 646	26 612	0,69	38,6	113,4
Zmiany w %							
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>	-17,8	-5,0	-4,9	-19,2	-19,8	x	x
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	16,8	4,4	20,0	11,5	11,3	x	x
<u>I-XII 2014</u> <u>I-XII 2013</u>	-2,0	-7,8	-6,4	-1,9	-1,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2013 I-XII	1473	797	1,85
2014 I-XII	1320	683	1,93
2015 I	1501	710	2,11
II	1512	707	2,14
III	1544	693	2,23
IV	1536	682	2,25
V	1552	647	2,40
VI	1618	651	2,49
VII	1459	667	2,19
VIII	1462	646	2,26
IX	1526	656	2,33
X	1594	661	2,41
XI	1605	672	2,39
XII	1667	678	2,46
2016 I	1683	669	2,52
Zmiany w %			
<u>I 2016</u> <u>XII 2015</u>	1,0	-1,4	x
<u>I 2016</u> <u>I 2015</u>	12,1	-5,8	x
<u>I-XII 2014</u> <u>I-XII 2013</u>	-10,4	-14,2	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

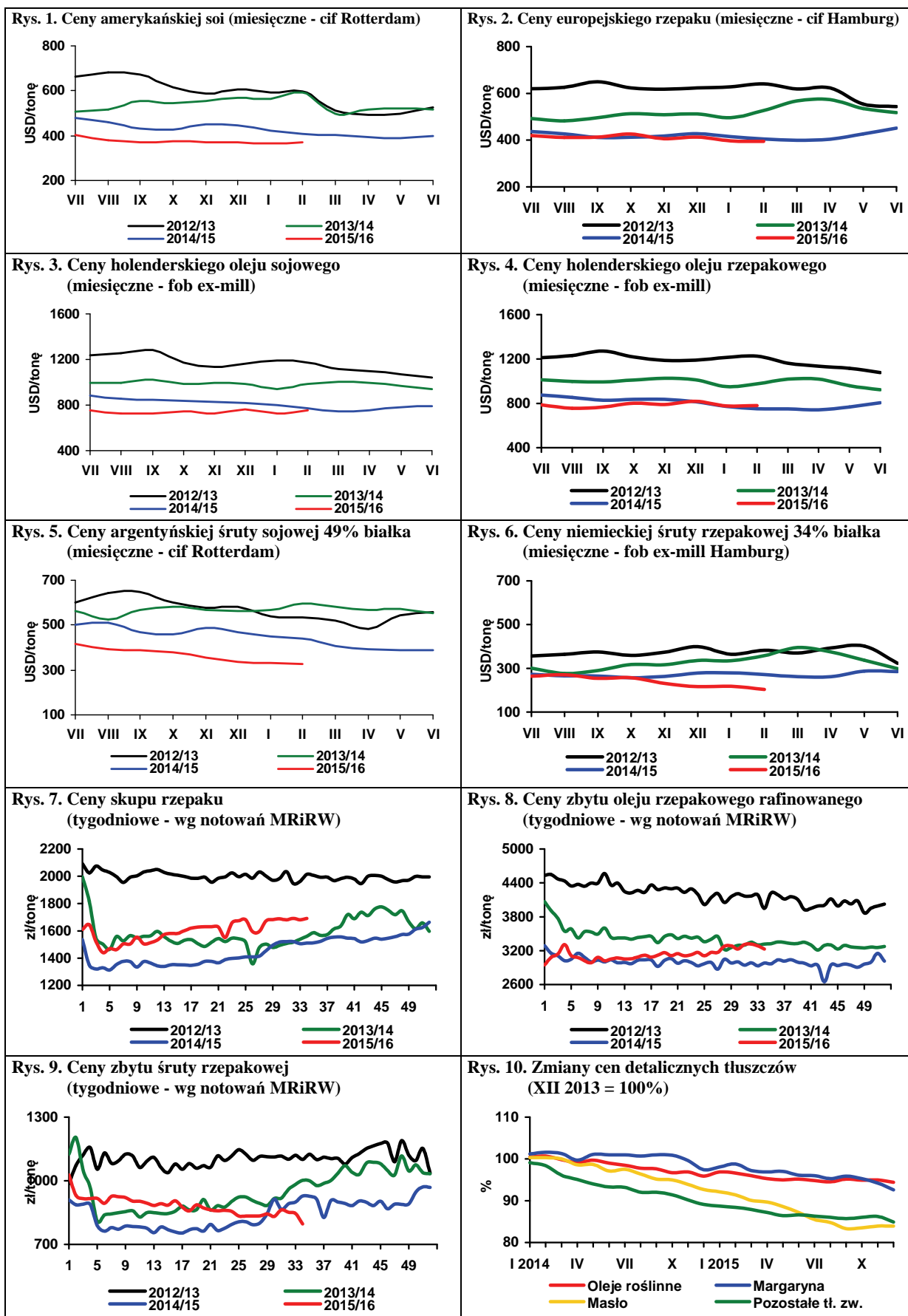
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
2014 XII	5,22	6,33	15,90	5,97	5,94	13,53	21,95	7,08
2015 I	5,23	6,40	15,59	5,86	6,07	13,65	21,75	7,12
II	5,09	6,49	15,53	5,84	6,06	13,63	21,60	6,96
III	5,48	6,37	15,71	5,81	6,02	13,53	21,40	6,96
IV	5,48	6,24	15,44	5,75	5,96	13,48	21,30	6,92
V	5,65	6,33	14,86	5,75	5,85	13,40	21,05	6,92
VI	5,56	6,44	14,85	5,73	8,91	13,05	20,75	6,84
VII	5,48	6,33	14,80	5,69	5,86	12,95	20,35	6,88
VIII	5,51	6,35	14,65	5,7	5,76	12,95	20,15	6,84
IX	5,50	6,41	14,84	5,68	5,86	12,98	19,80	6,84
X	5,52	6,43	15,05	5,65	5,83	12,90	19,85	6,84
XI	5,54	6,42	15,24	5,62	5,84	13,03	19,90	6,80
XII	5,43	6,36	15,19	5,59	5,82	12,90	19,90	6,76
Zmiany w %								
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>	-2,0	-0,9	-0,3	-0,5	-0,3	-1,0	0,0	-0,6
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	4,0	0,5	-4,5	-6,4	-2,0	-4,6	-9,3	-4,5
<u>I-XII 2015</u> <u>I-XII 2014</u>	4,2	-4,1	-11,1	-7,0	-6,8	-4,3	-10,2	-7,5

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.



Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Ceny ziemniaków do przetwórstwa w Europie Zachodniej kontynuują trend wzrostowy, natomiast ceny ziemniaków przeznaczone do konsumpcji są stabilne lub nieznacznie maleją, chociaż sytuacja jest zróżnicowana w poszczególnych krajach.

W Niemczech ceny ziemniaków konsumpcyjnych w pierwszych dniach marca wahały się w granicach 190-200 euro/t, wobec 64-68 euro/t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu i 236-248 euro/t w marcu 2014 r. Ceny ziemniaków z przeznaczeniem do przetwórstwa na frytki i chipsy oraz na płatki, w zależności od regionu i kierunku wykorzystania, wynosiły 120-150 euro/t, wobec zaledwie 20-40 euro/t w analogicznym okresie sezonu 2014/15. Aktualne ceny na rynku niemieckim są porównywalne z ich poziomem sprzed dwóch lat, ale w odniesieniu do marca 2013 r. są niższe średnio o 20-25%.

Niemcy, obok Francji, są największym eksporterem ziemniaków, ale są też i ich znaczącym importerem. W 2015 r. niemiecki eksport ziemniaków jadalnych i skrobiowych wyniósł 1570 tys. ton, a sadzeniaków 95 tys. ton i był zbliżony do poziomu z poprzedniego roku, ale o 27% mniejszy niż w 2013 r. Ubiegłoroczny import ziemniaków jadalnych wyniósł 387 tys. ton, wobec 514 tys. ton w 2014 r. i 986 tys. ton dwa lata wcześniej. Niemcy sprowadziły 80 tys. ton sadzeniaków, wobec 92 tys. ton w roku poprzednim i 95 tys. ton w 2013 r.

Ceny ziemniaków do przetwórstwa na frytki w ostatnim miesiącu wzrosły we Francji o 15-20 euro/t do 145-150 euro/t, wobec zaledwie 30 euro/t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Trzy lata temu ceny te przekraczały 200 euro/t. Ceny ziemniaków jadalnych najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i wielkości opakowania, w końcu stycznia wynosiły od 170 do 300 euro/t i były średnio 2,5-krotnie wyższe niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg kosztowały od 550 do 660 euro/t i były prawie 2-krotnie droższe niż przed rokiem.

Również w Holandii ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego wzrosły w ciągu ostatniego miesiąca o 10-15% do 135-140 euro/t. Bardziej stabilne i nieco niższe (120-127 euro/t) były ceny bulw z przeznaczeniem na eksport. Znacznie niższe są ceny ziemniaków z przeznaczeniem na susze, które, w zależności od wielkości bulw wynosiły 30-55 euro/t. Ziemniaki odpadowe, z przeznaczeniem na pasze, kosztowały 20-30 euro/t. W Belgii ceny najbardziej popularnej odmiany Bintje od początku roku wzrosły o 25% do 125 euro/t, wobec zaledwie 25-30 euro/t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu.

Ceny ziemniaków w Polsce, mimo niskich zbiorów ubiegłorocznych są nadal relatywnie niskie, a w ostatnich tygodniach notuje się nawet ich spadek. Wprawdzie ziemniaki są znacząco droższe niż w poprzednim sezonie, ale w odniesieniu do średniej pięcioletniej aktualny

poziom tych cen jest wyższy zaledwie od 2% (w obrocie hurtowym) do 10% (na targowiskach).

Średni poziom cen na rynkach hurtowych w pierwszym tygodniu marca wyniósł 0,73 zł/kg, podczas gdy miesiąc wcześniej było to 0,76 zł/kg, przy znacznym zróżnicowaniu na poszczególnych rynkach. W Broniszach w tym okresie ziemniaki oferowano w cenie 0,90-1,35 zł/kg, w Lublinie 0,80-0,87 zł/kg, a w Sandomierzu 0,55-0,65 zł/kg. Podobnie jak przed miesiącem najniższe ceny hurtowe ziemniaków były w Kaliszu (0,47-0,60 zł/kg), Poznaniu 0,53-0,67 zł/kg i w Łodzi (0,47-0,87 zł/kg). Na rynkach hurtowych jest coraz szersza oferta ziemniaków „młodych” z importu (głównie z Cypru) w cenie 2,66-3,50 zł/kg.

Ceny ziemniaków w tzw. dużym hurcie, tj. płacone bezpośrednio producentom, wynoszą od 0,40 do 0,53 zł/kg. Bulwy o większym kalibrze i dobrej jakości osiągają 0,50-0,55 zł/kg. Problemem jest niska i szybko pogarszająca się jakość ziemniaków, co zmusza producentów do pozbywania się zapasów, a to w efekcie prowadzi do spadku cen. Rozwój sytuacji na rynku ziemniaków w dalszej części sezonu będzie związany z przebiegiem warunków pogodowych i możliwością sadzenia ziemniaków na wczesny zbiór. Nie bez znaczenia jest również rosnący przywóz ziemniaków z zagranicy, którego skala może być częściowo ograniczana w związku z osłabieniem złotego, który powoduje wzrost kosztów importu.

W 2015 r. po raz kolejny eksport ziemniaków obniżył się do 15,7 tys. ton, z tego w II półroczu 5,6 tys. ton. Także mniejszy niż przed rokiem był eksport frytek (158,9 tys. ton, wobec 167,5 tys. ton w 2014 r.). Znacząco wzrosła natomiast sprzedaż na rynki zagraniczne pozostałych przetworów z ziemniaków. Eksport skrobi ziemniaczanej podniósł się z 57,8 tys. ton w 2014 r., do 82,5 tys. ton w roku ubiegłym. Wywóz chipsów zwiększył się z 31,4 do 34,2 tys. ton, a suszów ziemniaczanych z 18,2 do 20,5 tys. ton. Wartość eksportu produktów branży ziemniaczanej i skrobiowej w ubiegłym roku wyniosła 271 mln euro, wobec 259,3 mln euro w 2014 r.

Import ziemniaków wyniósł 146,1 tys. ton i był o 59,1 tys. ton (o 28,8%) mniejszy niż w 2014 r. Spadł również przywóz frytek (z 68,9 do 56,0 tys. ton) i chipsów (z 8,9 do 7,2 tys. ton). Import skrobi ziemniaczanej wzrósł z 10,3 do 14,8 tys. ton, a pozostałych produktów skrobiowych (głównie syropów, skrobi pszennej i kukurydzianej) obniżył się z 450,9 do 428,2 tys. ton. Wartość importu ziemniaków, przetworów ziemniaczanych i skrobiowych wyniosła w roku ubiegłym 282,7 mln euro, wobec 323,5 mln euro w 2014 r.



**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015
I	31 700	50 300	64 000	62 500	-	777	140	184
II	59 000	48 400	59 400		-	-	141	182
III	52 200	61 000	75 600		-	-	100	270
IV	77 400	58 900	74 800		-	-	198	257
V	68 000	48 300	62 600		-	-	268	160
VI	42 800	56 700	58 300		-	-	77	187
VII	43 500	55 900	54 900		-	-	114	100
VIII	78 100	92 500	86 100		3 520	1 463	2 369	2 673
IX	225 100	318 100	289 000		36 492	27 800	39 274	36 562
X	328 200	350 200	328 100		47 238	43 925	46 459	52 406
XI	172 100	260 800	238 400		32 663	21 775	38 522	38 997
XII	77 900	113 100	83 800		7 513	6 091	8 527	3 636
RAZEM	1 256 000	1 514 200	1 475 000	62 500	127 426	101 831	135 808	135 614

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 222	1 665	12 813	82 502	14 095	41 978	9 911	158 887	34 526	20 909
2014 VII	163	22	408	4 028	1 231	3 190	710	16 243	2 296	1 252
VIII	86	14	186	2 126	302	3 219	883	17 608	2 343	1 011
IX	32	-	1 048	4 364	622	3 909	859	13 681	2 692	1 779
X	29	-	2 976	7 138	401	3 507	826	12 142	1 974	1 444
XI	23	-	4 316	5 597	357	3 827	893	12 534	1 983	1 732
XII	19	23	3 266	7 358	1 035	2 836	814	12 381	2 484	1 236
2015 I	26	235	1 620	7 157	855	3 083	632	10 948	1 810	1 758
II	97	287	1 401	7 697	845	3 433	635	10 498	2 226	2 124
III	110	350	1 866	5 623	845	3 511	737	13 111	2 669	1 887
IV	137	311	1 336	5 915	821	4 248	829	12 712	3 067	2 214
V	120	215	1 039	4 983	1 150	3 528	665	12 691	3 057	2 318
VI	384	236	307	5 966	1 241	3 447	692	15 109	3 841	1 726
VII	91	17	573	7 691	1 575	3 508	1 010	16 891	3 350	1 375
VIII	83	2	340	7 381	1 687	2 945	810	15 070	2 844	1 263
IX	73	7	735	8 383	1 424	3 534	931	14 056	3 793	1 771
X	40	2	1 635	7 429	978	3 885	895	13 018	2 538	1 453
XI	31	2	954	7 982	1 085	3 874	976	12 046	3 143	1 552
XII	31	2	1 006	6 296	1 588	2 982	1 099	12 737	2 188	1 466

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze	
2009	I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010	I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011	I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012	I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013	I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014	I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015	I-XII	28 914	14 224	102 944	14 797	150 192	180 453	78 203	55 960	7 243	6 505
2014	VII	153	356	4 719	666	10 355	27 018	6 724	7 479	884	160
	VIII	3	-	968	914	7 884	14 861	5 999	3 424	805	133
	IX	2	-	2 757	820	10 195	16 379	6 665	4 259	1 119	482
	X	30	-	4 038	1 031	14 596	17 943	6 890	4 933	686	382
	XI	13	445	3 234	915	12 404	15 387	6 019	3 553	631	450
	XII	69	402	4 014	979	12 165	13 293	5 564	2 986	598	510
2015	I	81	296	9 460	914	12 733	12 555	6 685	3 512	673	794
	II	400	45	4 701	910	12 698	15 633	6 388	4 546	518	1 161
	III	1 640	1 814	8 393	986	12 308	14 520	6 841	4 463	601	1 333
	IV	5 589	10 576	15 861	1 002	12 248	14 398	7 443	4 339	539	241
	V	17 730	445	21 053	798	11 651	16 098	6 198	4 632	677	338
	VI	2 678	80	10 019	929	12 452	18 035	5 966	5 860	309	302
	VII	4	7	6 417	1 166	13 511	18 578	6 624	5 051	822	244
	VIII	4	10	1 598	1 356	12 594	12 811	5 533	4 818	764	256
	IX	27	3	6 574	1 954	12 312	16 331	7 172	6 233	590	445
	X	451	3	7 638	1 646	12 817	14 726	6 381	4 749	578	587
	XI	102	522	4 909	2 066	12 408	12 576	5 997	4 443	651	315
	XII	210	422	6 322	1 071	12 460	14 194	6 977	3 315	520	490

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

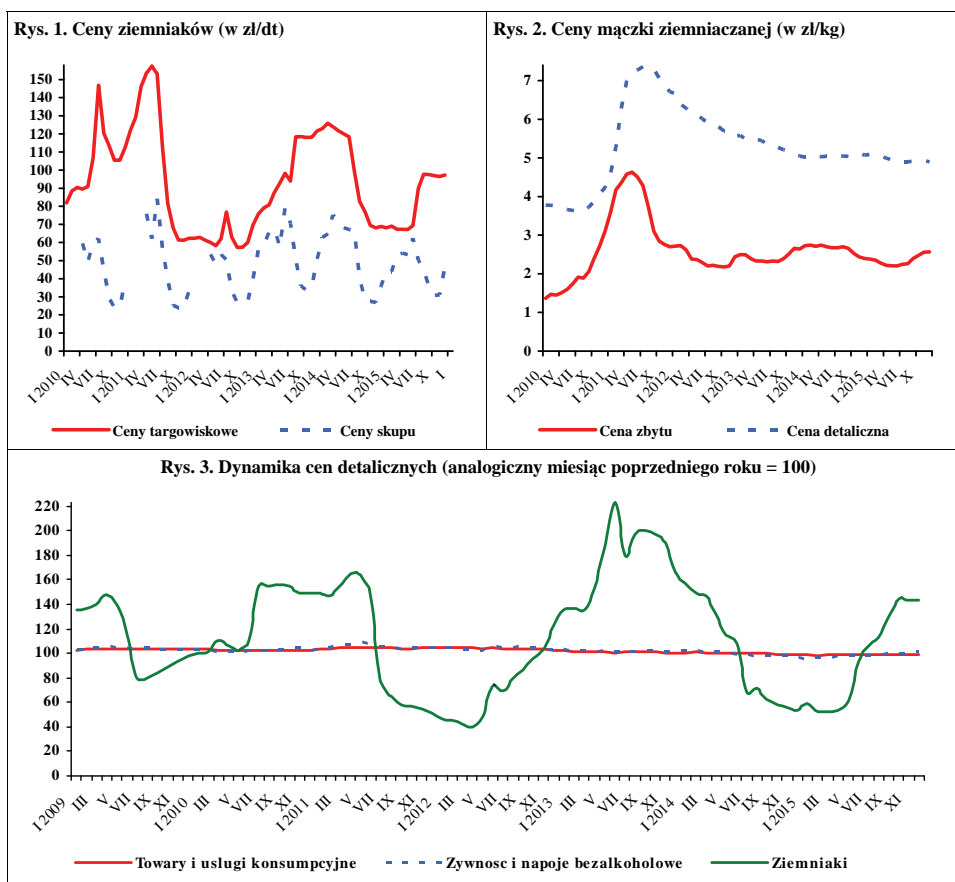
Wyszczególnienie/./.	Rodzaj	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2014	2015	2015	2015	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	35,7	30,8	31,0	46,8	131,1	151,0
	targowiskowa	68,9	96,9	96,5	97,3	141,2	100,8
	detaliczna (zł/kg)	0,83	1,16	1,18	1,19	143,4	100,8
	importowa	107,6	86,4	89,3	100,2	93,0	112,2
	eksportowa	63,9	71,2	89,5	80,8	126,4	90,3
Relacje cen	skup / targowisko	0,52	0,32	0,32	0,48	92,8	149,7
	targowisko / detal	0,83	0,84	0,82	0,82	98,5	100,0
	skup / detal	0,43	0,27	0,26	0,39	91,4	149,7
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,44	2,48	2,56	2,57	105,3	100,4
	detaliczna (zł/kg)	5,11	4,93	4,94	4,89	95,7	99,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,90	8,70	8,62	8,64	97,1	100,2
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,90	35,02	35,00	34,90	97,2	99,7
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,00	10,02	9,98	9,94	99,4	99,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2015			2016	wsk. zmian cen	
		styczeń	listopad	grudzień	styczeń	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	79,8	106,1	103,4	103,3	129,5	99,9
2	Kujawsko-pomorskie	77,2	95,1	94,7	92,9	120,3	98,1
3	Lubelskie	67,4	103,3	98,9	94,9	140,8	95,9
4	Lubuskie	76,5	91,1	96,4	93,2	121,8	96,7
5	Łódzkie	53,4	86,6	85,1	88,7	166,0	104,3
6	Małopolskie	59,1	81,9	82,5	84,1	142,3	102,0
7	Mazowieckie	61,8	109,1	116,1	111,2	179,9	95,8
8	Opolskie	62,1	107,0	107,1	104,1	167,6	97,2
9	Podkarpackie	71,5	92,5	90,9	88,7	124,0	97,5
10	Podlaskie	57,3	116,0	108,0	106,5	185,8	98,6
11	Pomorskie	83,3	97,1	95,7	97,3	116,7	101,6
12	Śląskie	68,6	95,8	94,5	95,4	138,9	100,9
13	Świętokrzyskie	48,8	77,7	78,0	78,2	160,0	100,2
14	Warmińsko-mazurskie	75,6	116,4	114,9	110,6	146,4	96,3
15	Wielkopolskie	74,8	93,0	92,7	95,6	127,7	103,1
16	Zachodniopomorskie	90,4	102,9	97,0	104,9	115,9	108,1
	maksimum	90,4	116,4	116,1	111,2	X	
	minimum	48,8	77,7	78,0	78,2		
	różnica w %	85,2	49,9	48,9	42,3		

Źródło: Dane GUS.



Źródło: Dane GUS.

W lutym 2016 r., w porównaniu ze styczniem br., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny kapusty białej (o 11%), marchwi (o 4%), cebuli (o 10%), buraków ćwikłowych (o 5%), a obniżyły się ceny pieczarek (o 4%). W zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu cebuli obieranej (o 4%) i buraków (o 2%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny skupu: kapusty białej (o 10%), kapusty czerwonej (o 7%), kapusty pekińskiej (o 12%), pietruszki i marchwi (po 1%), selerów (o 8%), porów (o 21%), cebuli (o 5%), a obniżyły się ceny buraków czerwonych (o 5%). W handlu hurtowym wzrosły ceny cebuli i ogórków spod osłon (po 1%), a obniżyły się ceny marchwi (o 1%) i buraków ćwikłowych (o 7%). Na takim samym poziomie były ceny kapusty białej.

W relacji do lutego 2015 r. na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) wzrosły ceny: cebuli (o 22-68%), buraków (o 44-49%), kapusty białej (o 57-89%) i marchwi (o 69-79%). Na rynkach hurtowych wzrosły ceny kapusty białej (o 94%), buraków ćwikłowych (o 52%), cebuli (o 82%), ogórków spod osłon (o 13%) i marchwi (o 64%).

W grudniu ubr., w stosunku listopada ub.r., wzrosły ceny detaliczne papryki (o 4%), pomidorów (o 18%) i pieczarek (o 1%). Obniżyły się ceny buraków ćwikłowych i selerów (po 1%) i marchwi (o 3%). Na tym samym poziomie cenowym były: cebula, kapusta biała i pory. W relacji do cen detalicznych z grudnia 2014r. wzrosły ceny detaliczne marchwi (o 56%), buraków ćwikłowych (o 37%), kapusty białej (o 99%), selerów (o 45%), porów (o 32%), cebuli (o 43%), a obniżyły się ceny kalafiorów (o 31%), pomidorów (o 5%) i papryki (o 1%).

W grudniu 2015 r., w stosunku do grudnia 2014 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wyprodukowano mniejszą ilość soku pomidorowego (o 49%), konserw warzywnych (o 16%), a zwiększyła się produkcja marynat (o 25%) i warzyw mrożonych (o 14%).

Ekspert warzyw świeżych w grudniu 2015 r. wyniósł 25,4 tys.t, a jego wartość 14,8 mln EUR. W porównaniu z grudniem 2014 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych obniżył się o 13%, a jego wartość wzrosła o 33%. Do zmniejszenia wielkości eksportu przyczyniło się ograniczenie sprzedaży marchwi (o 61%) i kapusty (o 48%). W tym czasie wyeksportowano 52,3 tys.t przetworów warzywnych o wartości 39,5 mln EUR. W stosunku do grudnia 2014 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych wzrósł o 4%, a jego wartość zwiększyła się o 13%. Więcej o 12% niż w grudniu 2014 r. sprzedano marynat.



Paweł Kraciński



Tomasz Smoleński

W grudniu 2015 r. zaimportowano 55,0 tys.t warzyw świeżych o wartości 49,7 mln EUR. W relacji do grudnia 2014 r. import warzyw świeżych wzrósł o 3%, a jego wartość zwiększyła się o 5%. Wzrost wolumenu importu spowodowany był zwiększeniem przywozu kapusty (6,6-krotnie) i marchwi (o 3,1-krotnie). Import przetworów warzywnych wyniósł 24,8 tys. t, a jego wartość 24,7 mln EUR. Wolumen importu przetworów warzywnych wzrósł o 20%, a jego wartość o 14%. Więcej zaimportowano mrożonek (o 20%), marynat (o 5%) i konserw (o 25%), a zmniejszył się jedynie zakup suszu (o 29%).

W grudniu ub.r., ujemne saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego wyniosło 20,2 mln EUR. Złożyło się na to ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (34,9 mln EUR) oraz dodatnie saldo w obrocie przetworami warzywnymi (14,7 mln EUR).

W całym 2015 r. dodatnie saldo handlu warzywami i ich przetworami zmalało do 1,8 mln euro, z 35,4 mln euro w 2014 r. pod wpływem większej o 7% wartości eksportu (736,7 mln euro) oraz o 12% zwiększonej wartości importu (734,9 mln euro).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2015 II	0,46	1,23	0,55	0,75	0,53	-	-	-	-	-	5,02
III	0,49	1,25	0,75	1,01	0,51	-	-	-	-	-	4,87
IV	0,62	1,28	1,04	1,56	0,54	-	-	-	6,38	-	4,86
V	1,02	1,40	1,23	1,86	0,56	-	-	-	4,25	2,28	4,70
VI	1,31	1,80	1,47	2,09	0,85	-	2,15	-	2,74	1,53	4,68
VII	1,22	2,16	0,40	1,75	0,73	2,01	1,25	1,08	2,06	1,23	4,85
VIII	0,88	2,01	1,00	1,22	0,65	2,30	1,36	1,02	2,01	1,64	5,03
IX	0,89	1,94	0,87	1,20	0,68	2,58	1,85	-	2,11	2,12	5,58
X	0,93	1,83	0,83	1,14	0,71	-	-	-	3,86	2,39	5,13
XI	0,94	1,85	0,77	1,12	0,71	-	-	-	3,76	1,99	4,59
XII	0,95	1,90	0,87	1,14	0,77	-	-	-	3,90	1,89	4,66
2015 I-XII	0,85	1,62	0,85	1,29	0,65	2,30	1,65	1,02	3,93	1,88	4,94
2016 I	0,93	1,89	0,94	1,22	0,75	-	-	-	-	-	4,75
II	1,02	1,90	1,04	1,27	0,79	-	-	-	-	-	4,56
II 2016 I 2016	110	101	111	104	105	x	x	x	x	x	96
II 2016 II 2015	222	154	189	169	149	x	x	x	x	x	91

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW,

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafory różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2015 II	0,80	0,41	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,75	0,47	0,26	0,40	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,95	0,51	0,27	0,43	-	-	-	-	-	-	-
V	1,17	0,70	-	0,35	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,23	0,80	-	-	1,16	-	1,73	-	-	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,13	0,74	1,73	1,08	1,90	-	-
VIII	0,89	-	-	-	-	0,75	1,79	1,16	2,38	0,64	-
IX	1,11	0,45	0,34	0,40	-	0,73	1,68	1,13	-	0,64	0,35
X	1,26	0,76	0,34	0,45	-	-	1,69	1,25	-	0,63	-
XI	1,35	0,74	0,35	0,44	-	-	1,80	1,38	-	-	-
XII	1,22	0,77	0,34	0,46	-	-	-	-	-	-	-
2015 I-XII	1,07	0,59	0,31	0,41	1,15	0,74	1,74	1,20	2,14	0,64	0,35
2016 I	1,30	-	-	0,47	-	-	-	-	-	-	-
II	1,35	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
II 2016 I 2016	104	x	x	102	x	x	x	x	x	x	x
II 2016 II 2015	168	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórkii krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2014 I-XII	3,19	0,99	1,09	0,50	0,95	3,30	0,63	1,78	0,94	0,85	1,32	0,59	0,54
2015 I	-	-	0,80	0,48	0,33	-	0,52	1,30	0,88	0,47	1,40	0,41	-
II	-	-	0,93	0,58	0,37	-	0,61	1,30	0,89	0,49	1,40	0,41	-
III	-	-	1,41	0,69	0,53	-	0,85	1,49	0,95	0,53	-	0,42	0,35
IV	-	-	2,30	0,96	0,78	-	1,19	1,91	1,09	0,70	-	0,44	0,35
V	3,61	-	1,27	1,12	0,74	-	1,39	2,15	1,32	0,94	-	0,47	0,35
VI	2,38	1,28	0,94	0,74	0,94	-	1,25	-	-	1,08	-	0,47	0,35
VII	1,35	1,21	1,01	0,49	1,25	4,87	1,40	2,73	1,90	0,86	-	0,60	-
VIII	1,25	1,55	1,39	0,53	-	3,65	1,39	-	2,80	0,74	2,00	0,60	-
IX	3,03	1,60	2,23	0,83	1,12	3,24	1,38	3,60	2,00	0,79	2,00	0,64	-
X	4,04	-	1,10	0,74	1,35	3,50	-	-	1,95	0,78	1,75	0,54	0,50
XI	4,20	-	0,96	0,74	1,30	-	1,05	2,70	1,85	0,77	1,80	0,50	0,40
XII	-	-	1,03	0,73	1,30	-	1,07	2,87	1,85	0,78	1,80	0,55	0,55
2015 I-XII	2,84	1,41	1,28	0,72	0,91	3,82	1,10	2,23	1,59	0,74	1,74	0,50	0,41
2016 I	-	-	1,34	0,83	1,59	-	1,08	3,00	2,04	0,85	2,28	0,62	0,58
II	-	-	1,50	0,91	1,70	-	1,09	3,02	2,20	0,89	2,75	0,59	0,58
Wskaźnik zmian w %													
<u>II 2016</u> I 2016	x	x	112	110	107	x	101	101	108	105	121	95	100
<u>II 2016</u> II 2015	x	x	161	157	459	x	179	232	247	182	196	144	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2014 I-XII	37 542	583 873	309 190	49 807
2015 I	3 046	39 202	18 211	2 367
II	3 305	43 360	17 451	2 357
III	3 746	41 414	18 870	3 214
IV	3 142	31 305	15 563	2 247
V	3 596	30 087	14 032	2 442
VI	2 857	37 002	16 327	2 588
VII	2 494	52 695	22 197	11 223
VIII	4 019	53 020	22 154	12 469
IX	3 519	64 516	32 915	9 331
X	3 082	72 137	27 156	6 487
XI	2 903	59 341	26 597	4 279
XII	1 949	43 353	18 156	2 877
2015 I-XII	37 658	567 432	249 629	61 881
Wskaźnik zmian w %				
<u>XII 2015</u> XII 2014	51	114	84	125

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												XII 2015 XII 2014 (%)				
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		X	XI	XII	I-XII
Warzywa ogółem	29624	29315	526093	40716	36155	41457	38742	40254	40319	42201	45236	41661	36537	28396	25385	457059	87
Cebula	7401	6985	124889	10439	11347	15029	14343	10238	6381	6462	8415	9027	9617	10173	8330	119801	119
Kapusta	3642	5634	75298	9629	9581	10511	10703	4697	2469	3000	2153	1753	3059	3521	2922	63998	52
Marchew	3761	4366	42339	5700	4120	3079	1978	2396	2047	2288	1651	1301	1494	1433	1715	29201	39
Ogórk	148	361	10139	488	65	275	560	803	910	1304	1691	928	307	171	444	7945	123
Pomidory	2990	1111	99337	377	502	700	4181	12217	15612	15258	15401	14758	10143	4283	2560	95991	230
Kalafiory	1666	477	30693	560	511	556	376	825	5307	6066	4610	2432	2659	2128	530	26560	111
Przetwory ogółem	51962	50356	613174	55300	57929	64313	54695	50509	50877	51355	47719	59377	62360	62863	52339	669637	104
Susze	2488	2148	28592	2738	2967	2928	2129	2700	2592	2859	2362	4989	3344	3162	1742	34511	81
Marynaty	4499	4057	44529	3149	3118	4444	3487	3623	3258	3726	3262	4480	4583	5332	4562	47024	112
Konserwy	6154	5667	63568	4221	5008	5386	4228	3486	4186	4402	4362	6121	6824	6376	4904	59504	87
-kapusta kwasz.	901	1242	8759	1021	859	1140	939	712	711	569	366	620	916	1033	1061	9947	85
Mrożonki	32714	32146	390127	38131	39122	42337	37372	32898	34135	31758	31139	37341	40092	39569	30883	434777	96
Pieczarki i ich przetwory	24505	23174	277707	24164	23340	28738	22780	24645	23054	22201	20018	22735	25329	26028	26117	289148	113
Warzywa ogółem	12788	11079	258283	12820	11902	14960	17956	27776	26242	21615	26282	32201	24748	15074	14765	246341	133
Cebula	2962	2987	46950	3427	3699	4552	4201	3991	3122	2953	3443	3720	4211	4279	3805	45402	127
Kapusta	524	749	13856	1402	1476	1981	2255	1437	722	676	548	613	906	1011	996	14023	133
Marchew	806	927	9813	1261	1079	966	868	1004	830	1005	583	482	600	526	724	9928	78
Ogórk	120	322	7830	384	76	368	629	748	610	871	1283	792	307	197	356	6621	111
Pomidory	2418	1095	75324	444	467	696	4695	11295	10494	7844	8922	15101	10492	3176	2430	76055	222
Kalafiory	922	294	17408	367	269	376	267	558	2608	3020	2685	1606	1815	1229	319	15120	109
Przetwory ogółem	36997	35055	452030	37293	39970	46279	37884	38781	39115	38914	35253	42744	47111	47606	39457	490407	113
Susze	4115	3408	49420	4554	5180	5100	3478	4657	4808	4573	4335	5161	5479	5069	4309	56703	126
Marynaty	4093	3703	39678	2687	2827	3883	3025	3334	2964	3890	2923	4288	4316	4909	4368	43415	118
Konserwy	5943	5390	64496	3991	4793	5571	4275	4199	4788	4808	4529	6190	6996	6528	5228	61896	97
-kapusta kwasz.	558	724	5545	559	525	689	548	537	486	369	259	443	691	790	836	6731	116
Mrożonki	17038	16209	213160	19252	19596	22397	19487	18191	19292	17029	16534	20093	22536	22633	18266	235307	113
Pieczarki i ich przetwory	34017	32909	397933	34510	32182	40714	32589	36866	33989	32206	30423	34539	37533	37484	36676	419711	111

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015												XII 2015 XII 2014 (%)
	2014												2015												
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII									
Warzywa ogółem	42393	53559	536315	54711	55721	72725	62570	49360	36379	25689	15 355	17764	26563	47364	55047	519248	103								
Cebula	6296	6873	101302	5391	5480	7492	6133	8841	8021	5805	2 629	3545	6543	5109	4533	69523	66								
Kapusta	21	25	14744	1566	222	1655	5349	1307	430	20	596	3936	2669	333	163	18245	658								
Marchew	149	290	20081	578	1495	3411	4116	6698	8502	1706	41	115	192	282	904	28041	311								
Ogórki	6378	7554	47244	8254	5111	5917	1762	717	2420	5158	4 947	2284	3538	6744	7234	54085	96								
Pomidory	11964	18161	148339	16719	19389	22305	17251	11791	7607	6304	2 954	2599	3655	13588	18172	142334	100								
Papryka	5319	5274	54003	6094	6091	6779	4924	5281	4337	4179	647	502	2040	5563	5224	51661	99								
Czosnek	404	461	5890	408	473	461	1562	539	261	206	148	808	398	504	411	6179	89								
Przetwory ogółem	20340	20769	219510	16276	18667	21447	19544	18038	16416	19502	17 477	23207	25798	24692	24819	245884	120								
Mrożonki	3904	4052	44324	2834	3319	3304	3295	3492	3137	3488	3 237	5042	5348	4960	4546	46002	112								
Susze	2817	2858	25007	901	1148	1249	1177	1236	1225	1690	1 673	1935	3343	2426	2041	20045	71								
Marynaty	1516	1499	15077	1049	1304	1504	1141	1201	906	1139	1 175	1395	1798	1993	1572	16177	105								
Konserwy	4262	4558	43144	2755	3574	5824	3368	2696	2502	3458	2 672	4069	5361	6231	5698	48207	125								
-kukurydza konserv.	1663	1990	16930	862	1448	2590	994	615	759	1373	839	1724	2679	3168	2478	19529	125								
Koncentrat pomid.	5001	5051	61869	5607	6348	6143	7530	6262	5324	5285	4 698	6203	6181	5557	6919	72058	137								
Warzywa ogółem	36139	47119	429003	56652	56322	70929	64182	48016	27432	18307	9 703	11654	22184	41863	49681	476926	105								
Cebula	858	884	2773	711	967	1626	1286	2128	2078	1488	588	781	1155	1106	859	14773	97								
Kapusta	13	25	2548	298	81	559	2928	565	171	7	182	583	291	66	54	5786	218								
Marchew	150	206	936	299	509	1280	1927	3295	3320	746	58	112	157	198	412	12312	200								
Ogórki	4155	4929	1402	6134	5694	5995	1670	497	1128	2354	1 908	1064	2685	5310	5120	39560	104								
Pomidory	12891	18450	21615	21351	21902	25110	21455	12600	7495	4902	2 571	3281	5726	13983	19739	160116	107								
Papryka	5468	6517	9738	8080	7181	10145	9928	12978	7115	5361	764	469	2986	6264	6472	77742	99								
Czosnek	519	639	1168	481	567	674	1952	803	555	418	383	1152	741	900	841	9467	132								
Przetwory ogółem	19846	21636	224786	17309	19835	24162	22629	20129	18244	20585	17 673	24240	24658	23792	24745	258001	114								
Mrożonki	2993	3142	3454	2233	2661	2493	2404	2430	2505	2615	2 433	3742	4007	3545	3485	34554	111								
Susze	2697	3259	3760	2357	2732	3687	4139	3022	2881	3155	2 540	3073	3224	3216	2943	36968	90								
Marynaty	1691	1682	1429	1181	1481	1581	1384	1431	1097	1410	1 312	1562	1930	2267	1785	18420	106								
Konserwy	5293	6125	5207	3378	4470	7267	4626	4131	3486	4685	3 675	5578	6343	6740	7021	61401	115								
-kukurydza konserv.	1768	2146	1704	808	1486	2600	1047	641	804	1348	862	1680	2580	2974	2370	19200	110								
Koncentrat pomid.	4620	4742	4370	5386	5721	5943	7248	6115	5171	4774	4 392	5878	5614	4935	5768	66945	122								

Źródło: Opracowanie IERtGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioiry	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2014 XI	0,40	0,14	0,21	0,81	0,81	0,55	1,36	0,82	0,63	0,43
XII	0,43	0,13	0,21	0,89	0,99	0,62	1,46	0,82	0,62	0,35
2014 I-XII	0,39	0,19	0,23	0,89	0,85	0,63	1,45	0,84	0,65	0,49
2015 I	0,33	0,15	0,22	0,79	1,18	0,66	1,45	0,81	0,55	0,42
II	0,33	0,15	0,26	1,16	0,93	0,53	1,40	0,87	0,61	0,40
III	0,30	0,19	0,31	1,34	0,99	0,68	1,42	0,83	0,60	0,48
IV	0,29	0,21	0,44	1,12	1,12	0,71	1,42	0,84	0,58	0,47
V	0,39	0,31	0,42	0,93	0,92	0,68	1,51	0,92	0,75	0,51
VI	0,49	0,29	0,41	0,67	0,67	0,49	1,51	0,86	0,68	0,49
VII	0,46	0,23	0,44	0,67	0,51	0,50	1,47	1,09	0,65	0,44
VIII	0,41	0,25	0,35	0,76	0,58	0,58	1,59	0,89	0,71	0,45
IX	0,41	0,35	0,37	0,85	1,02	0,66	1,58	0,93	0,71	0,36
X	0,44	0,30	0,40	1,00	1,03	0,68	1,54	0,89	0,75	0,39
XI	0,42	0,29	0,37	1,15	0,74	0,58	1,50	0,86	0,76	0,37
XII	0,46	0,34	0,42	0,80	0,95	0,60	1,47	0,91	0,79	0,32
2015 I-XII	0,39	0,25	0,37	0,94	0,89	0,61	1,49	0,89	0,68	0,43
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>	109	119	115	70	128	104	98	106	103	87
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	106	262	201	90	96	97	101	111	127	93

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych FM

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioiry gruntowe ^a
2014 X	0,64	0,47	0,69	0,69	4,33	1,88	3,65	2,14	2,03
XI	0,63	0,31	0,69	0,67	5,93	-	5,93	4,33	2,94
XII	0,67	0,35	0,72	0,66	-	-	6,38	4,21	-
2014 I-XII	1,13	0,77	0,86	0,94	3,12	1,73	4,67	4,23	2,35
2015 I	0,70	0,53	0,81	0,67	-	-	10,58	-	-
II	0,71	0,67	0,87	0,66	-	-	10,94	-	-
III	0,77	0,79	1,09	0,69	10,47	-	10,47	12,45	-
IIIIV	0,86	1,13	1,71	0,72	-	-	4,22	7,61	-
V	1,07	1,50	1,97	0,79	-	-	3,00	4,42	-
VI	1,46	1,64	2,13	0,97	2,20	-	1,95	2,94	2,16
VII	1,57	1,57	1,92	1,06	1,94	-	2,05	2,07	1,70
VIII	1,20	0,98	1,37	0,98	2,47	2,00	2,50	1,73	2,44
IX	1,17	1,21	1,39	0,94	2,01	1,35	2,67	3,05	3,05
X	1,24	1,14	1,34	0,92	-	-	3,35	4,32	4,25
XI	1,26	0,97	1,29	0,93	-	-	4,50	3,78	-
XII	1,26	0,94	1,32	0,92	-	-	6,17	4,76	-
2015 I-XII	1,11	1,09	1,43	0,85	3,82	1,68	5,20	4,71	2,72
2016 I	1,28	1,30	1,45	1,08	-	-	12,33	-	-
II	1,29	1,30	1,43	1,00	-	-	12,40	-	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>II 2016</u> <u>I 2015</u>	101	100	99	93	x	x	101	x	x
<u>II 2016</u> <u>II 2015</u>	182	194	164	152	x	x	113	x	x

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2014 XII	3,49	10,22	3,52	3,11	3,28	5,23	1,96
2015 I	3,50	10,39	3,45	3,09	3,31	5,01	2,09
II	3,47	10,69	3,50	3,01	3,36	4,99	2,11
III	3,42	10,61	3,47	2,95	3,37	5,06	2,09
IV	3,42	10,56	3,46	2,94	3,38	5,05	2,10
V	3,47	10,60	3,45	2,95	3,41	5,04	2,14
VI	3,50	10,63	3,31	2,88	3,31	5,00	2,13
VII	3,52	10,54	3,34	2,92	3,38	4,96	2,15
VIII	3,63	10,31	3,35	2,97	3,43	4,98	2,15
IX	3,76	10,37	3,45	3,04	3,49	4,96	2,17
X	3,73	9,94	3,53	3,06	3,50	4,85	2,14
XI	3,77	9,95	3,51	3,10	3,57	4,84	2,14
XII	3,79	9,97	3,45	3,09	3,57	4,68	2,13
2015 I-XII	3,58	10,38	3,44	3,00	3,42	4,95	2,13
Wskaźnik zmian w %							
XII 2015 XI 2015	101	100	98	100	100	97	100
XII 2015 XII 2014	109	98	98	99	109	89	109

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2014 XI	1,52	0,96	1,40	1,32	3,30	3,68	6,98	5,79	-	3,85	7,50
XII	1,54	0,92	1,44	1,31	3,22	3,81	8,64	6,98	-	6,33	7,66
2014 I-XII	2,22	1,34	1,75	1,80	4,06	4,46	8,91	6,09	4,13	4,81	7,63
2015 I	1,51	0,95	1,50	1,33	3,22	4,31	9,61	8,04	-	7,41	7,62
II	1,53	1,14	1,62	1,39	3,22	4,54	9,62	8,13	-	7,63	7,53
III	1,52	1,24	1,88	1,39	3,30	4,85	9,49	7,66	-	6,82	7,46
IV	1,54	1,52	2,47	1,39	3,44	5,30	11,77	8,23	-	6,40	7,37
V	1,87	1,93	3,18	1,45	3,81	5,29	16,00	6,55	6,16	5,36	7,33
VI	2,73	2,16	3,56	2,07	4,42	5,43	11,03	4,66	3,77	3,71	7,43
VII	2,89	2,48*	3,35	2,36	5,55	5,24	9,34	3,64	3,30	2,89	7,48
VIII	2,42	2,65*	2,53	1,99	5,59	5,11	5,71	3,08	3,37	3,09	7,56
IX	2,20	1,94	2,40	1,87	5,37	4,97	5,16	4,14	3,72	4,10	7,79
X	2,19	1,85	2,33	1,83	4,93	5,09	5,69	5,51	4,73	4,36	7,64
XI	2,19	1,83	2,32	1,81	4,72	5,04	8,23	5,62	-	4,51	7,58
XII	2,20	1,83	2,25	1,80	4,66	5,02	8,59	6,61	-	4,36	7,65
2015 I-XII	2,07	1,64	2,45	1,72	4,35	5,02	9,19	5,99	4,18	5,05	7,54
Wskaźnik zmian w %											
XII 2015 XI 2015	100	100	97	99	99	100	104	118	x	97	101
XII 2015 XII 2014	143	199	156	137	145	132	99	95	x	69	100

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2014 XI	5,82	14,90	8,54	9,40	8,46	10,30	3,83	6,35	9,14	4,14
XII	5,72	14,90	8,66	9,34	8,44	10,35	3,81	6,15	8,89	4,14
2014 I-XII	5,86	15,30	8,56	9,42	8,40	10,35	3,87	6,25	9,14	4,20
2015 I	5,66	15,05	8,60	9,40	8,48	10,40	3,78	6,28	9,06	4,11
II	5,54	15,00	8,44	9,40	8,46	10,45	3,80	6,33	9,11	4,13
III	5,50	14,85	8,52	9,32	8,40	10,45	3,76	6,30	9,14	4,11
IV	5,52	14,75	8,48	9,26	8,36	10,50	3,82	6,23	9,00	4,18
V	5,54	14,65	8,54	9,38	8,42	10,45	3,83	6,28	9,00	4,21
VI	5,56	14,60	8,52	9,46	8,44	10,45	3,82	6,33	8,94	4,22
VII	5,59	14,70	8,52	9,42	8,44	10,50	3,80	6,28	9,03	4,22
VIII	5,60	14,55	8,54	9,50	8,48	10,40	3,82	6,23	8,97	4,23
IX	5,57	14,50	8,48	9,40	8,48	10,50	3,79	6,25	9,00	4,22
X	5,61	14,65	8,40	9,50	8,48	10,45	3,80	6,23	9,11	4,21
XI	5,62	14,55	8,48	9,36	8,40	10,45	3,80	6,23	8,97	4,19
XII	5,66	14,65	8,50	9,48	8,26	10,40	3,77	6,10	8,77	4,14
2015 I-XII	5,58	14,71	8,50	9,41	8,43	10,45	3,80	6,26	9,01	4,18
Wskaźnik zmian w %										
XII 2015 XI 2015	101	101	100	101	98	100	99	98	98	99
XII 2015 XII 2014	99	98	98	101	98	100	99	99	99	100

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

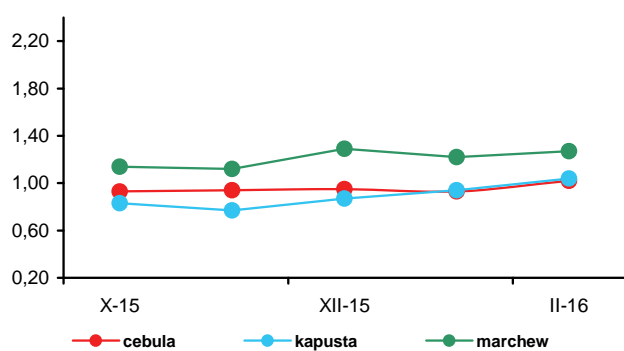
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

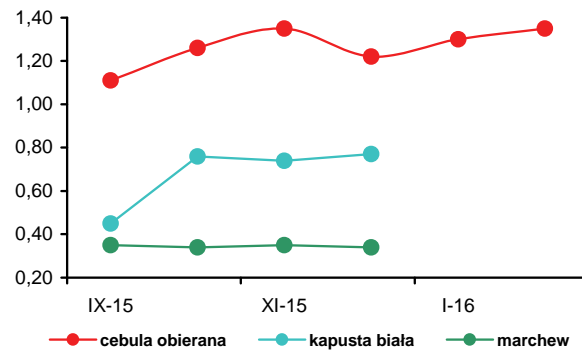
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2014 VIII	68	65	46	44	48	44
IX	64	61	48	49	-	-
X	66	60	49	48	-	-
XI	72	58	46	44	-	-
XII	78	55	47	38	-	-
2015 I	65	68	45	46	-	-
II	68	72	55	44	48	52
III	79	85	85	42	-	-
IV	85	89	88	46	59	-
V	87	87	85	44	44	41
VI	85	79	75	45	58	45
VII	88	88	81	49	65	61
VIII	89	86	82	51	-	-
IX	88	91	81	50	-	-
X	81	87	76	53	-	-
XI	79	80	75	48	-	-
XII	81	85	77	55	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

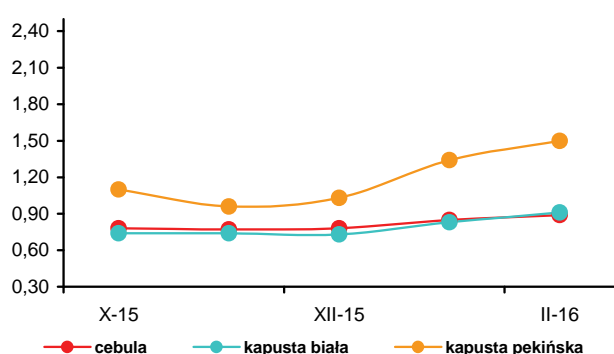
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)



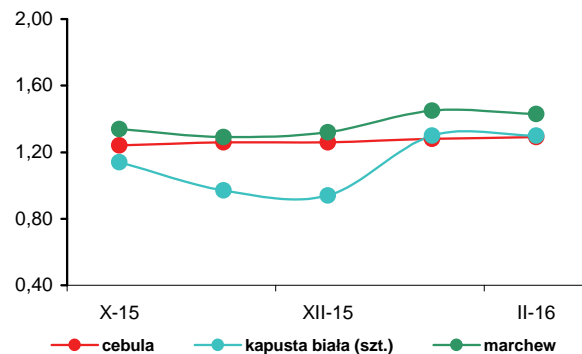
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)



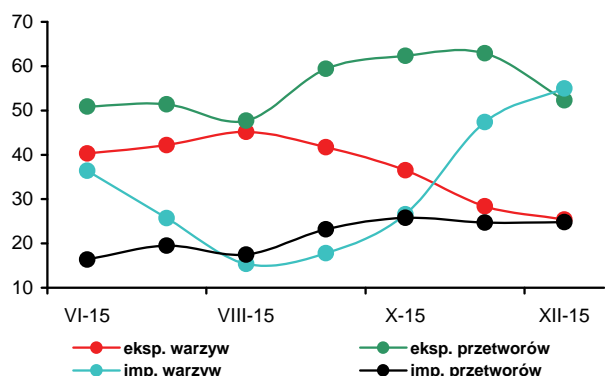
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)



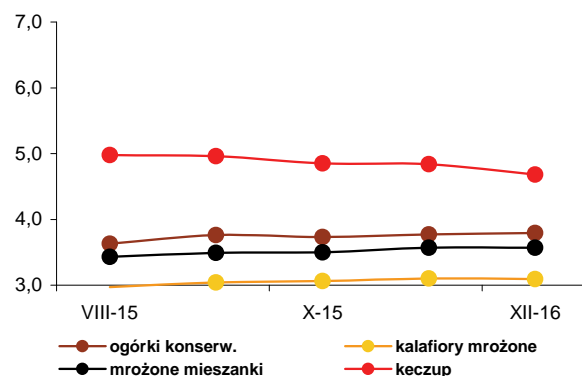
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)



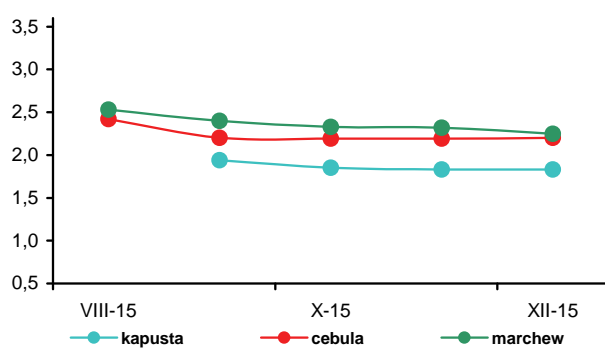
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)



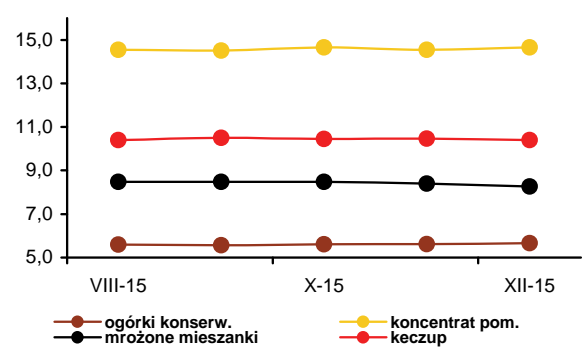
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)



Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)



Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)





Irena Strojewska

W lutym 2016 r., w porównaniu z lutym poprzedniego roku, średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były wyższe o 37%, w firmach eksportujących o 38%, a w spółdzielniach ogrodniczych o 40%. Zakłady przetwórcze za jabłka do tłoczenia oferowały ceny wyższe o 20%. W skupie w spółdzielniach ogrodniczych gruszki potaniały o 13%, a na eksport o 9%. Natomiast na rynku hurtowym gruszki (częściowo pochodzące z importu) podrożały o 3%. Na rynkach

hurtowych podrożały także cytryny (o 57%), winogrona (o 11%) oraz mandarynki (o 6%). Potaniały jedynie banany (o 2%), a nie zmieniły się ceny pomarańczy.

W lutym br. w porównaniu ze styczniem 2016 r. jabłka w spółdzielniach ogrodniczych potaniały o 3%, na rynkach hurtowych o 1%, a w firmach eksportujących podrożały o 2%. Ceny skupu jabłek do tłoczenia oferowane przez zakłady przetwórcze nie zmieniły się. Gruszki na rynkach hurtowych podrożały o 3%, w skupie na eksport o 2%, a w spółdzielniach ogrodniczych o 1%. Na rynkach hurtowych wzrosły ceny bananów (o 7%), winogron (o 5%) oraz mandarynek (o 1%). Potaniały cytryny (o 1%), a nie zmieniły się ceny pomarańczy.

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w grudniu 2015 r. w relacji do grudnia 2014 r. zwiększyły się z wyjątkiem cen bananów oraz owoców mrożonych. W całym 2015 r. w relacji do 2014 r. średnie ceny detaliczne owoców świeżych i chłodzonych wzrosły o 1,4%, przetworów owocowych o 2,1%, spadły natomiast ceny owoców mrożonych (o 3,6%) przy obniżeniu cen żywności i napojów bezalkoholowych o 1,7%. Jabłka podrożały o 5,2%, owoce cytrusowe o 3,2%, a owoce jagodowe o 2,7%. Obniżyły się natomiast ceny bananów (o 2,1%) oraz owoców pestkowych o 7,8%. Podrożały owoce suszone, orzechy i nasiona (o 4,1%).

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w grudniu 2015 r. w relacji do grudnia 2014 r. była większa o 8%. Produkcja soków pitnych produkowanych z jabłek zwiększyła się o 34%, a wytwarzanych z owoców cytrusowych o 7%. Zmniejszyła się natomiast produkcja pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych (o 3%). Wzrosła produkcja owoców mrożonych (o 13%), a także

kompotów i owoców pasteryzowanych (o 7%). Mniejsza była natomiast produkcja dżemów (o 50%), a także soków zagęszczonych (o 49%). W 2015 r. w relacji do 2014 r. została zwiększona produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych o 14% do 661,4 tys. ton. Produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek zwiększyła się o 31%, z owoców cytrusowych o 13%, a pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych o 7%. Produkcja owoców mrożonych była większa o 18%. Nie zmieniła się produkcja soków zagęszczonych. Obniżyła się produkcja dżemów (o 24%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 12%).

Wolumen eksportu przetworów owocowych w grudniu 2015 r. wobec grudnia 2014 r. był mniejszy o 17%, a owoców świeżych o 10%. O zmniejszeniu eksportu owoców świeżych zdecydował głównie spadek zagranicznej sprzedaży jabłek (o 20%). W grupie przetworów owocowych największe znaczenie miało ograniczenie eksportu zagęszczonego soku jabłkowego (o 38%), a także mrożonek owocowych (o 8%). W wyniku wzrostu cen eksportowych owoców świeżych wpływy z ich sprzedaży za granicą zwiększyły się o 17% do 38,1 mln euro. Z powodu wzrostu cen eksportowych skoncentrowanego soku jabłkowego nie zmalały wpływy z eksportu przetworów owocowych i pozostały na poziomie 76,8 mln euro. Import owoców świeżych zmniejszył się o 6% do 137,5 tys. ton, w wyniku spadku przywozu owoców cytrusowych (o 12%) oraz winogron (o 17%), przy zwiększonym imporcie bananów (o 19%). Import przetworów owocowych zmniejszył się o 28% do 30,6 tys. ton. Ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 48,9 mln euro, wobec ujemnego 48,4 mln euro w grudniu 2014 r. W 2015 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 205,0 mln euro, wobec dodatniego 54,2 mln euro w roku poprzednim. Złożyło się na to zmniejszenie wartości eksportu o 2% do 1671,9 mln euro oraz zwiększenie wartości importu o 14% do 1876,9 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2014 I-XII	1,13	1,91	3,34	2,2	4,77	1,91	1,39
2015 I	0,73	2,41	-	-	-	-	-
II	0,75	2,79	-	-	-	-	-
III	0,97	3,15	-	-	-	-	-
IV	1,39	3,65	-	-	-	-	-
V	2,01	4,49	9,13	-	-	-	-
VI	2,01	3,50	3,29	-	-	-	-
VII	2,02	-	3,91	4,00	4,55	1,83	2,18
VIII	1,49	1,95	-	3,00	3,48	1,66	1,55
IX	1,38	1,96	-	-	-	1,69	1,72
X	1,13	2,17	-	-	-	-	2,66
XI	1,11	2,37	-	-	-	-	3,03
XII	1,10	2,37	-	-	-	-	-
2015 I-XII	1,34	2,80	3,52	3,88	4,02	1,73	2,23
2016 I	1,08	2,42	-	-	-	-	-
II	1,05	2,44	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>II 2016</u> I 2016	97	101	x	x	x	x	x
<u>II 2016</u> II 2015	140	87	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawk i bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2014 I-XII	0,28	2,68	1,51	1,48	0,63	4,76	1,33	1,36	1,12	0,68
2015 I	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	2,72	1,64	1,60	0,80	5,55	-	-	-	-
VII	0,33	2,58	-	1,70	0,62	5,22	-	1,76	1,31	-
VIII	0,35	-	-	-	-	7,72	0,75	1,63	1,03	1,04
IX	0,50	-	-	-	-	9,95	0,92	-	-	1,56
X	0,51	-	-	-	-	10,15	-	-	-	1,73
XI	0,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015 I-XII	0,38	2,65	1,64	1,65	0,71	7,72	0,84	1,70	1,17	1,44
2016 I	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>II 2016</u> I 2016	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2016</u> II 2015	120	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2014 I-XII	0,93	1,53	1,37	0,88	0,87	0,88	0,93	1,80	1,94	6,22	4,75	1,00
2015 I	0,61	1,11	0,98	0,50	0,54	0,55	0,57	2,21	2,20	-	-	-
II ^a	0,69	1,20	1,00	0,63	0,61	0,67	0,67	2,45	2,40	-	-	-
III ^a	0,96	1,35	1,20	0,99	0,94	0,97	0,95	-	-	-	-	-
IV ^a	1,47	2,00	1,68	1,57	1,51	1,51	1,51	-	-	-	-	-
V ^a	1,80	2,45	2,05	1,95	1,88	1,89	1,89	-	-	-	-	-
VI ^a	1,68	2,50	2,00	1,79	1,75	1,76	1,77	-	-	4,52	6,50	-
VII ^a	1,80	-	-	1,86	1,87	1,83	1,80	-	-	9,00	6,56	-
VIII	1,33	-	-	1,88	1,88	1,85	-	1,80	-	10,00	7,50	1,38
IX	1,04	1,46	1,30	0,98	0,98	0,98	0,96	1,85	1,83	-	-	1,90
X	0,92	1,35	1,15	0,86	0,86	0,97	0,95	1,83	2,13	-	-	2,38
XI	0,94	1,41	1,26	0,93	0,91	0,98	0,94	2,00	2,50	-	-	-
XII	0,94	1,59	1,35	0,95	0,92	0,97	0,99	2,13	2,50	-	-	-
2015 I-XII	1,18	1,64	1,40	1,24	1,22	1,24	1,18	2,04	2,26	7,84	6,85	1,89
2016 I	0,93	1,54	1,35	0,90	0,89	0,95	0,98	2,17	2,50	-	-	-
II	0,95	1,52	1,36	0,86	0,89	0,95	0,98	2,22	2,50	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>II 2016</u> I 2016	102	99	101	96	100	100	100	102	100	x	x	x
<u>II 2016</u> II 2015	138	127	136	137	146	142	146	91	104	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2014 XII	11 808	13 360	27 416	25 224	12 464	2 959	4 320
2014 I-XII	130 391	116 189	335 171	315 320	350 755	45 120	61 779
2015 I	13 341	10 801	25 716	18 863	16 271	3 155	4 564
II	7 364	7 836	25 107	14 497	17 996	3 372	4 247
III	9 576	12 631	29 288	17 071	18 027	3 695	5 228
IV	9 610	11 510	22 786	9 033	16 573	3 522	4 819
V	13 166	10 110	25 290	5 556	15 282	2 567	4 814
VI	10 346	10 556	26 152	6 621	84 335	3 092	5 003
VII	9 509	9 752	40 985	15 498	106 367	2 836	5 941
VIII	9 993	10 208	40 672	20 519	56 033	2 656	5 153
IX	21 674	11 123	37 539	44 874	32 899	3 285	4 733
X	28 297	10 847	31 794	84 478	19 268	3 140	4 897
XI	21 675	11 323	28 166	65 288	15 994	1 646	5 553
XII	15 820	14 309	26 532	12 968	14 084	1 483	4 627
2015 I-XII	170 371	131 006	360 027	315 266	413 129	34 449	54 576
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2015</u> XI 2015	73	126	94	20	88	90	83
<u>XII 2015</u> XII 2014	134	107	97	51	113	50	107

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015*												XII 2015 XII 2014 (%)				
	2014						2015*						XI	XII	I-XII		
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	
Owoce świeże	105 393	89 058	1 370 263	145 105	143 148	152 750	120 669	125 584	82 400	68 185	39 506	37 135	46 783	71 629	80 069	1 112 962	90
Jabłka	85 913	66 853	1 096 055	126 027	132 588	141 698	111 622	116 753	58 070	28 452	15 069	18 617	34 403	51 843	53 659	888 800	80
Gruszki	4 566	2 417	37 015	5 119	1 802	2 819	2 055	859	452	286	499	2 314	3 425	4 196	3 377	27 204	140
Truskawki	133	114	19 412	232	368	381	327	382	10 254	3 018	359	265	335	363	118	16 402	104
Śliwki	81	3	12 474	5	5	46	63	24	184	347	2 902	2 567	445	34	8	6 631	279
Maliny	355	349	18 193	660	289	360	282	203	147	4 907	4 382	5 109	1 045	330	144	17 858	41
Wiśnie	-	-	8 323	43	-	-	-	-	851	8 345	3 068	97	30	-	43	12 476	-
Przetwory owocowe	88 495	74 648	870 656	76 032	78 654	89 279	77 006	70 274	79 391	83 501	76 664	74 640	84 097	85 712	62 193	937 443	83
Zagęszczony sok jabłkowy	36 002	28 752	261 931	28 787	27 990	30 069	25 007	21 164	22 456	22 895	17 406	16 968	29 013	30 255	17 729	289 739	62
Truskawki w puszkach	624	468	6 949	588	614	676	723	653	620	695	895	642	680	733	585	8 104	125
Wiśnie w puszkach	349	377	5 107	557	444	477	364	310	408	458	757	352	408	464	242	5 240	64
Dżemy	2 640	2 739	32 521	2 048	2 389	2 355	1 987	1 972	2 485	2 858	2 864	3 479	2 839	2 581	2 314	30 172	84
Mrożonki	24 793	21 234	322 729	28 226	30 951	35 993	30 887	30 371	32 284	34 534	33 263	30 456	28 640	28 767	19 556	363 930	92
Owoce świeże	36 727	32 690	612 853	41 347	41 762	50 772	49 170	58 855	47 720	57 049	52 937	46 415	28 573	33 390	38 088	546 078	117
Jabłka	21 160	15 965	351 592	27 766	31 991	39 886	40 143	49 525	25 462	12 666	5 119	6 150	11 640	17 501	18 268	286 117	114
Gruszki	1 867	1 012	18 260	2 257	888	1 866	1 428	517	241	195	295	1 207	1 792	2 051	1 686	14 423	167
Truskawki	107	84	19 363	203	341	428	242	531	9 591	2 803	993	279	329	289	118	16 147	141
Śliwki	52	11	6 152	11	8	94	109	41	156	256	1 668	1 610	358	28	9	4 347	88
Maliny	649	724	26 197	1 175	594	711	621	424	498	7 338	8 843	13 893	3 402	1 238	533	39 270	74
Wiśnie	-	-	5 803	30	-	-	-	-	597	4 978	1 819	69	29	-	48	7 568	-
Przetwory owocowe	96 881	77 216	1 090 891	84 679	86 846	98 871	85 406	80 927	94 943	97 093	97 204	105 347	113 302	104 344	76 842	1 125 804	100
Zagęszczony sok jabłkowy	28 891	23 668	275 911	23 616	22 751	25 211	21 372	18 181	19 189	19 087	15 311	16 354	31 448	32 423	20 068	265 009	85
Truskawki w puszkach	947	651	9 839	829	875	927	1 106	932	888	945	1 163	845	1 020	1 012	796	11 339	122
Wiśnie w puszkach	457	476	6 567	779	519	622	440	403	490	543	793	475	494	561	366	6 485	77
Dżemy	3 988	3 978	52 796	3 107	3 782	3 871	3 130	3 099	4 068	4 381	5 241	7 620	5 424	4 742	3 873	52 340	97
Mrożonki	31 620	26 985	413 709	35 034	36 713	43 314	37 191	36 640	37 321	39 093	41 298	40 520	38 040	35 593	25 326	446 083	-

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwa Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015*												XII 2015 XII 2014 (%)
	2014												2015*												
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII									
Owoce świeże	117 420	146 124	1 417 247	128 756	112 642	121 764	103 455	104 324	105 591	144 506	152 263	99 135	106 669	117 468	137 473	1 434 047	94								
Banany	30 734	27 318	329 658	31 431	32 707	33 523	32 018	33 180	24 668	31 730	33 974	23 423	33 264	34 845	32 549	377 312	119								
Owoce cytrusowe	51 858	92 421	475 944	74 443	56 670	56 505	40 068	26 343	13 794	14 435	14 032	14 360	29 972	48 634	81 482	470 740	88								
Brzoskwinie i nekt.	77	49	123 192	9	44	105	175	3 738	17 444	35 565	35 516	15 648	1 744	9	11	110 009	22								
Winożrona	9 448	4 574	105 279	3 945	4 948	5 847	6 032	4 193	1 561	5 356	16 322	19 533	16 421	9 469	3 774	97 401	83								
Arbuzy	255	227	120 414	306	472	1 416	2 561	10 285	28 522	36 662	31 786	7 423	1 077	659	306	121 475	135								
Jabłka	691	948	20 807	763	965	2 134	2 163	3 095	3 610	3 464	2 186	1 515	3 780	1 983	757	26 415	80								
Przetwory razem	31 121	42 402	355 215	33 776	33 589	36 036	27 229	23 614	26 759	34 703	30 396	37 282	31 860	33 373	30 609	379 227	72								
Soki zagęszczone	13 812	25 804	176 696	20 799	19 685	18 858	14 053	10 447	13 455	13 780	12 649	16 261	13 882	14 514	12 583	180 968	49								
-sok pomarańczowy	3 243	3 932	33 545	2 633	2 215	3 163	2 921	2 547	2 528	2 473	2 492	2 366	2 188	2 585	3 658	31 770	93								
Mrożonki	2 764	3 371	42 099	2 427	3 411	2 916	3 085	3 227	3 583	7 917	6 693	8 222	4 981	4 816	4 098	55 377	122								
Susze	1 400	1 267	14 290	1 272	1 103	1 647	947	684	794	590	1 212	1 920	2 176	2 715	1 843	16 903	145								
Dżemy	630	743	8 956	581	893	1 034	910	627	710	851	1 073	1 086	880	995	862	10 501	116								
Przetwory puszkow. -ananasy	12 323	11 035	111 066	8 482	8 189	11 464	8 137	8 562	8 085	11 439	8 679	9 616	9 654	10 154	11 004	113 464	100								
-brzoskwinie	1 558	1 495	16 217	781	1 325	1 982	1 457	1 514	853	1 451	802	1 533	914	1 069	1 517	15 200	101								
	3 620	3 571	24 721	1 386	2 141	2 448	1 382	1 349	1 449	1 695	1 627	2 085	1 817	2 794	2 791	22 964	78								
Owoce świeże	98 297	111 132	1 139 803	96 788	95 585	110 737	97 239	101 142	90 697	103 319	109 125	93 179	104 893	105 394	109 684	1 217 782	99								
Banany	19 771	17 303	219 196	20 709	24 118	27 762	24 856	23 079	17 398	19 825	19 566	14 663	18 622	17 240	16 796	244 634	97								
Owoce cytrusowe	31 931	52 681	312 926	42 379	32 768	33 382	25 181	21 208	13 007	16 332	17 050	15 613	28 299	33 922	53 765	332 906	102								
Brzoskwinie i nekt.	74	43	79 901	16	48	174	224	4 360	16 190	23 297	22 682	10 385	1 199	6	20	78 601	46								
Winożrona	12 056	8 117	121 178	6 196	7 879	10 101	10 195	7 004	2 968	6 940	13 758	17 535	17 477	12 091	6 435	118 578	79								
Arbuzy	299	334	31 198	292	495	1 091	1 963	6 252	9 225	6 888	6 586	1 616	394	355	224	35 382	67								
Jabłka	477	513	12 841	622	735	1 176	1 192	1 996	2 714	2 152	1 091	870	1 187	1 250	612	15 597	119								
Przetwory razem	48 045	47 155	509 718	45 107	42 328	56 598	49 139	49 262	56 117	62 929	54 869	67 879	61 775	58 963	54 108	659 074	115								
Soki zagęszczone	13 477	16 419	160 209	13 821	11 720	14 729	16 298	13 200	16 055	17 215	14 341	18 110	15 808	16 346	16 142	183 786	98								
-sok pomarańczowy	5 799	7 090	58 260	4 612	3 951	5 916	5 373	4 759	4 526	4 316	4 706	4 100	3 851	4 502	6 516	57 128	92								
Mrożonki	5 296	5 507	70 287	4 524	5 546	6 367	6 034	6 453	6 057	14 671	11 034	13 323	8 928	8 427	7 012	98 378	127								
Susze	5 334	4 963	46 279	4 474	4 684	4 591	4 076	2 860	3 099	2 297	3 927	6 422	7 579	8 672	5 615	58 295	113								
Dżemy	1 240	1 188	15 071	1 068	1 385	1 758	1 694	1 031	1 473	1 455	1 805	1 785	1 500	1 540	1 434	17 928	121								
Przetwory puszkow. -ananasy	22 351	18 743	214 023	20 709	18 495	28 869	20 743	25 528	29 124	26 931	23 598	27 838	27 379	23 564	23 556	296 336	126								
-brzoskwinie	1 452	1 462	14 569	851	1 376	2 151	1 648	1 664	1 082	1 593	978	1 770	1 128	1 350	1 895	17 487	130								
	2 803	2 672	20 446	1 207	1 689	2 024	1 216	1 073	1 248	1 180	1 287	1 701	1 415	2 355	2 299	18 695	86								

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jablkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2014 XII	0,24	0,42	0,74	0,54	2,08	-	1,22	0,72	0,82	1,39	1,26
2014 I-XII	0,32	0,49	1,00	0,46	1,44	0,70	1,22	0,89	1,05	1,42	1,29
2015 I	0,22	0,44	0,87	0,78	1,78	0,69	1,17	0,75	0,82	1,41	1,40
II	0,24	0,49	0,93	0,54	2,05	-	1,11	0,68	0,81	1,43	1,17
III	0,28	0,66	1,12	0,67	1,98	-	1,09	0,74	0,84	1,37	1,30
IV	0,36	0,69	0,74	0,75	2,20	-	1,10	0,80	0,85	1,53	1,21
V	0,42	0,60	1,39	1,05	2,09	-	1,11	0,77	0,86	1,43	1,30
VI	0,44	0,53	0,94	0,71	3,39	0,70	1,08	0,82	0,85	1,43	1,20
VII	0,45	0,68	0,93	0,51	1,50	0,60	1,14	0,71	0,83	1,36	1,19
VIII	0,34	0,59	2,76	0,57	2,02	0,59	1,18	0,79	0,88	1,30	1,05
IX	0,33	0,52	1,05	0,35	2,72	0,71	1,29	0,79	0,96	1,32	1,35
X	0,34	0,52	0,98	1,00	3,26	0,94	1,15	0,72	1,08	1,50	1,21
XI	0,34	0,49	0,80	0,35	3,75	-	1,13	0,69	1,07	1,38	1,21
XII	0,34	0,50	1,00	-	3,70	1,11	1,30	0,69	1,13	1,36	1,51
2015 I-XII	0,32	0,53	0,98	0,52	2,20	0,61	1,14	0,75	0,91	1,40	1,24
Wskaźniki zmian cen (%)											
XII 2015 XI 2015	100	102	125	x	99	x	115	100	106	99	125
XII 2015 XII 2014	142	119	135	x	178	x	107	96	138	98	120

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2015 I	1,06	1,04	1,07	1,10	1,07	2,73	-	-	-	-	4,20	4,25	4,02	3,71	10,13
II	1,09	1,08	1,09	1,10	1,08	2,79	-	-	-	-	4,89	4,17	4,20	3,67	9,73
III	1,25	1,16	1,23	1,28	1,20	2,83	-	-	-	-	5,15	4,32	4,50	3,60	10,31
IV	1,68	1,70	1,78	1,72	1,77	3,08	-	-	-	-	4,97	4,56	4,57	3,65	10,81
V	2,15	1,95	2,20	2,15	1,95	3,31	11,58	-	-	-	4,59	5,33	4,66	3,75	10,54
VI	2,35	2,30	2,38	2,37	2,36	3,31	3,81	-	6,91	-	4,45	6,48	4,80	3,85	14,82
VII	2,39	-	-	-	-	3,41	5,14	3,61	7,04	2,38	4,26	7,32	5,40	4,56	11,74
VIII	1,92	-	-	-	-	2,79	8,11	3,05	9,04	2,36	3,83	8,38	6,24	4,64	5,17
IX	1,67	1,68	1,74	1,72	1,70	2,87	9,21	-	-	2,27	3,92	8,40	6,85	4,71	5,00
X	1,65	1,64	1,69	1,63	1,64	2,93	12,41	-	-	-	4,18	7,80	6,86	4,80	5,41
XI	1,64	1,62	1,65	1,63	1,62	2,85	-	-	-	4,01	3,91	6,79	5,51	5,01	6,35
XII	1,54	1,52	1,55	1,54	1,55	2,83	-	-	-	-	3,92	6,50	4,60	4,01	8,86
2015 I-XII	1,70	1,57	1,64	1,62	1,59	2,98	8,38	3,33	7,66	2,76	4,36	6,19	5,18	4,16	9,07
2016 I	1,50	1,52	1,54	1,56	1,52	2,79	-	-	-	-	4,50	6,59	4,39	3,66	10,29
II	1,49	1,50	1,51	1,55	1,48	2,87	-	-	-	-	4,81	6,55	4,44	3,66	10,80
Wskaźniki zmian cen (%)															
II 2016 I 2016	99	99	98	99	97	103	x	x	x	x	107	99	101	100	105
II 2016 II 2015	137	139	139	141	137	103	x	x	x	x	98	157	106	100	111

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2014	XI	7,53	8,60	1,91	2,50
	XII	7,40	8,60	1,85	2,47
2014	I-XII	7,68	8,92	2,08	2,44
2015	I	8,33	8,63	2,03	2,56
	II	8,33	8,77	2,02	2,58
	III	8,37	8,87	2,00	2,57
	IV	8,17	9,10	1,97	2,63
	V	8,13	9,07	2,00	2,67
	VI	8,30	9,07	1,97	2,66
	VII	8,27	9,00	1,99	2,69
	VIII	8,30	9,03	2,00	2,63
	IX	8,27	9,17	1,99	2,61
	X	8,07	8,90	2,08	2,64
	XI	8,10	8,67	2,14	2,62
	XII	8,07	8,37	2,18	2,59
2015	I-XII	8,23	8,89	2,03	2,62
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>XII 2015</u> XI 2015		100	97	102	99
<u>XII 2015</u> XII 2014		109	97	118	105

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2014	XI	1,96	4,35	-	-	-	8,40	5,00	4,96	6,82	5,92	
	XII	1,95	4,56	-	-	-	11,25	4,84	4,49	6,05	4,80	
2014	I-XII	2,60	5,38	5,13	16,57	8,62	15,50	4,99	4,92	7,63	6,40	
2015	I	1,99	4,79	-	-	-	12,78	4,86	4,53	5,74	5,04	
	II	1,98	4,87	-	-	-	11,90	5,38	4,45	5,48	5,45	
	III	2,03	5,04	-	-	-	12,15	5,53	4,36	5,54	5,70	
	IV	2,36	5,49	-	-	-	13,13	5,50	4,49	5,77	5,89	
	V	3,00	6,24	-	32,57	13,90	13,05	5,25	4,64	6,53	5,99	
	VI	3,38	6,69	-	13,52	5,73	14,36	5,08	4,90	7,59	6,45	
	VII	3,56	6,82	5,91	10,54	7,08	17,16	4,87	5,39	8,46	7,56	
	VIII	3,37	6,05	3,98	-	11,16	17,46	4,44	5,85	9,61	8,58	
	IX	2,99	4,97	3,80	-	-	18,82	4,48	5,87	10,0	8,64	
	X	2,81	4,74	4,64	-	-	7,04	4,68	5,81	8,52	8,23	
	XI	2,70	4,84	-	-	-	8,44	4,50	5,50	7,34	6,43	
	XII	2,66	4,89	-	-	-	11,48	4,40	4,77	7,08	4,98	
2015	I-XII	2,74	5,45	4,58	18,88	9,47	17,82	10,91	4,91	5,05	7,31	
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>XII 2015</u> XI 2015		99	101	x	x	x	x	136	98	87	96	77
<u>XII 2015</u> XII 2014		136	107	x	x	x	x	102	91	106	117	104

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2014 XI	13,36	3,72	4,44	16,56	7,32	6,36
XII	13,22	3,72	4,38	16,48	7,20	6,25
2014 I-XII	13,83	3,79	4,47	16,60	7,38	6,34
2015 I	13,31	3,68	4,41	16,48	7,34	6,24
II	13,33	3,75	4,40	16,34	7,38	6,31
III	13,31	3,73	4,40	16,30	7,40	6,25
IV	13,53	3,72	4,42	15,82	7,52	6,25
V	13,58	3,74	4,40	15,98	7,54	6,22
VI	13,56	3,66	4,39	15,82	7,76	6,22
VII	13,39	3,70	4,42	15,92	7,88	6,19
VIII	13,42	3,67	4,37	15,86	7,94	6,19
IX	13,31	3,63	4,35	15,84	8,04	6,16
X	13,25	3,67	4,35	15,88	8,14	6,16
XI	13,31	3,67	4,28	16,00	8,26	6,14
XII	13,28	3,63	4,28	15,70	8,26	6,06
2015 I-XII	13,39	3,69	4,37	16,0	7,78	6,20
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>	100	99	100	98	100	99
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	100	98	98	95	115	97

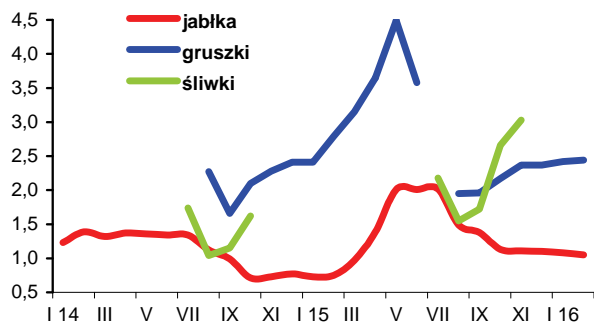
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

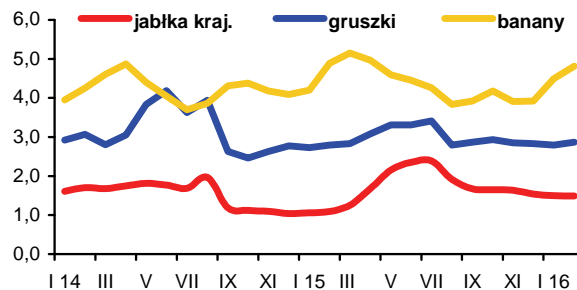
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2014 VII	72	66	66	47	52	31
VIII	62	65	-	49	56	26
IX	59	67	-	51	58	29
X	56	68	-	55	54	-
XI	55	72	-	51	48	-
XII	56	66	-	49	47	-
2015 I	49	68	-	57	54	-
II	55	70	-	48	49	-
III	79	75	-	51	50	-
IV	82	76	79	44	46	-
V	88	78	75	46	55	-
VI	79	75	-	48	48	42
VII	-	66	68	45	59	42
VIII	-	68	-	44	55	32
IX	66	74	-	42	53	48
X	73	72	-	45	58	-
XI	68	70	-	40	54	-
XII	59	73	-	50	54	-
2016 I	57	75	-	51	58	-
II	51	77	-	59	73	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

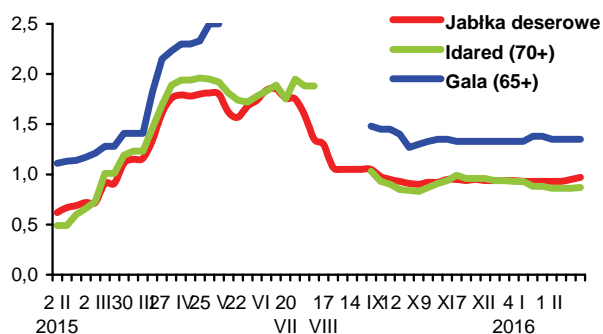
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2014 - 2016 r. (zł/kg)



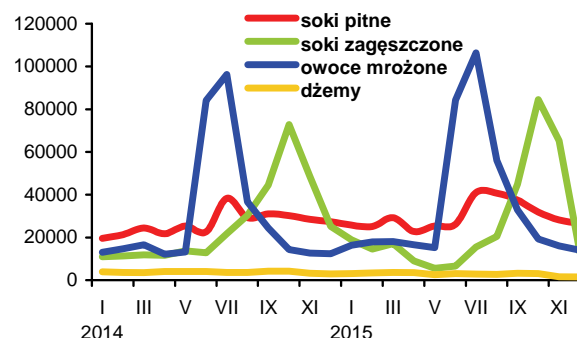
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2014 - 2016 (zł/kg)



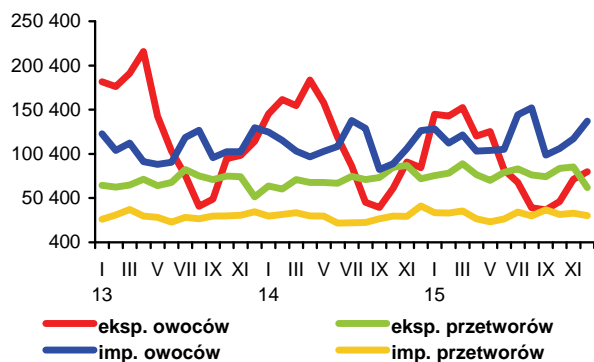
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od II 2015 r. do II 2016 r. (zł/kg)



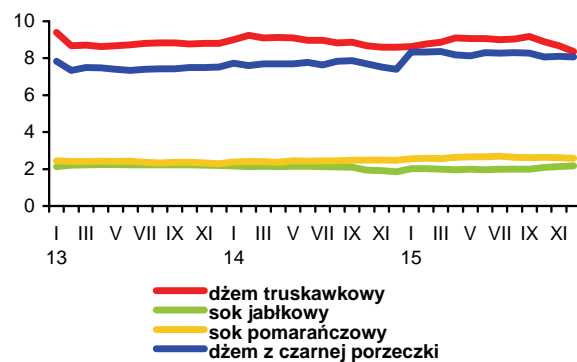
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2014 - 2015 r. (tony)



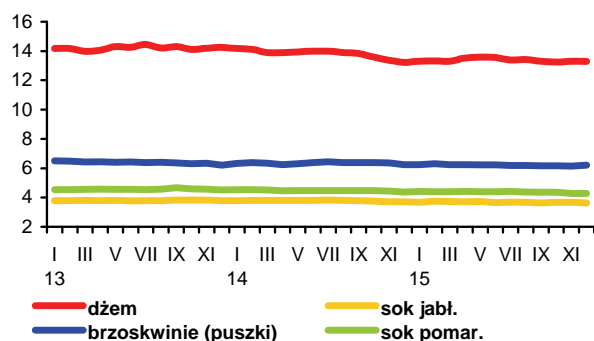
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2013 - 2015 r. (tony)



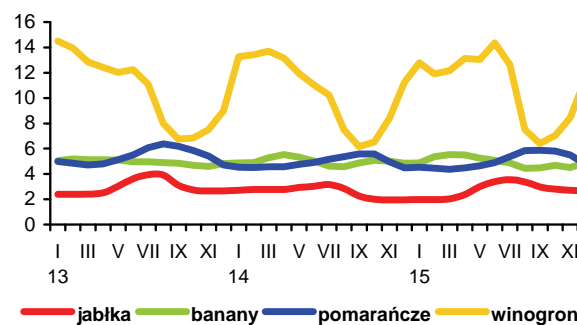
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2015 r. (zł/kg)



Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2015 r. (zł/kg)



Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2013 - 2015 r. (zł/kg)



Pogarsza się koniunktura na międzynarodowym rynku mleka. W pierwszych dwóch miesiącach br. światowe ceny podstawowych artykułów mlecznych nadal spadały. Na europejskich giełdach towarowych w lutym za masło płacono 2658 EUR/t, tj. o 7% mniej niż w grudniu 2015 r. Odtłuszczone mleko w proszku potaniało w tym czasie o 5% do 1576 EUR/t, a pełny proszek mleczny o 8% do 1963 EUR/t. Ceny serów dojrzewających typu Edam i Gouda spadły o 4-6% do 2280-2340 EUR/t, a sera Cheddar o 3% do 2740 EUR/t. Również na giełdzie w Chicago i na giełdzie Fonterry w Oceanii ceny produktów mlecznych były niższe niż w grudniu, z wyjątkiem niewielkiego wzrostu cen sera Cheddar na giełdzie w Chicago.

Odzwierciedleniem pogarszającej się koniunktury na światowym rynku mleka są niskie ceny krajowe. Przeciętna cena skupu mleka w styczniu br. wyniosła 111,80 zł/hl i była o 1,0% niższa niż w grudniu i o 8,5% niższa niż rok temu. Najważniejszą przyczyną niskich cen skupu, podobnie jak w innych krajach Unii Europejskiej, jest nadpodaż po zniesieniu kwotowania towarowej produkcji mleka. W 2015 r. mleczarnie skupiły ok. 10,6 mld l mleka, tj. o prawie 3% więcej niż w 2014 r. W styczniu br. skup wyniósł 886,9 mln l i był o 2,2% większy niż w grudniu i o 7,6% większy niż w styczniu ubiegłego roku.

Na rynku bydła mlecznego zmiany cen były różnokierunkowe. Na targowiskach krowy dojne podrożały o 2,0% w stosunku do grudnia i o 0,3% w odniesieniu do stycznia 2015 r. (do 3115 zł/szt.), natomiast jałówki 1-roczone potaniały odpowiednio o 1,5% i 4,4% (do 1930 zł/szt.).

Spadek cen na światowym rynku mleka najbardziej wpłynął na obniżki cen zbytu trwałych produktów mlecznych, będących w dużym stopniu przedmiotem eksportu. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, w styczniu br. ceny masła, mleka w proszku, mleka zagęszczonego i suszonej serwatki były średnio o 12,2% niższe niż w grudniu. Przeciętny poziom cen serów i twarogów obniżył się o 1,9%, a płynnych przetworów mlecznych, tj. mleka spożywczego, jogurtu naturalnego, kefiru oraz śmietany i śmietanki o 2,8%. W lutym notowano dalsze spadki cen zbytu przetworów mlecznych, przy czym najszybciej taniało masło w blokach.

Znaczny spadek cen uzyskiwanych w eksporcie spowodował, że mimo większego o ok. 3% skupu mleka produkcja większości przetworów mlecznych w 2015 r. była mniejsza niż w 2014 r. Wpłynęła na to również mniejsza konsumpcja wielu artykułów mlecznych. Przede wszystkim spadła produkcja mleka w proszku (o 9%, w tym chudego o 7%, a pełnego o 15%) oraz serów topionych, pleśniowych i proszkowanych (o 8-11%). Także mniej wytworzono śmietany (o 6%) i jogurtów (o 3%). Natomiast wobec dużego eksportu zwiększono produkcję mleka płynnego przetworzonego, łącznie z mlekiem „przerzutowym” (o 9%), masła i tłuszczów mlecznych, mleka i śmietany skondensowanej, twarogów, fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty oraz suszonej serwatki (o 4-5%), a na prawie niezmiennym poziomie utrzymano produkcję serów dojrzewających.

Niskie ceny transakcyjne skutkowały pogorszeniem wartościowych wyników handlu zagranicznego branży mleczarskiej w 2015 r. Wpływy z eksportu przetworów mlecznych zmniejszyły się do ok. 1,63 mld EUR, tj. o 15% w porównaniu z 2014 r., przede wszystkim w wyniku głębokiego spadku cen mleka w proszku, mleka płynnego i śmietany (o 28-32%), a także masła oraz serów i twarogów (o 14-16%). Najmniej spadły ceny transakcyjne lodów (o 2%) i suszonej serwatki (o 4%). Ceny



Jadwiga Seremak-Bulge



Teresa Zdziarska

uzyskiwane w eksporcie jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych obniżyły się o 9%, a kazeiny o 19%. Wydatki na import zmalały o 3% do 785,1 mln EUR, przy czym w I półroczu były o 11% mniejsze, a w II półroczu o 7% większe w stosunku do analogicznych okresów 2014 r. W konsekwencji dodatnie saldo wymiany handlowej w 2015 r. zmniejszyło się do 848,9 mln EUR, tj. o 23% w porównaniu z 2014 r.

Ilościowe wyniki handlu zagranicznego przetworami mlecznymi w 2015 r. były lepsze niż w 2014 r. Wolumen eksportu zwiększył się o 1% do ok. 2,86 mld l w przeliczeniu na mleko surowe i podobnie jak w 2014 r. stanowił 27% skupu mleka. Zdecydowało o tym zwiększenie do rekordowych poziomów sprzedaży zagranicznej mleka płynnego i śmietany (o 33%), masła i lodów (po 14%) oraz serów i twarogów (o 7%, w tym twarogów o 32%, przy zmniejszeniu eksportu serów dojrzewających i topionych o 4%). Zwiększył się także eksport kazeiny (o 3%). Zmalała natomiast sprzedaż zagraniczna mleka w proszku (o 10%), suszonej serwatki oraz jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 7-8%).

Nastąpiły wyraźne zmiany w strukturze towarowej i geograficznej eksportu, co było spowodowane spadkiem cen i rosyjskim embargiem. W strukturze wartości eksportu przetworów mlecznych zwiększył się udział produktów o większej wartości dodanej: serów i twarogów, masła, jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych oraz lodów (z 52 do 56%), przy spadku udziału półproduktów: mleka w proszku, mleka płynnego i śmietany, suszonej serwatki oraz kazeiny (z 48 do 44%, w tym mleka w proszku z 23 do 17%). Na uwagę zasługują zmiany w strukturze wartości eksportu serów. Zwiększył się udział serów twarogowych z 24 do 30%, a zmalał udział serów dojrzewających z 76 do 70%. Głównym rynkiem zbytu artykułów mlecznych pozostały kraje Unii Europejskiej, których udział w wartości eksportu zwiększył się z 66 do 72%, podczas gdy udział krajów WNP zmniejszył się z 8 do 3%.

Wolumen importu przetworów mlecznych w 2015 r. wyniósł ok. 1,49 mld l w ekwiwalencie mleka surowego i był o 3% mniejszy niż w 2014 r. Z powodu pogorszenia opłacalności reeksportu najbardziej zmniejszono import mleka zagęszczonego i w proszku oraz suszonej serwatki. Ograniczono również przywóz masła. Zwiększono natomiast import serów i twarogów, mleka płynnego i śmietany, jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych, lodów oraz kazeiny. W efekcie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych w 2015 r. zwiększyła się do 1,38 mld l w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o 7% w porównaniu z 2014 r.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2014 I-XII	10 326,3	137,11	.
2015 I-XII	10 558,4	113,09*	.
2014 XII	841,5	123,48	126,57**
2015 I	824,6	122,18	122,15
II	756,6	120,74	121,55
III	844,2	121,02	122,06
IV	884,9	116,43	118,17
V	965,0	112,52	115,01
VI	943,7	110,40	112,17
VII	964,5	108,47	111,99
VIII	941,7	107,81	111,26
IX	872,2	108,79	111,98
X	871,7	112,03	116,01
XI	819,8	113,20	116,49
XII	868,1	112,89	117,52**
2016 I	886,9	111,80	114,76
Wskaźnik zmian w %			
I 2016 XII 2015	102,2	99,0	97,7
I 2016 I 2015	107,6	91,5	94,0

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * cena wstępna, ** cena uwzględnia premie wypłacone dostawcom.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2013 I-XII	3 025,1	108,3	45,6	433,7	350,6	170,1	405,2	310,7
2014 I-XII	2 882,2	179,5	56,6	420,0	378,1	179,6	406,0	301,3
2014 ^a XI	235,4	10,0	2,5	31,4	29,6	15,3	35,6	21,5
XII	229,9	12,5	3,2	28,0	30,3	16,0	32,5	27,2
2015 ^a I	228,4	12,5	2,8	34,4	26,5	16,5	35,6	24,0
II	219,2	11,8	2,4	30,4	25,7	15,1	33,2	21,9
III	250,2	12,6	3,2	39,3	31,0	15,4	41,2	22,1
IV	247,9	14,2	4,1	35,1	29,6	15,2	33,4	25,6
V	258,7	16,3	3,8	35,9	33,7	16,3	35,7	25,3
VI	251,9	16,7	2,8	35,0	33,9	14,7	34,2	25,7
VII	265,9	15,4	3,7	37,2	31,3	15,9	34,1	27,9
VIII	260,5	12,9	2,9	33,6	29,5	16,1	33,7	27,6
IX	249,5	12,5	4,0	32,7	27,1	14,8	34,0	26,3
X	252,4	12,1	3,1	32,7	28,0	17,1	35,6	26,1
XI	249,8	8,5	3,3	31,2	26,0	15,2	35,9	25,8
XII	264,8	13,3	4,2	28,8	28,2	17,4	33,7	26,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
XII 2015 XI 2015	106,0	157,1	126,6	92,3	108,2	114,6	94,0	101,9
XII 2015 XII 2014	115,2	106,2	127,8	103,0	93,1	108,7	103,9	96,4

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2014 XI	1,94	2,05	9,59	12,41	14,29	16,09	0,96	5,62	10,19	13,27
XII	1,93	2,04	8,94	12,20	14,23	15,90	0,96	5,59	10,14	13,13
2015 I	1,93	2,02	8,43	11,87	13,76	15,59	0,96	5,68	10,11	12,80
II	1,93	2,01	8,56	11,66	14,06	15,53	0,97	5,63	10,10	12,91
III	1,93	2,01	8,79	11,74	14,48	15,71	0,96	5,61	10,05	12,90
IV	1,92	1,99	8,29	11,65	13,94	15,44	0,95	5,60	10,03	12,39
V	1,91	1,90	8,08	11,39	13,40	14,86	0,95	5,59	9,96	11,92
VI	1,89	1,90	7,95	11,09	13,35	14,85	0,93	5,57	9,92	11,74
VII	1,89	1,87	7,65	10,76	13,31	14,80	0,90	5,54	9,94	11,24
VIII	1,88	1,80	7,47	10,69	13,13	14,65	0,88	5,53	9,94	11,14
IX	1,89	1,80	7,50	10,49	13,40	14,84	0,86	5,53	9,92	11,40
X	1,89	1,81	7,74	10,79	13,89	15,05	0,85	5,54	9,92	11,71
XI	1,89	1,81	7,78	10,88	13,93	15,24	0,84	5,53	9,89	11,96
XII	1,90	1,80	7,58	10,82	13,89	15,19	0,84	5,53	9,82	11,87
2016 I ^a	1,78	1,80	7,18	9,10	11,75	13,36	.	5,20	9,06	10,29
II ^a	1,78	1,81	7,04	9,13	10,63	13,02	.	5,18	9,12	10,33
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2015</u> XI 2015	100,5	99,4	97,4	99,4	99,7	99,7	100,0	100,0	99,3	99,2
<u>XII 2015</u> XII 2014	98,4	88,2	84,8	88,7	97,6	95,5	87,5	98,9	96,8	90,4

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 25-31 I i 22-28 II 2016 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2014 XI	2,73	2,94	16,79	3,38	4,42	0,73	1,25	1,72	14,46	20,80
XII	2,71	2,95	16,80	3,38	4,37	0,73	1,25	1,71	14,28	20,42
2015 I	2,71	2,95	16,82	3,38	4,35	0,74	1,26	1,70	14,30	20,29
II	2,70	2,94	16,79	3,37	4,32	0,74	1,25	1,70	14,15	19,86
III	2,68	2,93	16,92	3,38	4,28	0,73	1,25	1,69	14,08	19,93
IV	2,69	2,92	16,79	3,37	4,26	0,73	1,24	1,69	14,13	19,76
V	2,65	2,91	16,96	3,38	4,21	0,73	1,24	1,68	13,98	19,33
VI	2,65	2,88	16,91	3,38	4,15	0,73	1,23	1,69	14,11	19,03
VII	2,63	2,88	16,92	3,38	4,07	0,72	1,23	1,67	14,16	18,95
VIII	2,61	2,82	17,15	3,40	4,03	0,71	1,21	1,68	14,20	18,43
IX	2,59	2,85	17,19	3,38	3,96	0,71	1,20	1,67	14,14	18,41
X	2,59	2,83	17,11	3,38	3,97	0,71	1,20	1,65	14,05	18,33
XI	2,57	2,77	16,98	3,38	3,98	0,72	1,20	1,67	14,08	18,26
XII	2,54	2,80	16,79	3,35	3,98	0,72	1,20	1,65	13,94	17,98
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2015</u> XI 2015	98,8	101,1	98,9	99,1	100,0	100,0	100,0	98,8	99,0	98,5
<u>XII 2015</u> XII 2014	93,7	94,9	99,9	99,1	91,1	98,6	96,0	96,5	97,6	88,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

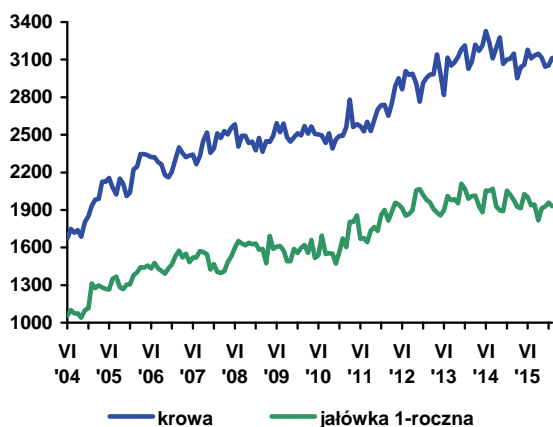
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2014 I-XII	157,7	207,5	35,7	385,5	110,2	118,5	65,6	14,9	191,2	34,2
2015 I-XII	141,3	221,5	40,8	512,3	101,2	103,4	75,3	13,6	209,5	38,8
2014 XI	13,3	14,5	2,0	38,5	8,8	7,4	6,4	1,6	15,5	3,2
XII	7,3	16,5	2,4	28,7	8,8	8,2	6,1	1,2	17,1	2,9
2015 I	9,4	17,1	4,4	31,7	9,9	9,9	6,7	1,1	16,1	3,2
II	14,4	16,1	4,6	35,2	9,0	6,9	5,8	1,2	17,6	2,7
III	13,8	18,0	3,1	47,7	10,3	6,7	5,8	1,0	18,3	3,6
IV	14,5	17,8	3,3	41,3	7,9	8,5	4,9	0,9	14,9	3,7
V	13,1	18,4	3,6	41,3	8,2	10,3	5,7	0,8	13,9	3,1
VI	10,7	19,3	3,8	44,5	8,2	9,0	6,0	1,0	16,3	3,2
VII	14,6	19,9	3,0	44,8	8,8	9,1	7,0	0,9	19,3	2,8
VIII	13,5	18,5	3,0	44,1	7,8	8,4	6,5	1,3	20,5	3,3
IX	10,8	20,1	3,1	43,4	8,0	7,3	6,8	1,5	21,9	3,0
X	7,7	19,5	2,5	49,2	8,1	8,9	7,4	1,4	17,3	3,2
XI	7,9	19,0	3,2	43,4	7,7	8,2	7,0	1,3	16,1	3,7
XII	10,9	17,7	3,1	45,7	7,2	10,3	5,6	1,1	17,2	3,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>	137,7	93,1	96,1	105,2	93,1	126,6	80,4	84,5	106,5	90,7
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	149,8	107,4	132,5	159,3	81,6	126,4	92,0	93,0	100,5	113,9

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

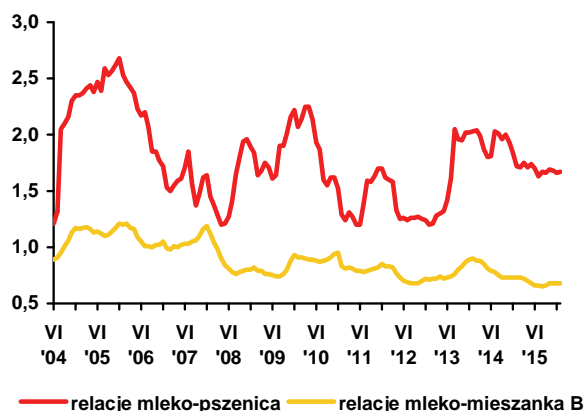
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2014 I-XII	2 775	3 195	3 416	698	1 200	1 889	3 756	4 008	469	1 548
2015 I-XII	1 976	2 678	2 927	502	1 097	2 304	3 456	3 543	408	1 330
2014 XI	1 889	3 001	3 168	579	1 211	2 395	3 668	3 649	415	1 459
XII	2 082	2 915	3 110	642	1 186	1 917	3 618	3 619	399	1 525
2015 I	1 816	2 645	2 795	538	1 048	1 942	3 385	3 551	388	1 372
II	1 764	2 617	2 823	567	1 032	2 452	3 320	3 373	385	1 423
III	1 996	2 734	3 166	553	1 069	2 425	3 647	3 670	392	1 359
IV	2 163	2 684	3 026	551	1 126	1 979	3 707	3 825	394	1 346
V	2 078	2 766	2 931	557	1 150	2 004	3 591	3 542	443	1 318
VI	2 076	2 733	2 957	551	1 123	2 202	3 711	3 660	402	1 323
VII	1 992	2 607	2 942	498	1 076	2 476	3 252	3 696	398	1 281
VIII	2 036	2 635	2 943	441	1 093	2 820	3 375	3 477	411	1 244
IX	1 927	2 583	2 895	461	1 125	2 612	3 260	3 300	334	1 268
X	1 775	2 644	2 883	439	1 121	2 642	3 319	3 434	455	1 241
XI	1 998	2 756	2 924	460	1 116	2 319	3 534	3 576	455	1 437
XII	1 985	2 734	2 922	438	1 119	2 044	3 525	3 654	464	1 339
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2015</u> <u>XI 2015</u>	99,3	99,2	99,9	95,2	100,3	88,1	99,7	102,2	102,0	93,2
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	95,3	93,8	94,0	68,2	94,4	106,6	97,4	101,0	116,3	87,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF.

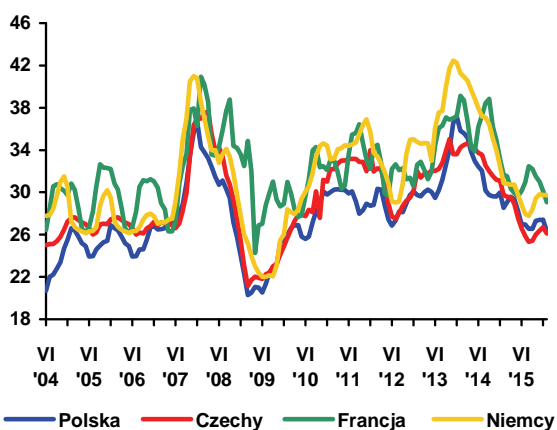
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)



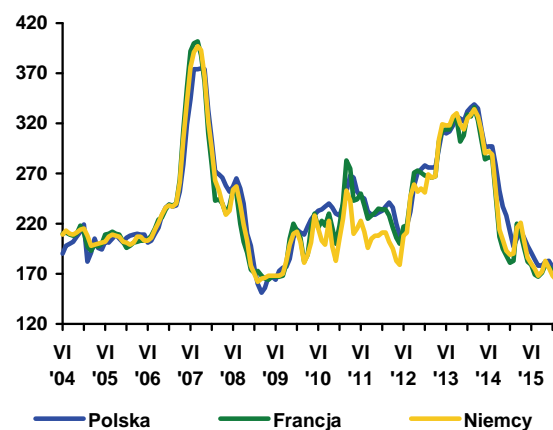
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B



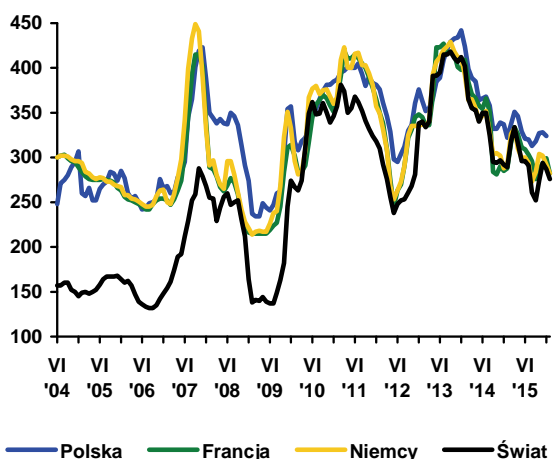
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)



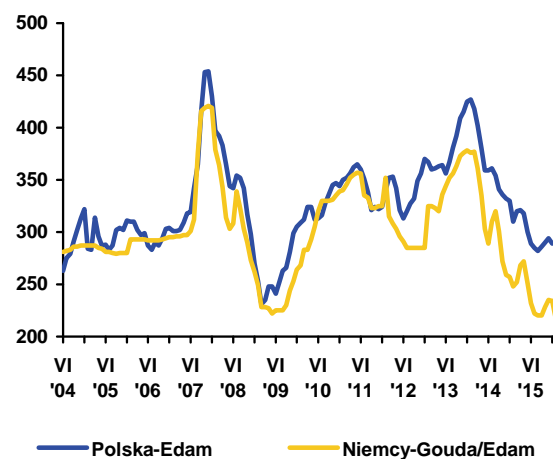
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)



Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)



Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)



Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.



Dorota Pasińska

Średnia cena skupu bydła w styczniu 2016 r. wyniosła 6,10 zł/kg w. ż. i była o 1,8% wyższa niż przed rokiem, ale o 1,0% niższa niż przed miesiącem. Ceny skupu młodego bydła spadły do 6,42 zł/kg w. ż. wobec 6,49 zł/kg w. ż. w grudniu. Spadkowi cen skupu bydła towarzyszył 3,1% zwiększenie cen skupu trzody chlewnej i 1,9% zmniejszenie cen skupu drobiu. Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen zakupu bydła przez ubojnię oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do dwóch lat i krów. W trzecim tygodniu lutego 2016 r., podobnie jak przed miesiącem, najniższe ceny skupu zanotowano w regionie północnym, a najwyższe w regionie południowym.

Najniższe ceny zarówno ćwierci z byków jak i krów były w regionie centralnym. Natomiast najwyższe ceny ćwierci z byków zanotowano w regionie północnym, a krów – w regionie południowym.

Na rynku unijnym polska wołowina jest nadal konkurencyjna cenowo. W trzecim tygodniu lutego średnia cena rynkowa tuszy młodego bydła w Polsce wyniosła 297,29 EUR/100 kg i była o 4,0% niższa niż przed miesiącem. W UE średnia cena spadła w tym czasie o 1,5% do 376,01 EUR/100 kg. Ceny polskie były niższe o prawie 21% niż średnio w UE-28. Tusze młodego bydła w Polsce były również tańsze niż u głównych nabywców polskiej wołowiny tj. w Holandii (o 8%), we Włoszech (o 26%), Francji (o 11%), Hiszpanii (o 22%) i Niemczech (o 22%).

Skup bydła od kilku lat systematycznie rośnie. W styczniu 2016 r. skupiono 29,9 tys. ton wagi żywej bydła tj. o 5% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim i o 46% więcej niż w 2012 r. W tym okresie w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 14,3 tys. ton wołowiny, tj. o 2,1% mniej niż przed rokiem, ale o 6,7% więcej niż w bardzo słabym pod tym względem 2012 r.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w 2015 r. był większy o ok. 15% w porównaniu z rokiem poprzednim. Było to wypadkową wzrostu eksportu mięsa schłodzonego o 19%, przetworów wołowych o 6%, mięsa mrożonego o 17% oraz mniejszego o 6% wywozu bydła. Największymi odbiorcami polskiego bydła były: Holandia (40,3 tys. sztuk), Włochy (38,2 tys. sztuk), Hiszpania (24,2 tys. sztuk), Bośnia i Hercegowina (16,3 tys. szt.) oraz Chorwacja (9,6 tys. szt.), a mięsa wołowego Włochy (80,3 tys. ton), Niemcy (60,8 tys. ton), Holandia (45,6 tys. ton), Hiszpania (22,3 tys. ton) i Francja (21,6 tys. ton). Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 90%.

Ceny eksportowe wołowiny mrożonej wzrosły o 7% do 3,19 EUR/kg, a schłodzonej o 5% do 3,30 EUR/kg. Pomimo wzrostu średniej ceny eksportowej bydła o 3%, jego wywóz zmalał pod wpływem rosnącego zainteresowaniem tuczem i ubojem z przeznaczeniem na eksport w postaci mięsa wołowego, za które uzyskuje się wyższe ceny.

Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w tym okresie został zwiększony o 20% do 52,9 tys. ton. Zdecydował o tym przede wszystkim wzrost przywozu wołowiny o 50%, w tym mięsa mrożonego o 47% do 5,0 tys. ton i mięsa schłodzonego o 50% do 17,2 tys. ton. Import bydła wzrósł o 15% do 115,6 tys. szt. Głównymi rynkami

zaopatrzenia w bydło były: Litwa (30,3 tys. szt.), Słowacja (24,4 tys. szt.), Łotwa (13,3 tys. szt.), Niemcy (12,5 tys. szt.) oraz Włochy (12,4 tys. szt.), a w wołowinę Włochy (3,7 tys. szt.), Niemcy (3,1 tys. ton), Słowacja (3,0 tys. ton), Litwa (2,6 tys. szt.), Irlandia (2,2 tys. ton) i Wielka Brytania (1,8 tys. ton). Średnia cena importowa wołowiny schłodzonej spadła o 14% (do 2,59 EUR/kg), wołowiny mrożonej o 2% (do 3,10 EUR/kg), a bydła wzrosła o 2% (do 2,06 EUR/kg). Spadek cen wołowiny schłodzonej i mrożonej sprzyjał przywózowi tych asortymentów.

Przy znacznym wzroście wielkości obrotów handlowych żywcem wołowym, mięsem i przetworami wołowymi dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego w 2015 r. wzrosło do ok. 1199,1 mln EUR.

W dniach od 31 marca 2016 r. do 29 kwietnia 2016 r. istnieje możliwość złożenia wniosków o przyznanie pomocy na operacje „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w obszarze rozwój produkcji bydła mięsnego¹.

O przyznanie pomocy ubiegać się mogą rolnicy posiadający gospodarstwa, których wielkość ekonomiczna wynosi od 10 tys. euro do 200 tys. euro. Wyjątek od tej zasady stanowią rolnicy wspólnie składający wniosek o przyznanie dofinansowania na inwestycje w „Modernizację gospodarstw rolnych”. W takiej sytuacji łączna wielkość ekonomiczna należących do nich gospodarstw musi stanowić co najmniej 15 tys. euro, a w roku złożenia przez nich wniosku o wypłatę ostatecznej płatności, gospodarstwo każdego z nich osiągnie wielkość ekonomiczną przynajmniej 10 tys. euro. Maksymalna wysokość wsparcia może wynieść 500 tys. zł.

Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów związanych bezpośrednio z budową lub modernizacją budynków inwentarskich, w tym ich wyposażaniem, lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, w tym ich wyposażaniem, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których jest prowadzona produkcja bydła mięsnego, w tym ich wyposażaniem, oraz kosztów ogólnych.

Podobnie jak przed rokiem rolnicy będą mogli uzyskać wsparcie w formie płatności do bydła domowego. Płatności te mogą uzyskać rolnicy, którzy posiadają od 3 do 30 sztuk młodego bydła, którego wiek w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, nie przekracza 24 miesięcy. Rolnikom posiadającym od 3 do 30 sztuk krów (*Bos taurus*) w wieku powyżej 24 miesięcy również przysługują płatności związane z produkcją. Zarówno płatności do młodego bydła jak i do krów są przyznawane do wszystkich zwierząt od 1-szej do 30-tej sztuki, przysługują na terenie całego kraju, niezależnie od kierunku produkcji. Rolnik musi być w posiadaniu tych zwierząt przez okres 30 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie tej płatności. Wiek krów w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, musi przekraczać 24 miesiące. Płatności te mogą przyczynić się do większego zainteresowania produkcją bydła młodego. Może to również sprzyjać wzrostowi importu żywego młodego bydła.

¹ Warunki przyznania tej pomocy określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1371), www.arimr.gov.pl

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2014	I-XII	675,0	354,8	20,4	308,8	70,0	42,2	25,1
2015	I-XII	595,0	407,0	19,2	366,7	52,9	28,8	22,2
2014	XII	27,5	28,2	1,2	24,6	4,0	1,8	2,0
2015	I	28,4	27,0	1,6	23,9	4,1	2,5	1,5
	II	32,6	28,5	1,2	25,7	4,3	2,4	1,7
	III	38,9	36,1	1,3	33,0	5,6	3,3	2,2
	IV	31,6	31,3	1,7	27,8	5,0	2,7	2,1
	V	31,9	34,4	1,8	31,1	3,8	2,4	1,2
	VI	33,4	34,5	1,4	31,2	3,7	1,9	1,6
	VII	35,7	36,7	2,0	32,7	4,1	2,1	1,8
	VIII	32,3	33,6	1,6	30,1	4,2	2,2	1,8
	IX	35,4	39,0	1,9	35,4	4,1	2,4	1,6
	X	36,1	39,6	2,2	35,7	5,1	2,2	2,7
	XI	33,9	34,2	1,3	31,2	4,9	2,5	2,3
	XII	32,0	32,2	1,4	28,9	4,0	2,2	1,6
2016	I	29,9	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	105,3	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	93,4	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2014	X	5,62	9,40	24,93	26,10	4,44	4,64
	XI	5,65	9,50	24,82	26,09	4,39	4,62
	XII	5,75	9,52	24,75	25,89	4,30	4,50
2015	I	5,99	9,36	24,72	25,94	4,13	4,33
	II	6,13	9,82	24,66	25,87	4,02	4,22
	III	6,15	8,95	24,86	25,90	4,04	4,21
	IV	6,08	9,68	24,75	25,94	4,07	4,27
	V	6,13	9,93	24,68	25,90	4,03	4,23
	VI	6,22	9,66	24,79	25,80	3,99	4,15
	VII	5,81	9,50	24,79	25,93	4,27	4,46
	VIII	5,86	9,52	24,82	25,96	4,24	4,43
	IX	5,83	9,57	24,80	26,01	4,25	4,46
	X	5,91	9,56	24,87	26,02	4,21	4,40
	XI	6,11	9,59	25,02	26,12	4,09	4,27
	XII	6,16	9,84	25,08	26,05	4,07	4,23
2016	I	6,10	-	-	-	-	-
w % ceny	sprzed roku	101,8	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	99,0	-	-	-	-	-

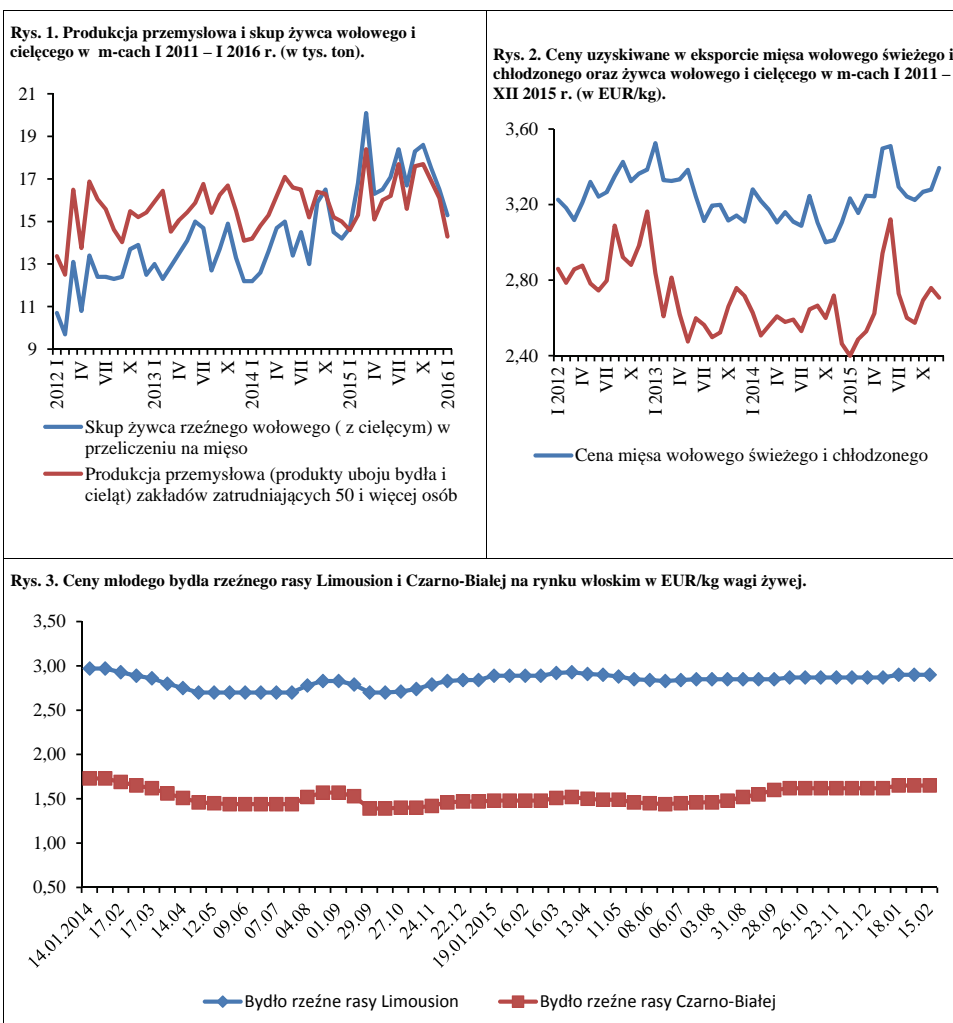
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2016	2016
	3 tyg.	3 tyg.	3 tyg.	3 tyg.	3 tyg.	3 tyg.	3 tyg.	3 tyg.	3 tyg.
	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	6,30	5,83	5,93	5,80	5,96	6,05	6,07	6,19	6,01
Byki do 2 lat	6,95	6,57	6,80	6,81	6,96	7,10	6,74	7,12	6,86
Krowy	4,92	4,59	4,45	4,37	4,53	4,56	4,50	4,57	4,64
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,16	10,94	11,23	10,66	10,87	10,66	10,90	10,90	10,74
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	12879	12299	12588	12348	12567	12786	12880	13206	12758
ćwierci z krów rzeźnych	10435	9731	9356	9046	9391	9459	9622	9726	9880
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:									
UE	379,86	384,49	385,13	383,67	378,90	384,21	382,77	381,67	376,01
Polska	318,45	304,46	309,52	306,29	312,19	323,89	312,51	309,60	297,29

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.



Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF, FAMMU.

Trudne warunki, w jakich producenci trzody chlewnej podejmowali decyzje produkcyjne w ubiegłym roku skutkowały redukcją pogłowia trzody. Ujawniła się ona w grudniu i dotyczyła dwudziestu jeden krajów Unii Europejskiej. Biorąc pod uwagę kraje liczące się w produkcji trzody, największy spadek pogłowia nastąpił w Polsce (-6%). Większe niż w Polsce stopy spadku miały miejsce jedynie na Cyprze (-6,4), Malcie (-8,1%) i w Estonii (-14%), a więc w krajach marginalnych z punktu widzenia produkcji wieprzowiny. Mniejsza niż w Polsce, ale także znacząca redukcja nastąpiła na Łotwie (-4,4%), Litwie (-3,7%), w Słowenii (-3,5%), Grecji (-3,2%), Czechach (-3,2%), Niemczech (-2,8%) i w Irlandii (-2,1%). W Wielkiej Brytanii i na Słowacji spadek pogłowia był relatywnie mały i wyniósł odpowiednio (-1,6%) (-1,4%), a najmniejszy dotyczył Austrii (-0,8%) i Danii (-0,1%). W większości krajów charakteryzujących się spadkiem ogólnego pogłowia trzody miał miejsce, znacznie od niego głębszy, spadek pogłowia macior prośnych. Podobnie jednak, jak w przypadku całkowitego pogłowia trzody największe ograniczenie liczby macior prośnych wystąpiło w Polsce (-16,4%), a w dalszej kolejności na Litwie (-6,6%), w Niemczech (-4,4%), Irlandii (-3,7%), Danii (-3,1%) i w Czechach (-2,8).

W siedmiu krajach Unii Europejskiej pogłowie trzody wzrosło, w tym w Hiszpanii o 6,8% i w Holandii o 3,2%. W obu tych krajach wzrostowi ogólnego pogłowia towarzyszył wzrost pogłowia macior prośnych odpowiednio o 2,7% i 1,3%. Sądzić jednak można, że w Hiszpanii w stosunkowo bliskim czasie dojdzie jednak do spadku pogłowia, o czym świadczy relatywnie głęboki (-7,2%) spadek cen prosiąt oznaczający mniejsze zainteresowanie chowem. Tym niemniej aktualny wzrost pogłowia trzody w Hiszpanii zdecydował o niewielkim (0,4%) zwiększeniu pogłowia w całej Unii Europejskiej, a wzrost pogłowia macior prośnych złagodził spadek ich liczby w UE-28 do 2,4%. Redukcja pogłowia macior prośnych wskazuje na możliwość dalszego spadku całkowitego pogłowia trzody w UE-28, który może ujawnić się już w wynikach czwarcowego badania pogłowia.

Komisja Europejska przewiduje, że w I kwartale i w II kwartale 2016 r. uboje trzody w UE-28 mogą być o 3% mniejsze niż analogicznych kwartałach 2015 r., w których były one większe niż rok wcześniej odpowiednio o 3,2% oraz 2,4%. Stwarza to nadzieję na sukcesywny wzrost cen i poprawę opłacalności chowu.

Początek 2016 r. charakteryzował się wzrostem cen w stosunku do grudnia, w którym osiągnęły one najniższy poziom. Przeciętna cena trzody klasy E wyniosła w UE-28 127,45 EUR/100 kg i była o 1% wyższa niż w grudniu 2015 r. i o 2,1% niższa niż w styczniu 2015 r. Cena polskiej trzody wyrażona w euro wyniosła 122,08 EUR/100 kg



Jan Małkowski



Danuta Zawadzka

i była o 1,9% wyższa niż w grudniu i o 3% niższa niż w styczniu 2015 r. W styczniu br., cena trzody w Polsce była o 4% niższa od średniej ceny unijnej i o 8% niższa niż w Niemczech, ale o 9% wyższa niż w Belgii, o 7% wyższa niż w Holandii, o 4% wyższa niż w Hiszpanii i o 3% wyższa niż we Francji oraz zbliżona do ceny w Danii. Niewątpliwym wpływem na poziom styczniowych cen miał uruchomiony z początkiem roku program dopłat do prywatnego magazynowania wieprzowiny.

Cena skupu trzody wyrażona w złotych wyniosła w styczniu br. 3,96 zł/kg i była o 3% wyższa niż w grudniu 2015 r. oraz o 2% niższa niż rok wcześniej. Nastąpiła niewielka poprawa podstawowych relacji wyrażających opłacalność chowu. W styczniu relacja ceny skupu trzody do targowiskowej ceny żyta wyniosła 1:6,4, a do ceny jęczmienia 1:5,5, wobec odpowiednio 1:6,3 i 1:5,4 w grudniu 2015 r. Pomimo to styczniowe relacje były węższe niż rok wcześniej o 6% (trzoda:żyto) i 2% (trzoda:jęczmień). Relacja ceny trzody do ceny mieszanki pełnoporcjowej dla tuczników (druga faza tuczu) była także szersza niż w grudniu, a relacja ceny trzody do ceny koncentratu taka sama (1:2,9 i 1:1,5 wobec 1:2,8 i 1:1,5).

Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika jednak, że w lutym cena skupu trzody może wynieść ok. 4,17 zł/kg. Co prawda byłaby ona o 5% wyższa od ceny styczniowej, ale o 6% niższa od ceny z lutego 2015 r. Jeśli ceny zbóż nie ulegną większym zmianom, to relacje cen trzody do cen zbóż i pasz nieco poprawią się w stosunku do poprzednich miesięcy, choć nadal nie będą dorównywać relacjom ubiegłorocznym. Taka sytuacja wpłynie będzie na dalszy spadek pogłowia trzody, który zawsze w pierwszej kolejności wyraża się redukcją pogłowia macior prośnych.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2014	VI	95,6	118,0	51,0	81,7	52,4	102,3	-1,4
	VII	105,1	117,5	57,1	86,5	53,8	99,3	3,3
	VIII	102,0	120,8	58,7	87,6	54,0	102,9	4,7
	IX	116,3	133,4	68,1	112,0	54,9	104,8	13,2
	X	120,1	124,2	69,9	96,3	62,8	107,4	7,1
	XI	112,0	123,7	63,4	92,2	51,8	96,1	3,9
	XII	119,1	129,8	58,8	90,9	57,4	109,1	1,4
2015	I	116,7	123,9	60,7	90,9	53,5	100,9	7,2
	II	100,9	120,5	55,5	109,1	50,5	112,0	5,0
	III	134,6	125,0	63,5	127,1	66,3	118,8	-2,8
	IV	106,3	92,9	55,8	100,9	53,8	93,2	2,0
	V	116,7	127,7	59,6	96,3	56,8	115,0	2,8
	VI	118,2	123,6	62,0	121,6	57,6	109,9	4,4
	VII	117,1	111,5	64,9	113,7	60,9	113,2	4,0
	VIII	108,5	106,4	61,9	105,5	58,8	108,9	3,1
	IX	117,3	100,9	67,6	99,3	63,3	115,3	4,4
	X	131,1	109,2	69,5	99,4	61,7	98,2	9,4
	XI	128,9	115,0	65,8	103,8	57,5	111,0	7,9
	XII	135,0	113,3	58,5	99,5	60,9	106,1	x
2016	I	126,5	108,4	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.		
		żyta	jęczmienia							
2014	IV	5,02	7,3	5,8	144,86	3,5	270,59	1,9	169	
	V	5,02	7,5	5,9	144,68	3,5	272,41	1,8	175	
	VI	5,31	8,0	6,3	144,53	3,7	271,59	2,0	168	
	VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165	
	VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161	
	IX	4,95	8,4	6,7	140,28	3,5	267,44	1,9	162	
	X	4,61	7,9	6,4	139,03	3,3	266,19	1,7	165	
	XI	4,41	7,5	6,2	138,23	3,2	265,13	1,6	159	
	XII	4,16	7,3	5,8	137,93	3,0	264,98	1,6	154	
	2015	I	4,05	6,8	5,6	137,46	2,9	264,24	1,5	153
		II	4,44	7,8	6,2	137,12	3,2	264,13	1,7	152
		III	4,38	7,6	6,0	136,95	3,2	264,19	1,7	159
IV		4,40	7,6	6,1	136,49	3,2	264,57	1,7	164	
V		4,23	7,4	6,0	136,14	3,1	263,85	1,6	163	
VI		4,43	7,9	6,5	135,96	3,3	263,34	1,7	158	
VII		4,41	7,7	6,4	135,18	3,3	263,00	1,7	154	
VIII		4,38	7,5	6,4	134,91	3,2	262,76	1,7	155	
IX		4,61	7,6	6,5	135,41	3,4	262,64	1,8	151	
X		4,38	7,3	6,2	135,71	3,2	261,84	1,7	151	
XI		3,87	6,5	5,5	136,53	2,8	261,29	1,5	146	
XII		3,84	6,3	5,4	136,76	2,8	261,17	1,5	144	
2016	I	3,96	6,4	5,5	136,37	2,9	260,16	1,5	143	

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu				
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej		
2014	IV	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7	
	V	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3	
	VI	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9	
	VII	7,00	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6	
	VIII	6,82	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8	
	IX	6,50	13,41	20,27	12,86	14,93	24,37	15,89	111,3	120,2	123,6	
	X	6,05	13,02	20,20	12,82	14,59	24,24	15,94	112,1	120,0	124,3	
	XI	5,79	12,85	20,12	12,80	14,50	24,22	15,70	112,8	120,4	122,7	
	XII	5,46	12,71	19,98	12,71	14,28	24,12	15,63	112,4	120,7	123,0	
	2015	I	5,32	12,50	19,88	12,62	14,34	24,34	15,58	114,7	122,4	123,5
		II	5,83	12,38	19,81	12,48	13,98	24,18	15,50	112,9	122,1	124,2
		III	5,75	12,50	19,88	12,57	14,02	24,22	15,50	112,2	121,8	123,3
IV		5,76	12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1	
V		5,54	12,44	19,92	12,56	13,96	24,46	15,40	112,2	122,8	122,6	
VI		5,80	12,47	19,95	12,55	13,81	24,42	15,41	110,7	122,4	122,8	
VII		5,78	12,46	19,94	12,54	13,84	24,27	15,46	111,1	121,7	123,3	
VIII		5,74	12,46	19,90	12,51	13,89	24,22	15,39	111,5	121,7	123,0	
IX		6,04	12,65	19,94	12,52	14,00	24,24	15,50	110,7	121,6	123,8	
X		5,74	12,63	19,88	12,61	14,09	24,09	15,44	111,6	121,2	122,4	
XI		5,07	12,42	19,83	12,55	13,98	24,22	15,31	112,6	122,1	122,0	
XII		5,03	12,39	19,83	12,50	13,79	24,01	15,41	111,3	121,1	123,3	
2016	I											

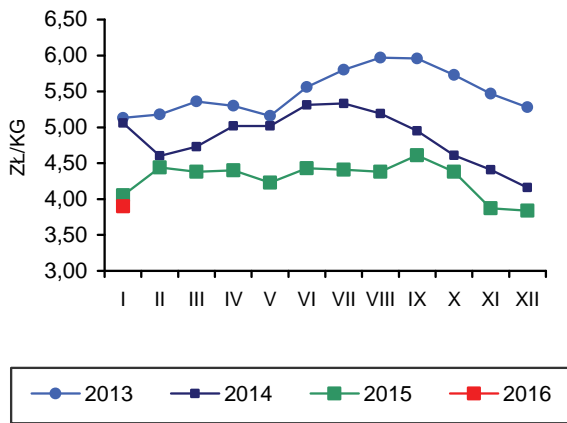
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

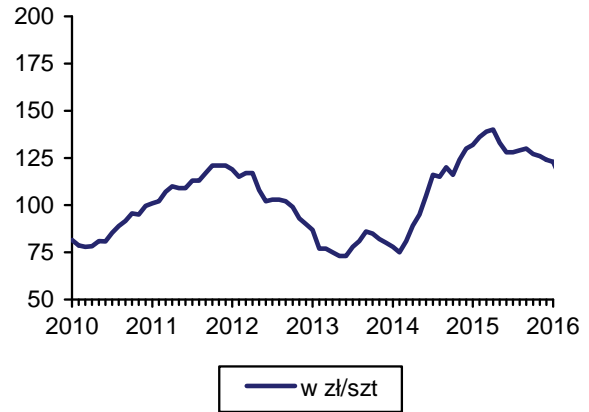
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:				
					UE-27	Niemczech	Danii		
2014	IV	161,51	160,70	163,56	148,26	99,5	98,3	108,4	
	V	163,96	163,05	166,47	150,31	99,5	97,9	108,5	
	VI	170,87	171,07	176,48	155,83	100,1	96,9	109,8	
	VII	169,58	170,12	171,23	152,73	100,4	99,4	111,4	
	VIII	164,79	162,18	167,28	149,69	98,4	96,9	108,3	
	IX	158,32	155,06	160,69	149,31	98,2	96,2	105,6	
	X	143,42	144,83	144,41	134,14	101,0	100,4	108,1	
	XI	140,83	140,33	143,08	135,54	99,7	98,1	103,5	
	XII	134,64	129,63	135,68	134,07	96,2	95,5	96,1	
	2015	I	130,12	126,28	132,28	124,34	97,0	95,5	101,6
		II	137,02	139,91	143,73	122,84	102,1	97,3	113,9
		III	141,13	141,61	145,69	129,28	100,3	97,2	109,5
IV		144,04	146,61	148,78	131,37	101,8	98,5	111,6	
V		142,03	139,59	146,34	135,63	98,3	95,4	102,9	
VI		146,44	143,84	150,88	136,05	98,2	95,3	105,7	
VII		144,25	140,56	144,07	135,09	97,4	97,6	104,0	
VIII		142,82	138,70	141,28	129,47	97,1	98,2	107,1	
IX		146,65	145,41	149,22	131,07	99,2	97,4	110,9	
X		141,97	137,94	145,67	132,84	97,2	94,7	103,8	
XI		132,07	123,47	134,04	129,09	93,5	92,1	95,6	
XII		126,21	119,77	128,77	124,40	94,5	93,0	96,3	
2016	I	127,45	122,08	132,89	121,80	95,8	91,9	100,2	
	II	128,10	126,20	134,35	121,80	98,5	93,9	103,6	

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

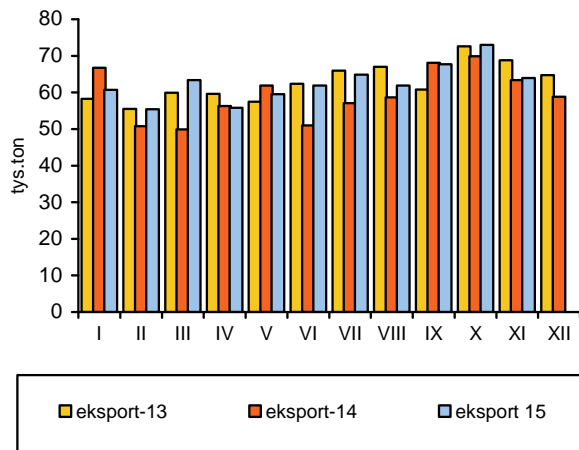
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce



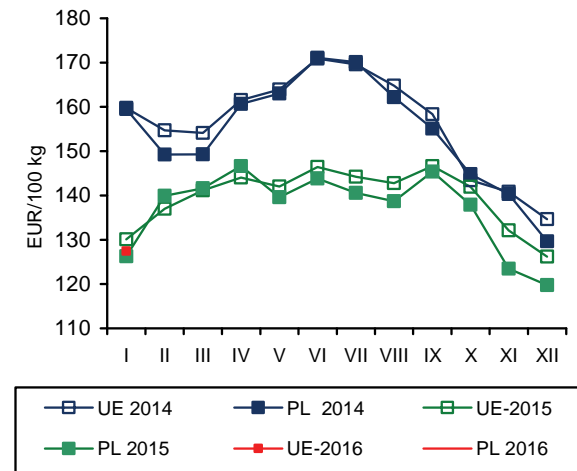
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce



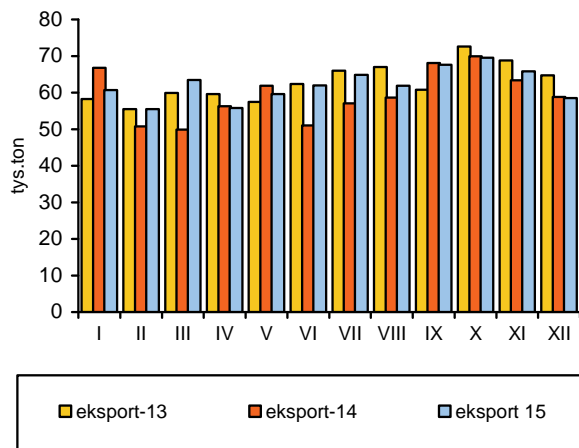
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce



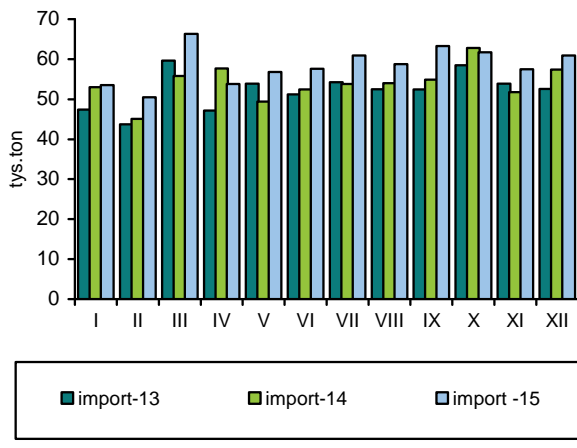
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)



Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych



Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych



Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w styczniu 2016 r. ok. 195 tys. ton mięsa drobiowego. Jest to poziom o 2,6%, tj. o 5 tys. ton wyższy niż przed miesiącem, i o 12,1%, tj. o 21 tys. ton wyższy niż przed rokiem. Produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w dużych zakładach zwiększyła się w 2015 r. o ok. 194 tys. ton, tj. o 10% w porównaniu z rokiem 2014.

W 2015 r. sprzedano za granicę o 18,4%, tj. o 130,5 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim, a eksport stanowił ok. 39% przemysłowej produkcji drobiu wytwarzanej w zakładach dużych. Import mięsa drobiowego obniżył się o 7,6%, tj. o ok. 2,8 tys. ton. Sprzedaż zagraniczna była więc nadal głównym czynnikiem sprawczym rozwoju produkcji i całej branży drobiarskiej. Eksport drobiu z Polski w całym roku rozwijał się bardzo dynamicznie, przy czym postępowała również korzystna dywersyfikacja rynków zbytu.

Pełnoporcjowe mieszanki pasz przemysłowych dla kurcząt podrożały w styczniu 2016 r. w relacji miesiąc do miesiąca, o ok. 1%, natomiast ceny pasz dla indyków nie uległy zmianie. W porównaniu do stycznia 2015 r., pasze dla kurcząt były droższe o 1%, natomiast dla indyków o ok. 2% tańsze. Relacja cen żywiec/pasza wyniosła w styczniu br. średnio na rynku kurcząt 2,38 wobec 2,60 przed rokiem, a na rynku indyków 4,38 wobec 4,37. Na początku 2016 r. opłacalność produkcji kurcząt rzeźnych pogorszyła się, a indyków nie uległa zmianie w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Nadal jednak wskaźnik opłacalności chowu mierzony relacją cen żywca do pasz był wyższy od granicy rentowności, szczególnie w produkcji indyków.

W lutym ceny skupu indyków rzeźnych obniżyły się o 3% w relacji do stycznia i były o 4,8% niższe niż przed rokiem. Ceny płacone przez ubojnie za kurczętą rzeźną wzrosły o 4,1% w relacji do stycznia br., ale były o 5,2% niższe niż w lutym 2015 r. Średnie ceny zbytu uzyskiwane w lutym przez ubojnie przemysłowe za tuszki kurcząt obniżyły się o 0,8% w relacji miesiąc do miesiąca, a tuszki indyków wzrosły o 1,1%. W relacji do lutego poprzedniego roku ceny zbytu kurcząt patroszonych były wyższe o 1,1%, a indyków o 4,8% niższe.

W grudniu 2015 r. przeciętna cena detaliczna kurczęcia patroszonego wyniosła 6,60 zł/kg i była o 4,2% niższa niż w listopadzie i o 4,8% niższa niż w grudniu

2014 r. Średnia cena detaliczna z dwunastu miesięcy 2015 roku była również o 4,8% niższa niż w roku poprzednim.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim jeszcze się poprawiły. W styczniu 2016 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o ponad 55% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były wyższe o 53%. Przeciętna cena sprzedaży kurcząt w UE-28 obniżyła się w tym czasie o 3,5%, podczas gdy cena polska o 5,0%. Spadek cen sprzedaży tuszek drobiowych notowano w Niemczech, na Węgrzech, w Hiszpanii i w Holandii. We Francji i w Czechach miał miejsce wzrost tych cen. Korzystne relacje cen zbytu przyczyniają się do umocnienia pozycji Polski wśród czołowych producentów i eksporterów drobiu w Unii Europejskiej.

W pierwszym kwartale 2015 r., konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych była o 3,4% większa niż przed rokiem, natomiast wędlin drobiowych o 10% mniejsza. Przyczyniły się do tego zmiany cen detalicznych produktów drobiarskich. W drugim kwartale konsumpcja bezpośrednia mięsa drobiowego była taka sama jak w roku poprzednim. Konsumpcja wędlin drobiowych obniżyła się o 5,5% zarówno w relacji do poprzedniego roku, jak i do poprzedniego kwartału. W trzecim kwartale spożycie bezpośrednie mięsa drobiowego nie zmieniło się w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, a wędlin obniżyło się o 5,3%. Łącznie w okresie trzech kwartałów 2015 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego na jednego mieszkańca nie zmieniło się w porównaniu z rokiem poprzednim, a wędlin zmniejszyło o ponad 5%.



**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
I	133,0	146,0	162,0	174,0	195,0
II	122,0	131,0	142,0	159,0	
III	136,0	148,0	157,0	174,0	
IV	126,0	157,0	169,0	171,0	
V	137,0	151,0	163,0	182,0	
VI	137,0	144,0	145,0	173,0	
VII	132,0	157,0	169,0	174,0	
VIII	139,0	151,0	154,0	165,0	
IX	134,0	150,0	171,0	172,0	
X	156,0	175,0	179,0	201,0	
XI	142,0	162,0	163,0	189,0	
XII	133,0	155,0	156,0	190,0	
RAZEM	1627,0	1827,0	1930,0	2124,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2014	2015	2014	2015
I	3608	2575	54126	63125
II	2666	2863	51192	62351
III	3056	2945	56110	70419
IV	2788	2868	58158	68222
V	3378	2936	61662	67352
VI	2969	3127	55591	69631
VII	3087	3206	59640	67535
VIII	3102	2908	52602	59144
IX	3406	3156	63526	68213
X	3739	3500	73800	84202
XI	2910	2727	65489	80319
XII	2684	1818	57037	78917
RAZEM	37393	34629	708933	839430

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2014	2015
I	1304	1318	3,39	3,14	6,55	6,63	7,20	6,90
II	1321		3,45	3,27	6,51	6,58	7,31	6,91
III	1322		3,56		6,67		7,47	6,95
IV	1311		3,40		6,57		7,32	6,96
V	1299		3,53		6,53		7,31	6,75
VI	1279		3,62		6,77		7,63	7,10
VII	1272		3,73		6,66		7,66	7,12
VIII	1289		3,69		6,57		7,75	7,28
IX	1291		3,57		7,01		7,39	7,39
X	1295		3,47		6,73		7,15	7,00
XI	1296		3,32		6,66		6,91	6,89
XII	1305		3,14		6,23		6,93	6,60

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	1433	1377	1350	5,78	6,02	5,91	8,84	8,85	8,83
II	1434	1395		5,71	6,02	5,73	8,51	8,74	8,73
III	1451	1393		5,68	5,97		8,60	9,68	
IV	1442	1361		5,72	5,99		9,57	8,75	
V	1443	1342		5,86	5,97		8,70	8,86	
VI	1448	1337		6,01	5,99		8,83	8,94	
VII	1451	1343		5,94	5,99		8,78	8,86	
VIII	1410	1339		6,00	5,96		8,89	8,97	
IX	1416	1325		6,04	5,94		8,83	8,96	
X	1336	1333		6,03	5,98		8,80	8,96	
XI	1319	1338		6,10	5,97		9,26	8,81	
XII	1329	1350		6,06	5,94		9,56	9,84	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
VI	138,67	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12
VII	138,98	262,00	183,95	153,92	225,00	201,00	180,93	192,50
VIII	142,74	260,13	183,86	151,94	225,00	201,00	183,58	191,81
IX	132,94	260,00	183,52	151,98	225,00	201,00	175,70	189,31
X	125,02	260,00	183,51	152,47	225,00	198,90	162,16	186,84
XI	118,85	260,00	183,70	150,15	225,00	193,59	157,70	181,58
XII	114,62	260,00	184,36	149,45	225,00	188,10	159,94	179,85
2016 I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,08

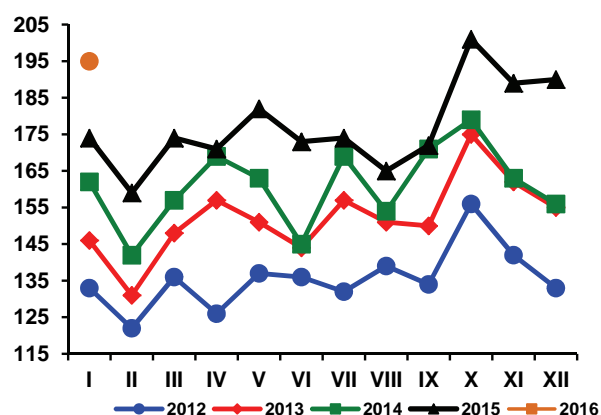
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

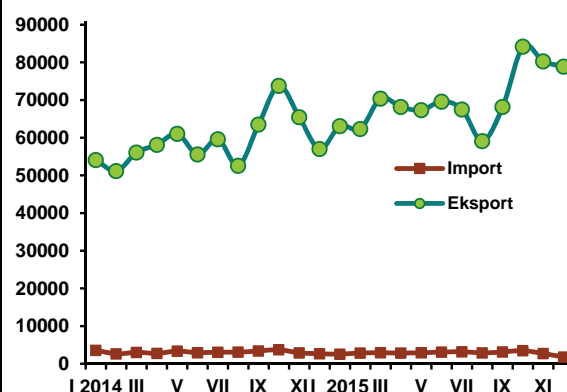
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I	1,53	1,49	1,54	0,20	0,20	0,18
II	1,44	1,51	1,51	0,19	0,18	0,17
III	1,45	1,47	1,47	0,19	0,19	0,18
IV	1,60	1,63		0,18	0,19	

Źródło: Dane GUS.

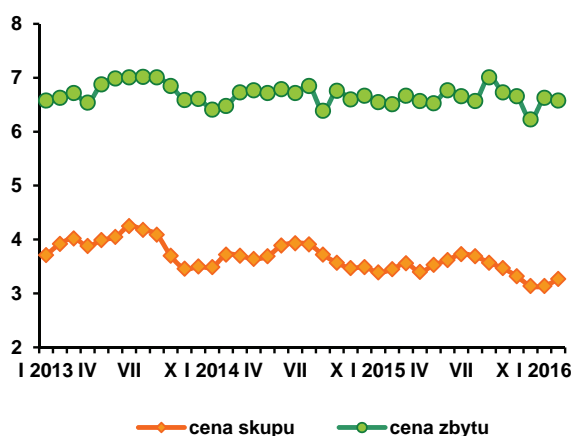
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)



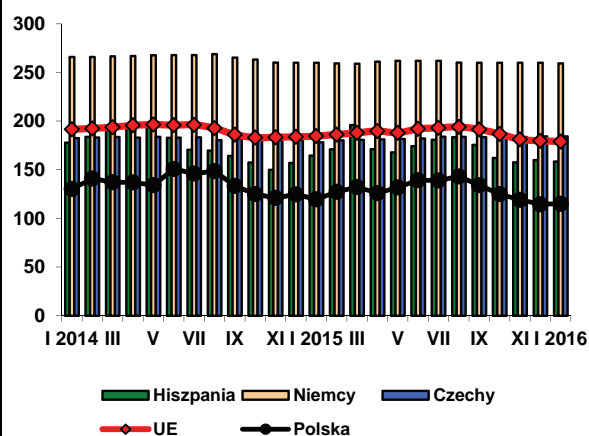
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)



Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg



Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg



Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W lutym 2016 r. przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych sprzedawanych przez zakłady pakujące wyniosła 33,83 zł/100 sztuk i była o 0,7% niższa niż przed miesiącem i o 2,8% niższa niż przed rokiem. W relacji rok do roku jaja największe, klasy XL potaniały o 6,3%, a średnie, klasy M o 7,9%. Ceny jaj małych, klasy S wzrosły o 2,6%, a dużych, klasy L o 2%. W porównaniu ze styczniem br. w lutym obniżyły się ceny jaj klasy XL – o 6,5%, klasy M o 1,3% oraz klasy S o 2%. Jaja klasy L podrożały o 2,5%. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych z pierwszych dwóch miesięcy br. była o 3,2% niższa niż w analogicznym okresie 2015 r.

Cena skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przetwórstwa wyniosła w lutym br. 3346 zł/tonę, tj. była o 5,2% niższa niż w lutym poprzedniego roku, ale o 6,2% wyższa niż przed miesiącem. Średnia cena z dwóch pierwszych miesięcy br. była o 11% niższa niż w analogicznym okresie 2015 r.

Przeciętna opłacalność produkcji jaj konsumpcyjnych poprawiła się w 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim. Średnie ceny jaj uzyskiwane przez producentów wzrosły o 1,4%, a ceny mieszanek

pasz przemysłowych dla kur niosek były niższe o 4%. Relacja cen jaj do cen paszy była więc korzystniejsza niż przed rokiem. Na zakup 1kg paszy trzeba było sprzedać o 5,3% mniej jaj niż w 2014 r. W styczniu 2016 r. przeciętna rentowność produkcji jaj pogorszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim.

Ceny detaliczne jaj konsumpcyjnych od dłuższego czasu są stabilne i utrzymują się na poziomie zbliżonym do 0,50 zł/sztukę. Jest to w znacznym stopniu następstwem mniejszego spożycia bezpośredniego jaj w gospodarstwach domowych. W 2015 r. średnia cena jaj spożywczych w handlu detalicznym wyniosła 0,51 zł/sztukę, tj. obniżyła się o 2% w porównaniu z poprzednim rokiem, ale nadal o ponad 13% przewyższała poziom z 2011 r.

Średnie miesięczne ceny sprzedaży jaj klasy L i M w Unii Europejskiej były w lutym 2016 r. o 4,7% niższe od polskich cen wyrażonych w euro. Dwanaście miesięcy wcześniej ceny unijne były niższe o 4,3% od cen polskich. Relacje cenowe pogorszyły się więc nieznacznie na niekorzyść towaru polskiego. Przeciętnie w Unii Europejskiej za 100 kg jaj konsumpcyjnych trzeba było zapłacić o 6,0 euro mniej niż

w Polsce, podczas gdy przed rokiem o 5,9 euro mniej. W Polsce, ceny jaj wyrażone w euro obniżyły się w tym czasie o 6,6%, podczas gdy średnie ceny unijne o 7,0%. W Niemczech jaja podrożały, w relacji rok do roku o 8,2%, natomiast w Czechach były o 8,0% niższe.

W ciągu dwunastu miesięcy 2015 r. sprzedano za granicę o 27, 1 tys. ton, tj. o 13,1% więcej jaj w skorupkach i o 1,6 tys. ton, tj. o 8,4% więcej przetworów z jaj niż w roku poprzednim. Import jaj spożywczych zmniejszył się w tym czasie o 6,6 tys. ton, tzn. o ok. 28%, natomiast przetworów z jaj o 0,4 tys. ton, tzn. o 7,7%.

Bardzo wysokie ceny detaliczne jaj w latach 2012 i 2013 znalazły odzwierciedlenie w spadku ich konsumpcji bezpośredniej. Przeciętne miesięczne spożycie jaj na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych obniżyło się w 2014 r. o 1,1% w porównaniu do 2013 r.

i o ok. 4% w porównaniu z rokiem 2011. W pierwszym kwartale 2015 r. konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych zwiększyła się o 3,9%. Była też o 1,6% większa niż w 2011 r., tj. przed zakłóceniami na rynku jaj wywołanymi obligatoryjną wymianą klatek tradycyjnych na ulepszone. Wzrost spożycia był następstwem spadku cen jaj w handlu detalicznym. Jednak już w drugim kwartale konsumpcja bezpośrednia zmalała o 2% w relacji do pierwszego kwartału i o 7,1% w relacji do analogicznego okresu przed rokiem. W trzecim kwartale, mimo niższej ceny detalicznej, spożycie jaj w gospodarstwach domowych nadal spadało. Było o 8,3% niższe niż w drugim kwartale i o 3,9% niższe w relacji rok do roku. W okresie trzech kwartałów 2015 r. łącznie średnie spożycie jaj w gospodarstwach domowych obniżyło się o 2,5% w porównaniu do analogicznego okresu przed rokiem.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	2339	1893	23037	15496	522	416	1739	1496
II	1491	1176	21046	16305	333	420	1444	995
III	1759	1807	20211	18973	367	473	1485	1174
IV	1437	1232	15385	18868	337	431	1646	1694
V	2045	1370	17121	20713	337	387	1840	1992
VI	1619	1343	16214	19662	377	454	1516	2412
VII	1771	906	15525	22014	417	394	1368	1783
VIII	2350	1445	14122	19462	377	407	1407	1700
IX	3065	1421	15747	19615	479	450	1672	1720
X	1912	1978	17744	20689	589	323	1831	1853
XI	1791	1501	16188	21839	414	389	1650	2113
XII	2176	1088	15019	20815	682	283	1336	1583
RAZEM	23755	17160	207359	234451	5231	4827	18934	20515

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	44,20	42,88	36,20	35,62	32,10	31,16	28,90	28,49
II	42,80	40,10	35,80	36,51	33,40	30,77	27,20	27,92
III	43,00		33,60		29,80		27,00	
IV	42,20		34,10		31,10		28,10	
V	41,90		33,20		29,50		24,00	
VI	43,10		37,50		33,00		24,90	
VII	43,10		38,30		33,80		29,40	
VIII	45,60		35,60		30,10		28,00	
IX	45,10		39,70		32,80		29,10	
X	43,50		36,80		31,60		30,20	
XI	43,28		37,90		32,65		28,56	
XII	40,00		33,70		28,30		22,00	

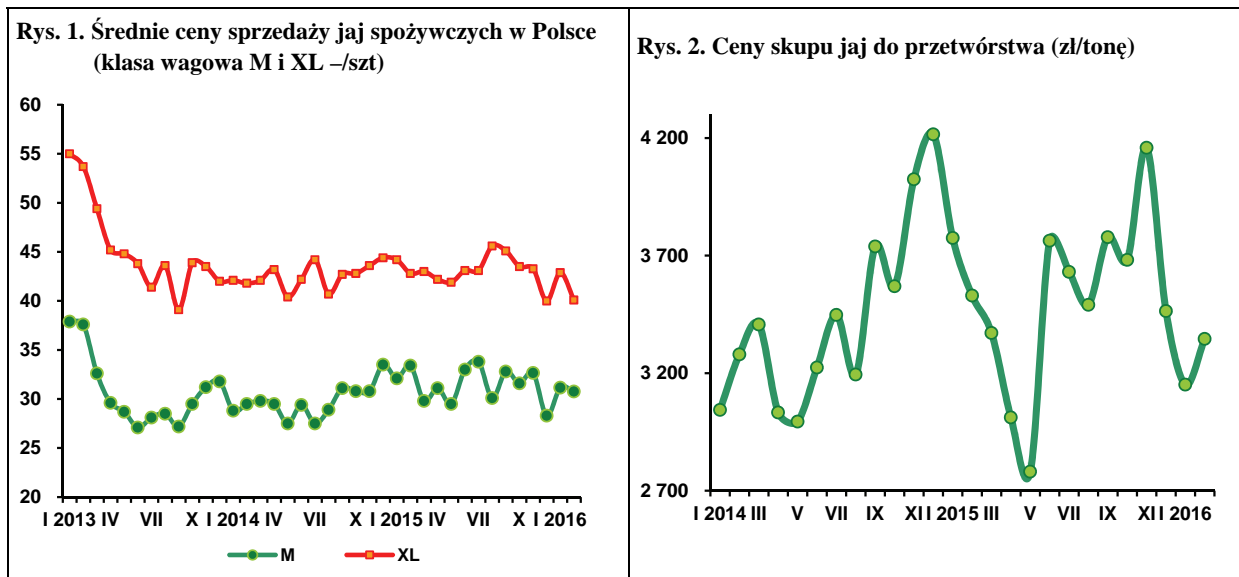
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	UE
2013 I	157,59	133,13	152,21	152,91
II	152,26	131,18	159,16	147,03
III	145,90	123,40	149,87	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	123,86
V	123,59	92,35	93,69	117,30
VI	115,11	94,70	96,25	116,55
VII	116,98	91,42	90,81	117,44
VIII	113,78	90,04	91,71	117,02
IX	117,93	92,72	103,42	124,49
X	123,96	103,24	107,53	129,26
XI	126,95	100,81	112,26	133,14
XII	128,99	103,06	116,82	133,59
2014 I	119,32	103,61	112,75	127,30
II	123,06	102,44	121,69	128,29
III	119,16	108,00	123,78	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	125,22
V	119,43	99,66	104,84	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	127,13
X	130,42	111,33	107,80	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	139,32
2015 I	133,31	115,82	119,06	132,75
II	137,02	114,19	123,86	131,08
III	134,41	112,82	135,98	132,43
IV	133,80	102,30	112,89	124,08
V	133,60	102,30	112,90	124,32
VI	129,91	94,29	100,83	116,64
VII	142,16	104,90	122,89	134,02
VIII	136,15	107,01	118,93	132,20
IX	142,02	107,79	118,91	133,80
X	134,32	111,82	112,24	129,35
XI	135,55	114,42	113,43	126,92
XII	135,00	118,00	122,00	130,00
2016 I	123,00	115,00	118,00	120,00
II	128,00	105,00	134,00	122,00

Źródło: Dane MRiRW.



W Unii Europejskiej, od listopada 2015 r. mamy do czynienia ze spadkiem cen jagniąt i owiec ciężkich w skali roku. W styczniu przeciętna cena owiec ciężkich w UE-28 wyniosła 504 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 5% niższa od ceny sprzed roku, a cena jagniąt wynosząca 604 EUR była niższa o 8%. Spadek cen owiec ciężkich nie dotyczył wszystkich krajów. Np. w Polsce cena tych owiec wyniosła 382 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 8% wyższa niż w styczniu 2015 roku. Ta sama cena wyrażona w złotych wyniosła ok. 16,78 zł/kg wagi poubojowej, czyli około 7,89 zł/kg wagi żywej. Cena wyrażona w złotych była o 10% wyższa niż przed rokiem, gdyż osłabienie złotego dodatkowo wpłynęło na podniesienie jej poziomu.

W lutym przeciętna cena jagniąt wyniosła w UE-28 577 EUR/100 kg wagi poubojowej. Cena ta była o 5% niższa od ceny styczniowej, o 9% niższa od ceny z lutego 2015 r., co oznacza pogłębienie tendencji spadkowej. Przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła natomiast 518 EUR/100 kg i była o 3% wyższa niż w styczniu 2016 r. i o 4% niższa niż w lutym 2015 r. W tym wypadku mamy więc do czynienia ze złagodzeniem spadku. Trudno jednak na razie jednoznacznie ocenić czy ma to związek z poprawą sytuacji na rynku owiec ciężkich, czy jest to jedynie przejaw wcześniejszego sezonowego wzrostu tych cen związanego z Wielkanocą. Malejąca od kilku miesięcy stopa spadku może jednak zwiastować zmianę tendencji rozwojowej tych cen.

Przemawiają za tym także ostatnie, zweryfikowane dane pochodzące z DEFRI i AHDB, które wskazują, że w Wielkiej Brytanii, a więc w kraju decydującym

o cenach owiec ciężkich w Unii Europejskiej, uboje owiec w trzech pierwszych kwartałach 2016 r. będą nieco mniejsze niż w analogicznych kwartałach 2015 r. W IV kwartale mogą one natomiast być większe o ok. 9%. Taka sytuacja może oznaczać, że do końca trzeciego kwartału ceny owiec mogłyby być zbliżone lub nieco wyższe od cen ubiegłorocznych, po czym w IV kwartale może nastąpić ich ponowny spadek.

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że cena polskich owiec ciężkich wyrażona w euro wyniosła w lutym 345 EUR/100 kg. W odróżnieniu od rozwoju cen owiec w UE-28, cena polskich owiec była niższa niż w styczniu o prawie 10% i o 4% niższa niż rok wcześniej. Ta sama cena wyrażona w złotych wyniosłaby 15,17 zł/kg wagi poubojowej, czyli 7,13 zł/kg wagi żywej. Oznacza to jej wzrost o ok. 1% w skali roku, który wynika jedynie z deprecjacji złotego względem euro. W przypadku Polski, przynajmniej na razie, nie widać więc ani poprawy sytuacji, ani sezonowego wzrostu cen, który prawdopodobnie wystąpi dopiero w marcu.



**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Zmiana w % 2014/2013
I półrocze	767	928	726	78
II półrocze	761	876	804	92
Rok	1 528	1 804	1 530	85

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2014	91,4	76,5	72,0	211,0	93,6	115,1	110,3	69,3	73,7	113,2	126,5	93,3	1246
2015	46,2	88,7	204,5	116,5	131,3	139,5	80,3	115,1	103,0	122,8	74,0	92,0	1314^{a)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	50,5	115,9	284,0	55,2	140,3	121,2	72,8	166,1	139,8	108,5	58,5	98,6	105,5
Import 2014	85,4	50,2	48,5	58,2	85,0	113,3	116,8	62,4	82,2	96,3	64,5	74,5	937
2015	98,0	58,7	115,2	116,6	100,6	94,2	232,5	76,6	132,0	135,3	81,9	61,6	1303^{a)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	114,8	116,9	237,5	200,3	118,3	83,1	199,1	122,8	160,6	140,5	127,0	82,7	139,1

a) dane nieostateczne

Źródło: Dane CIHZ

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	6,40	6,50	4,62	8,16	6,35	6,36	6,02	6,62	6,77	5,59	5,67	8,79
2015	6,36	6,80	8,59	6,67	7,21	7,51	7,31	7,27	6,98	7,05	6,50	8,01
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,4	104,6	185,9	81,7	113,5	118,1	121,4	109,8	103,1	126,1	114,6	91,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2015	8,4	17,9	1,97	4,18
II	8,5	18,0	2,02	4,30
III	8,8	18,8	2,14	4,55
IV	8,7	18,4	2,15	4,57
V	8,6	18,2	2,10	4,46
VI	8,5	18,4	2,04	4,34
VII	8,4	18,2	2,00	4,26
VIII	7,8	16,6	1,87	3,97
IX	7,9	16,8	1,87	3,98
X	7,6	16,2	1,79	3,82
XI	7,7	16,4	1,81	3,85
XII	8,8	18,8	2,06	4,38
I 2016	8,2	17,4	1,86	3,95

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2013/2014	53,04	52,83	52,11	52,08	52,89	52,73	51,57	52,40	53,46	52,90	53,43	53,35
2014/2015	52,41	52,32	51,72	51,82	52,61	52,71	53,41	52,97	53,17	52,40	54,08	54,47
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,8	99,0	99,3	99,5	99,5	100,0	103,6	101,1	99,5	99,1	101,2	102,1

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-28												
2014/2015	534,7	588,6	581,1	582,5	580,9	589,2	603,0	627,8	635,5	660,9	656,7	632,8
2015/2016	619,4	617,1	576,7	567,9	590,3	611,7	636,2	639,2	629,9	619,3	604,4	577,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	115,8	104,8	99,2	97,5	101,6	103,8	105,5	101,8	99,1	93,7	92,0	91,2
Włochy												
2014/2015	544,9	657,2	597,8	600,5	616,6	634,2	682,9	682,4	663,9	693,9	596,3	545,9
2015/2016	627,5	621,6	570,9	581,9	601,3	610,4	640,9	659,2	680,2	657,5	596,3	555,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	115,2	94,6	95,5	96,9	97,5	96,2	93,8	96,6	102,5	94,8	100,0	101,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-28												
2014/2015	516,0	560,0	578,0	571,9	508,7	476,9	471,9	471,3	495,1	517,5	531,5	541,9
2015/2016	572,4	572,1	542,2	517,9	480,4	476,5	485,8	477,0	486,5	498,9	504,6	518,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	110,9	102,2	93,8	90,6	94,4	101,0	102,9	101,2	98,3	96,4	94,9	95,6
Wielka Brytania												
2014/2015	543,8	582,9	607,8	617,9	514,1	467,2	450,1	448,5	484,9	524,5	544,4	564,8
2015/2016	608,4	592,2	556,3	546,2	478,4	466,6	472,4	455,4	484,5	500,6	506,0	538,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,9	101,6	91,5	88,4	93,1	99,9	105,0	101,5	99,9	95,4	92,9	95,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2014/2015 NZD/szt. 15 kg	64,95	68,12	58,86	76,22	78,35	78,23	76,94	81,87	82,34	72,12	63,95	69,00
2015/2016 NZD/szt. 15 kg	60,37	59,67	53,12	69,49	75,4	70,2	68,08	67,30	69,92	61,66	56,74	60,03
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,9	87,6	90,2	91,2	96,2	89,7	88,5	82,2	84,9	85,5	88,7	87,0

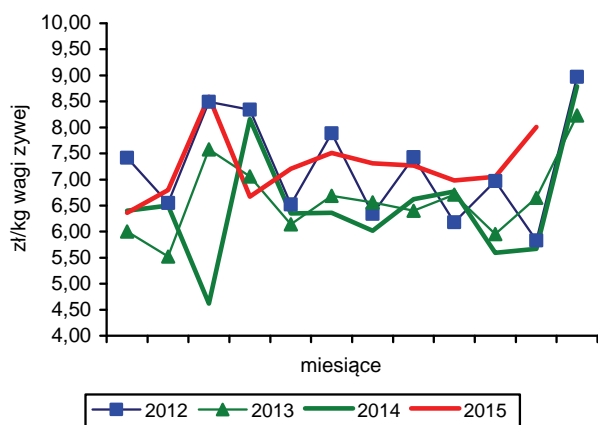
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

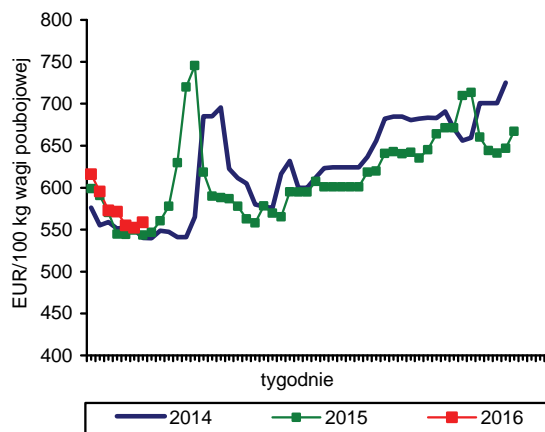
Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2014/2015 AUD/100 kg cwe	556	572	570	585	551	479	495	438	463	521	550	547
2015/2016 AUD/100 kg cwe	519	541	575	586	586	584	549	495	511	516	526	538
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,3	94,6	100,9	100,2	106,4	121,9	110,9	113,0	110,4	99,0	95,6	98,4

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

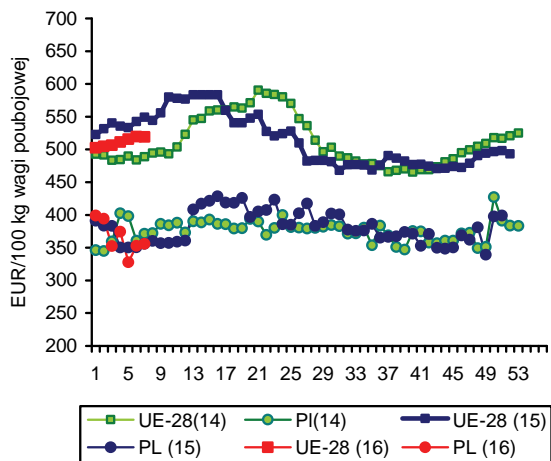
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg



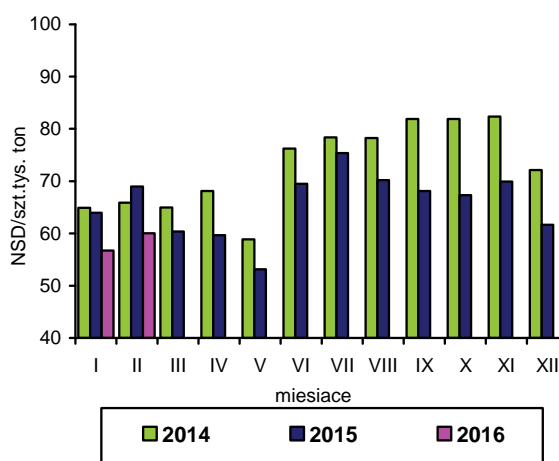
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech



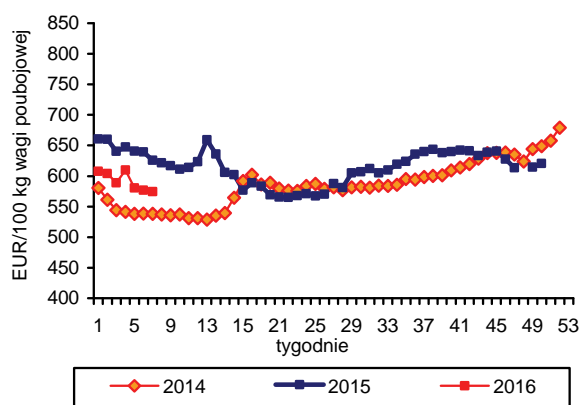
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce



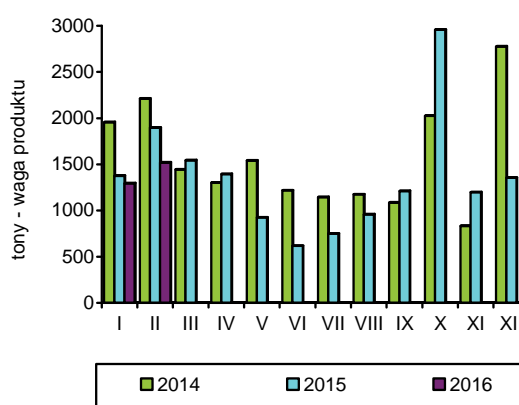
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii



Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28



Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii



Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W styczniu 2015 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 10,45 tys. ton i były o 33,4% większe niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Wzrost połowów dotyczył wszystkich ważniejszych gatunków ryb, za wyjątkiem dorszy (spadek o 18,8% do 1,28 tys. ton). Najbardziej zwiększono wyładunki storni (o 72,4% do 1,88 tys. ton) oraz śledzi (o 64,3% do 2,31 tys. ton). Bardzo duży przyrost odnotowano także w połowach szprotów (o 35,0% do 4,93 tys. ton). Znaczny wzrost połowów śledzi wynika prawdopodobnie ze zwiększonego w 2016 r. o 9% limitu połowowego (do 47,6 tys. ton). W przypadku pozostałych gatunków ryb, których połowy są limitowane znacznie ograniczono kwotę dorszy (o 20% do 12,4 tys. ton), a w niewielkim stopniu szprotów (o 5% do 59,4 tys. ton).

W 2015 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 387,5 tys. ton i była o 3,4% większa niż rok wcześniej. Największy wzrost odnotowano w produkcji świeżych lub chłodzonych filetów z ryb morskich (2,2-krotny do 20,1 tys. ton), głównie pod wpływem zwiększonych połowów krajowych dorszy oraz przetwórstwa świeżych łososi na filety. Na znaczeniu zyskuje także produkcja ryb wędzonych z 10,0% przyrostem produkcji w analizowanym okresie (do 82,2 tys. ton), z czego 68,3% stanowiły wędzone łososie. Produkcja największej grupy towarowej – przetworów i konserw zwiększyła się o 6,4% do 212,5 tys. ton, w tym konserw i prezerw o 11,4% do 76,4 tys. ton, marynat o 0,7% do 85,1 tys. ton, a pozostałych przetworów o 9,2% do 51,0 tys. ton. Głównym gatunkiem wykorzystywanym w przetwórstwie pogłębionym pozostają śledzie, a wolumen produkcji wyrobów śledziowych zwiększył się w 2015 r. o 4,1% do 101,1 tys. ton. W porównaniu z 2014 r. wyraźnie ograniczono tylko produkcję asortymentu mrożonego, w tym głównie całych morskich ryb mrożonych (o 31,1% do 25,0 tys. ton) oraz mrożonych filetów z ryb morskich (o 4,4% do 25,9 tys. ton), a także ryb solonych (o 14,4% do 10,5 tys. ton).

W 2015 r. polski handel zagraniczny rybami, owocami morza oraz ich przetworami osiągnął po raz kolejny rekordowe wyniki. Wolumen eksportu zwiększył się o 14,4% do 435,7 tys. ton w masie produktów, natomiast jego wartość o 3,4% do 6,67 mld zł. Na tak znaczny przyrost wielkości wywozu wpłynęły głównie zwiększone połowy krajowe i w konsekwencji tzw. eksport burtowy oraz bardzo duży przyrost sprzedaży odpadów rybnych (o 55%). Produkty te charakteryzują się relatywnie niskimi cenami transakcyjnymi i nie miały tak dużego przełożenia na zmianę wartości eksportu ogółem. Dla krajowego przetwórstwa ryb decydujące znaczenie ma

eksport trzech grup produktów – ryb filetowanych, ryb wędzonych, suszonych i solonych oraz przetworów i konserw z ryb. W 2015 r. ich łączny eksport zwiększył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 5,5% i wyniósł 254,8 tys. ton, przy 4,0% wzroście jego wartości (do 6,11 mld zł), co stanowiło 58,5% wielkości i 91,6% wartości eksportu całej branży. Wielkość importu ryb, owoców morza oraz ich przetworów w 2015 r. nieznacznie zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosła 528,3 tys. ton (spadek o 0,8%). Wydatki na zakup produktów rybnych zwiększyły się o 2,6% do 6,90 mld zł. Wzrost cen transakcyjnych wynikał głównie ze zmian relacji kursowych (deprecjacja euro i złotego względem dolara), a w mniejszym stopniu z podaży-popytowych uwarunkowań na rynku światowym. Sytuacja ta wpływała niekorzystnie na rynek krajowy i przetwórstwo, gdyż udział importu surowców sprawdzanych z tzw. strefy dolarowej może przekraczać 20%, natomiast korzyści wynikające z wyższych cen uzyskiwanych w eksporcie mogą dotyczyć niespełna 8% obrotów. W strukturze gatunkowej podstawową rolę odgrywają łososie, śledzie, dorsze, makrele i mintaje, których łącznie w 2015 r. zaimportowaliśmy 371,8 tys. ton, co stanowiło 70,4% przywozu ogółem. Nieznacznie zmniejszył się w 2015 r. deficyt w handlu zagranicznym sektora rybnego i wyniósł 230 mln zł. Import netto sektora rybnego zmniejszył się w 2015 r. o 53 tys. ton (w ekwiwalencie masy żywej) i wyniósł 239,5 tys. ton.

Według badań budżetów gospodarstw domowych w okresie trzech kwartałów 2015 r. zwiększyło się spożycie ryb i owoców morza suszonych, wędzonych i solonych (o 12,5% do 0,09 kg/osobę miesięcznie). Mniejsza była konsumpcja ryb mrożonych (o 9,1% do 0,10 kg/osobę miesięcznie), natomiast na poziomie roku poprzedniego utrzymało się spożycie ryb świeżych lub chłodzonych (0,07 kg/osobę miesięcznie). Średniomiesięczne wydatki gospodarstw domowych na zakup ryb i owoców morza wyniosły w okresie trzech kwartałów 2015 r. 7,33 zł/osobę i były o 2,9% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.



**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łośość bałtycki
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015^{a,b} I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2015 ^{a,b} I	3 656	1 408	1 579	1 090	101	7 834	1 453	235
II	7 958	2 420	1 204	2 183	83	13 848	3 440	490
III	15 588	5 026	1 371	1 875	183	24 043	4 877	452
IV	14 716	2 512	1 422	249	637	19 536	5 788	404
V	9 535	2 501	1 493	272	1 244	15 045	4 387	229
VI	2 186	3 246	1 181	500	1 325	8 438	553	2
VII	386	1 277	180	455	1 269	3 567	1 358	1
VIII	437	2 050	216	549	1 593	4 845	575	1
IX	1 330	4 619	905	762	694	8 310	2 585	37
X	2 954	7 270	1 382	583	254	12 443	1 860	69
XI	2 606	3 852	1 527	423	115	8 523	2 895	244
XII	2 820	3 533	1 150	498	82	8 083	2 012	1 581
2016 ^{a,b} I	4 935	2 313	1 282	1 879	38	10 447	2 472	151
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	135,0	164,3	81,2	172,4	37,6	133,4	170,1	64,3

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 03.03.2016 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 705	387 483
2014 XII	974	4 821	12 459	18 196	10 350	956	664	36 450
2015 I	1 658	8 641	5 984	17 640	8 555	1 060	835	33 923
II	1 427	8 501	7 175	18 567	9 093	1 288	903	35 670
III	2 365	10 810	9 089	20 884	10 017	1 523	1 184	43 148
IV	1 906	4 527	6 259	16 473	7 221	1 286	862	29 165
V	1 739	3 398	6 457	15 024	6 611	1 204	881	26 618
VI	1 772	3 238	6 088	15 315	6 681	877	1 024	26 413
VII	1 182	2 317	6 491	14 119	6 661	1 026	875	24 109
VIII	1 008	3 040	6 312	14 483	6 533	808	732	24 843
IX	1 251	3 832	7 909	18 103	8 324	1 180	1 297	31 095
X	1 642	4 365	9 320	20 816	10 046	1 288	1 068	36 143
XI	2 389	3 580	10 199	20 635	10 304	1 611	1 071	36 803
XII	1 770	4 250	13 102	20 431	11 030	1 007	1 018	39 553
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XII 2015</u> <u>XII 2014</u>	181,7	88,2	105,2	112,3	106,6	105,3	153,3	108,5
<u>I-XII 2015</u> <u>I-XII 2014</u>	223,1	79,2	105,5	106,4	104,1	118,0	112,9	103,4

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 ^b I-XII	435,7	126,1	72,8	55,9	83,5	528,3	181,7	87,1	48,7	173,7
2015 ^b I	38,5	10,2	6,5	4,1	12,4	42,5	15,8	9,2	3,7	10,3
II	35,6	10,5	5,8	4,1	8,0	43,0	14,4	8,9	4,3	12,0
III	45,4	11,7	7,1	5,8	9,5	51,7	16,0	8,1	5,1	19,4
IV	39,7	9,7	5,8	4,4	5,9	39,1	11,6	6,7	3,6	14,5
V	36,5	9,3	6,1	4,0	6,1	37,7	10,1	7,0	2,7	15,2
VI	34,0	9,9	6,1	3,7	7,1	36,2	10,7	5,4	3,0	14,2
VII	27,5	9,6	5,7	4,0	3,4	31,6	9,8	4,6	3,0	11,6
VIII	24,5	9,3	4,6	3,6	2,9	35,1	11,4	5,6	3,7	11,4
IX	31,5	10,6	6,5	4,3	3,3	47,5	15,2	8,5	4,6	16,3
X	37,9	11,5	6,4	4,8	5,1	54,4	21,1	7,6	4,8	17,7
XI	41,3	12,0	7,2	6,2	7,6	57,3	24,7	6,8	5,3	16,7
XII	43,2	11,9	4,9	7,0	12,0	52,1	20,9	8,7	5,0	14,6
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2015 XII 2014	115,5	110,0	106,4	101,2	134,0	94,5	96,8	90,5	106,1	97,8
I-XII 2015 I-XII 2014	114,4	105,9	105,4	104,7	115,9	99,2	97,1	90,6	103,4	107,9

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne,

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makreła 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W.Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,37
2015 I-XII	6,27	6,17	4,43	4,98	4,75	7,96	6,90	13,88	20,30	12,06
2015 ^b I	6,12	6,37	4,67	3,80	4,29	8,41	6,49	13,14	21,60	12,24
II	6,65	6,47	4,55	4,99	4,82	8,03	6,73	13,99	20,63	13,55
III	6,58	6,19	4,32	4,69	5,12	7,91	6,48	14,02	20,39	12,27
IV	6,24	6,21	4,18	4,88	5,09	8,90	8,13	14,33	19,10	12,55
V	5,52	5,32	4,37	4,48	4,98	9,20	8,58	14,91	18,82	12,74
VI	5,94	6,00	4,08	4,67	5,07	8,75	7,47	13,56	19,33	12,34
VII	5,45	6,12	4,18	4,78	5,36	8,80	9,04	13,49	19,24	11,72
VIII	6,39	5,79	4,31	4,82	5,33	8,34	7,16	13,91	22,95	10,79
IX	6,28	5,76	4,87	4,98	4,68	7,99	6,56	13,89	18,84	11,47
X	6,25	6,04	4,76	2,20	4,57	7,47	6,77	13,64	19,02	11,86
XI	7,07	6,32	4,43	5,03	4,89	7,02	6,45	13,78	20,59	12,74
XII	7,39	6,29	4,41	8,44	4,75	6,96	6,69	14,45	23,66	12,59
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2015 XII 2014	107,1	101,5	105,0	192,7	109,8	111,2	104,9	120,3	106,7	99,0
I-XII 2015 I-XII 2014	111,8	104,6	88,4	87,7	92,4	118,8	117,1	120,6	96,1	97,5

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 ^a I-XII	9,05	25,09	21,54	22,27	52,08	51,53	58,28	2,73	1,15
2015 ^a I	8,81	24,03	21,38	21,46	53,78	51,49	53,08	3,05	1,15
II	8,33	27,03	20,14	22,86	52,03	51,06	50,92	2,75	1,27
III	8,64	25,80	19,11	22,73	51,94	50,52	51,68	-	1,13
IV	8,89	24,44	19,26	20,93	49,98	48,86	54,18	2,74	1,16
V	8,86	25,41	18,96	21,56	50,47	47,10	54,62	2,58	1,09
VI	9,74	23,61	19,12	21,05	51,67	52,13	60,07	2,74	0,91
VII	8,93	25,52	22,91	22,03	50,85	51,27	60,64	2,63	1,31
VIII	9,28	26,98	23,39	24,15	50,73	54,16	63,34	2,71	1,16
IX	9,14	25,32	20,66	23,69	51,28	54,43	55,08	2,73	1,02
X	9,26	25,39	24,82	22,41	52,67	49,80	68,39	2,74	1,39
XI	9,30	23,85	22,72	21,75	53,42	54,54	74,31	2,81	1,65
XII	9,53	29,99	26,81	24,00	54,18	54,39	86,06	2,84	0,99
Wskaźnik zmian (%)									
XII 2015 XII 2014	103,3	131,3	143,0	116,4	95,6	101,8	161,5	108,4	93,0
I-XII 2015 I-XII 2014	95,8	122,8	113,2	125,5	94,9	101,7	109,2	107,5	80,4

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2014 XII	9,30	-	13,08	59%	14,16	65%	10,53	-	9,65	77%	10,83	72%
2015 I	10,03	-	13,66	61%	14,10	64%	10,67	-	9,80	78%	10,43	69%
II	10,63	-	13,69	61%	14,88	68%	11,05	-	9,95	80%	10,47	70%
III	10,67	-	13,77	61%	14,56	66%	11,13	-	9,86	80%	10,37	70%
IV	10,88	-	14,03	62%	14,94	67%	11,63	-	10,04	81%	10,46	70%
V	10,84	-	13,61	61%	14,76	66%	11,51	-	10,08	82%	10,40	70%
VI	11,04	-	13,75	62%	14,70	65%	11,59	-	10,06	82%	10,42	69%
VII	11,09	-	13,72	62%	15,27	68%	12,16	-	10,10	82%	10,55	70%
VIII	11,09	-	13,66	62%	14,75	65%	12,06	-	9,94	81%	10,44	69%
IX	11,06	-	13,15	59%	14,91	65%	12,06	-	10,04	82%	10,42	69%
X	11,09	-	13,27	59%	14,82	64%	12,14	-	9,97	81%	10,50	70%
XI	9,98	-	13,02	58%	15,08	65%	12,33	-	10,10	82%	10,52	70%
XII	9,99	-	13,03	59%	15,37	66%	13,05	-	10,18	84%	10,54	70%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2015 XII 2014	107,4	x	99,6	x	108,5	x	123,9	x	105,5	x	97,3	x
I-XII 2015 I-XII 2014	102,6	x	105,6	x	103,5	x	116,3	x	102,9	x	99,7	x

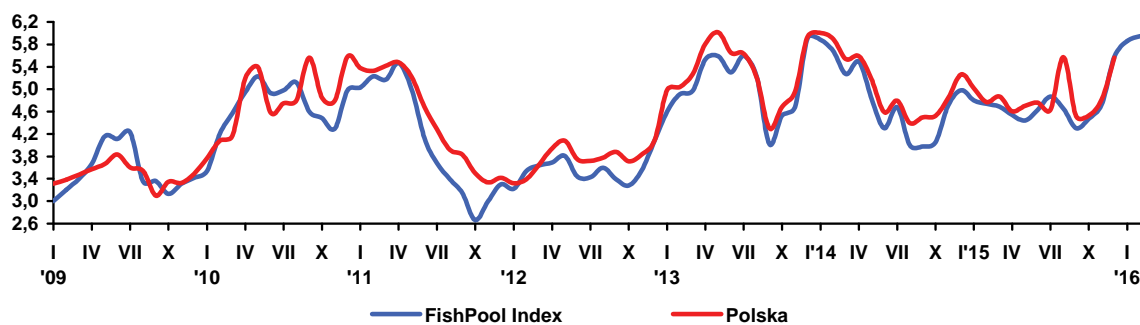
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

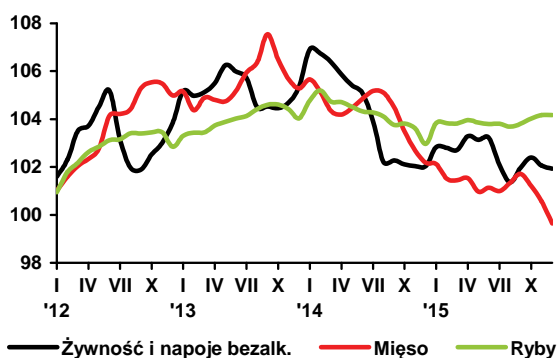
Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2013I-XII	21,83	13,20	26,65	75,66	31,94	16,54	20,95	27,50	33,41	16,05	14,60
2014I-XII	21,76	12,58	26,97	77,54	31,88	16,72	20,77	27,87	34,06	15,24	14,11
2015I-XII	22,58	b.d.	30,52	76,20	32,40	15,88	20,10	27,85	33,53	15,00	14,18
2014 XII	21,76	12,54	28,17	76,60	31,79	16,24	20,27	27,81	33,82	14,99	12,87
2015 I	21,96	b.d.	28,76	78,00	31,91	16,22	20,60	27,87	33,71	15,02	13,55
II	21,79	b.d.	29,38	77,20	32,15	16,07	20,72	27,94	33,82	15,02	13,99
III	22,08	b.d.	29,98	76,30	32,26	15,84	20,45	28,00	33,88	14,89	14,26
IV	22,26	b.d.	30,26	76,90	32,35	15,99	20,27	28,06	33,82	14,94	14,24
V	22,41	b.d.	30,47	76,10	32,36	15,97	20,15	28,00	33,82	14,91	-
VI	22,63	b.d.	30,69	75,50	32,42	15,85	20,25	28,00	33,65	15,03	-
VII	22,60	b.d.	30,80	75,90	32,45	15,81	20,20	27,75	33,41	15,04	-
VIII	22,80	b.d.	30,67	75,40	32,46	15,82	20,07	27,87	33,29	15,04	-
IX	22,81	b.d.	31,12	75,40	32,33	15,82	19,70	28,06	33,23	15,07	-
X	23,04	b.d.	31,14	76,10	32,72	15,81	19,72	27,81	33,23	15,07	14,94
XI	23,16	b.d.	31,35	76,10	32,63	15,74	19,62	27,75	33,23	15,01	14,98
XII	23,43	b.d.	31,67	75,30	32,71	15,63	19,50	27,50	33,06	15,01	13,32
Wskaźnik zmian (%)											
XII 2015 XII 2014	107,7	x	112,4	98,3	102,9	96,2	96,2	98,9	97,8	100,1	103,5
I-XII 2015 I-XII 2014	103,8	x	113,2	98,3	101,6	95,0	96,8	99,9	98,4	98,4	100,5

Źródło: Dane GUS.

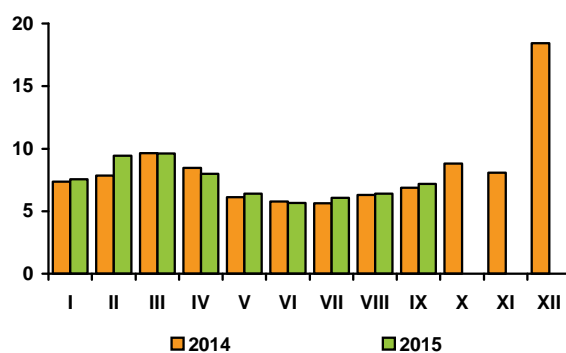
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)



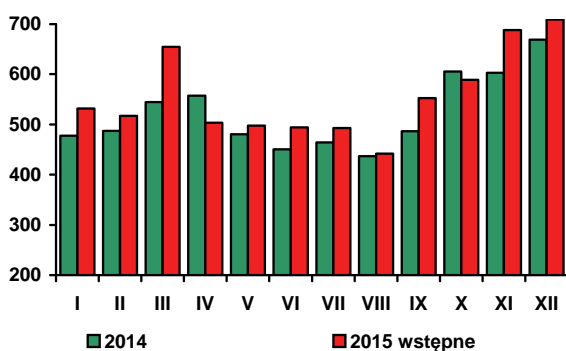
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2011=100)



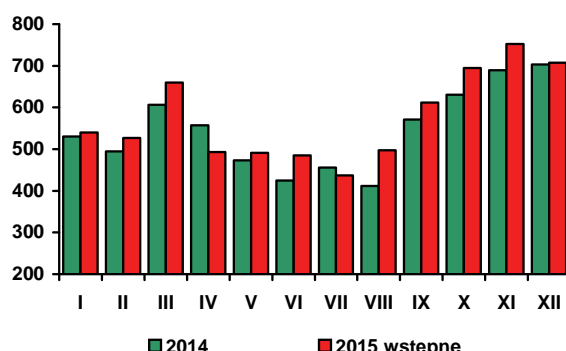
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)



Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)



Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)



Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

Według wstępnych danych GUS¹ w styczniu 2016 r., w porównaniu z grudniem 2015 r., ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 1,0%, po spadku o 0,1% przed miesiącem i o 0,3% w listopadzie 2015 r. Wzrostowi cen żywności towarzyszył spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,4%. Wzrosły ceny warzyw i owoców, mięsa drobiowego, ryżu i mąki, cukru, olejów i tłuszczów oraz ryb i owoców morza. Podrożały napoje bezalkoholowe, w tym zwłaszcza soki owocowe, kakao i czekolada w proszku oraz wody mineralne i źródlane.

W styczniu 2016 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 0,1% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,7%. Za napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe konsumenci musieli zapłacić o 0,9% więcej, a za usługi związane ze zdrowiem o 0,1% więcej niż w styczniu 2015 r. Ceny pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych były niższe, niż rok wcześniej. Najbardziej, bo o 6,1% obniżyły się ceny towarów i usług związanych z transportem. Ceny odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego zmalały o około 4,5%, a związanych z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii o 0,4%.

Korzystne tendencje na rynku pracy i poprawa sytuacji dochodowej ludności sprzyjały wzrostowi konsumpcji, w tym także artykułów żywnościowych. W styczniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw² było o 2,3% większe niż przed rokiem, a liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się w skali roku o 14,1%. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 10,3%, wobec 11,9% w styczniu 2015 r. Przeciętne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 4,0%, a realne o 4,7%. Siła nabywczą emerytur i rent w systemie pracowniczym wzrosła o 4,0%, a rolników indywidualnych o 3,2%.

Z danych GUS wynika, że w styczniu br., w porównaniu ze styczniem ub. roku, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, nastąpił **wzrost sprzedaży detalicznej w cenach stałych o 3,1%, w tym żywności, napojów i wyrobów tytoniowych o 2,9%**. Można przypuszczać, że w najbliższych miesiącach tempo sprzedaży detalicznej umocni się. Prowadzone przez GUS i NBP badania koniunktury konsumenckiej wskazują na poprawę nastrojów konsumenckich, zwłaszcza wskaźników dotyczących przyszłych tendencji konsumpcji indywidualnej.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w styczniu 2016 r., w porównaniu z grudniem 2015 r., w UE-28 i w strefie euro łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się odpowiednio o 1,2% i 1,4%. Spadek inflacji miał miejsce we wszystkich krajach członkowskich i był najgłębszy w Hiszpanii (o 2,5%) i we Włoszech (2,2%), a najmniejszy – w Bułgarii i na Węgrzech (po 0,1%). W Polsce wyniósł 0,2%.

W styczniu br., w porównaniu ze styczniem 2014 r. przeciętny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych zarówno w UE-28, jak i w strefie euro zwiększył się o 0,3%. W poszczególnych krajach zmiany inflacji były różnokierunkowe. W 16 państwach Wspólnoty odnotowano jej wzrost, w 10 – spadek, a w dwóch – stabilizację. Według tej metodologii w Polsce wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku wyniósł 0,3%.

Geny żywności w styczniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 wzrosły przeciętnie

o 0,2%, a w strefie euro – o 0,1%. Żywność najbardziej podrożała w Republice Czeskiej (o 1,5%), w Chorwacji i na Cyprze (po 1,4%) oraz w Polsce (o 1,1%). W siedmiu krajach odnotowano spadek cen żywności zawierający się w granicach od -0,7% (Słowacja) do -0,1 (Francja).

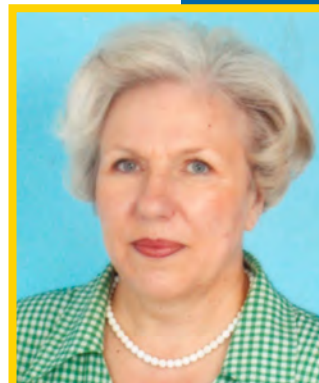
W styczniu br. w UE-28 ceny żywności były o 0,1% wyższe, a w strefie euro o 0,7% wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W 16 krajach przewyższyły one poziom sprzed roku, w jednym – były takie same, a w pozostałych jedenastu – niższe niż rok wcześniej. Największy ich wzrost odnotowano w Belgii (o 2,0%), Hiszpanii (o 2,1%) i Grecji (o 1,5%), a najmniejszy – w Portugalii i na Litwie (po 0,2%). W Polsce ceny żywności podniosły się o 0,3%, w Słowenii były stabilne, spadły zaś istotnie w Rumunii (o 5,8%), w Wielkiej Brytanii (o 2,6%) oraz w Słowacji, Finlandii i Szwecji (po 2,3%).

Według FAO, w styczniu 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności obniżyły się o 2,2%. Potaniały wszystkie podstawowe grupy produktów spożywczych wchodzące w skład indeksu. Najbardziej, bo o 4,0% obniżyły się ceny cukru. Ceny produktów mleczarskich spadły o 2,9%, a mięsnych o 1,9%. Ceny olejów zmalały o 1,7%, a zbóż o 1,6%.

W styczniu 2016 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 16,0% niższy niż rok wcześniej. Tańsze były wszystkie grupy artykułów żywnościowych. Ceny mięsa obniżyły się o 22,0%, artykułów mleczarskich o 17,0%, a zbóż o 16,0%. Ceny olejów roślinnych spadły o 11,0%, a cukru o 8,0%.

1 Ostateczne wskaźniki cen będą znane po zmianie systemu wag, który stanowi struktura wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego) z roku poprzedzającego rok badany.

2 W podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.



Krystyna
Świątek

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2016 r.

Wyszczególnienie	I 2016	
	I 2015=100	XII 2015=100
O G Ó Ł E M	99,3	99,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,1	101,0
w tym żywność	.	.
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,9	100,1
Odzież i obuwie	95,6	96,5
Mieszkanie	995	99,6
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	99,6	99,6
w tym nośniki energii	.	.
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,5	99,9
Zdrowie	100,1	98,1
Transport	93,9	95,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	.	.
Łączność	.	.
Rekreacja i kultura	.	.
Edukacja	.	.
Restauracje i hotele	.	.
Inne towary i usługi	.	.

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2015 r.

Wyszczególnienie	XII 2015		I-XII 2015
	XI 2015 = 100	XII 2014=100	I-XII 2014=100
Żywność (bez napojów bezalkoholowych)	99,9	100,0	98,2
Pieczywo i produkty zbożowe	100,1	99,9	99,6
Pieczywo	100,6	99,9	99,8
Ryż	99,4	99,5	97,9
Makarony	100,1	100,6	99,4
Mięso i przetwory	99,1	97,5	97,0
Mięso wieprzowe	98,5	95,5	94,0
Mięso wołowe	100,4	99,6	98,9
Drób	96,7	96,2	95,9
Przetwory mięsne i wędliny	99,9	98,8	98,6
Ryby i owoce morza	100,0	101,2	99,7
Mleko, sery i jaja	99,9	96,9	97,1
Artykuły mleczarskie	99,9	96,7	96,9
Mleko	99,9	95,9	96,3
Twarogi	99,4	97,8	98,0
Sery dojrzewające i topione	100,0	94,5	94,0
Jaja	99,6	97,7	98,0
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,3	94,4	93,6
Masło	100,0	90,8	89,9
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,5	93,4	91,5
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	98,3	95,7	96,2
Oleje roślinne	99,4	98,4	96,7
Owoce	100,5	109,0	101,7
Jabłka	98,3	136,3	105,2
Owoce cytrusowe	88,4	107,2	103,2
Banany	97,0	89,9	97,9
Warzywa	102,2	107,0	99,3
Ziemniaki	101,2	147,0	85,2
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,2	103,3	99,1
Cukier	100,2	118,0	91,0
Napoje bezalkoholowe	99,6	99,3	99,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
Pieczywo i produkty zbozowe	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
Mięso	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
Ryby i owoce morza	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
Mleko, sery, jaja	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
Tłuszcze	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
Owoce	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
Warzywa	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
Cukier i wyroby cukiernicze	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
Cukier	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
III. Średnia płaca ^a	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
Pieczywo i produkty zbozowe	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
Mięso	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
Ryby i owoce morza	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
Mleko, sery, jaja	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
Tłuszcze	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
Owoce	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
Warzywa	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
Cukier i wyroby cukiernicze	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
Cukier	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
III. Średnia płaca ^a	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1

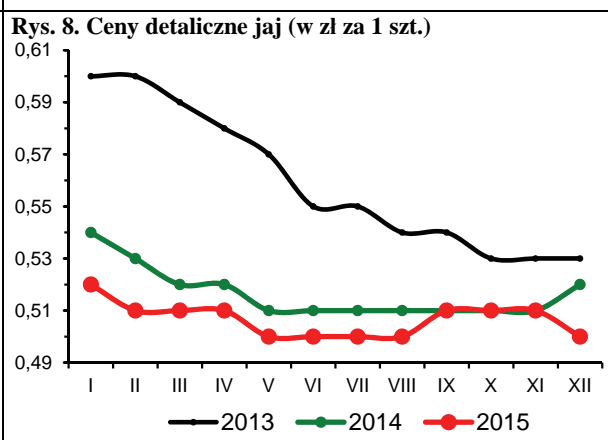
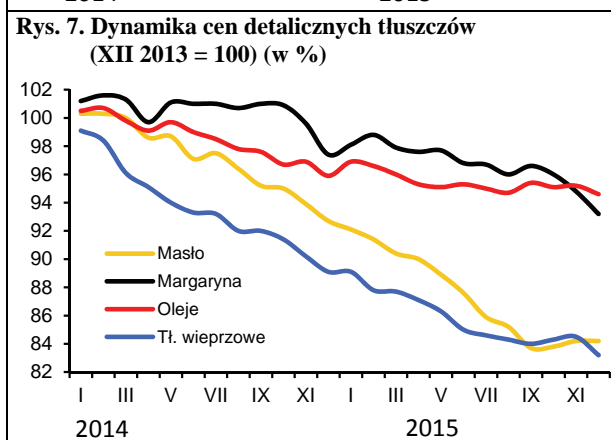
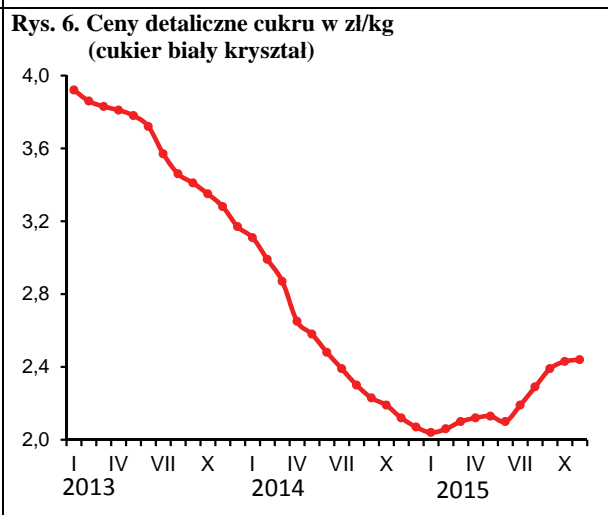
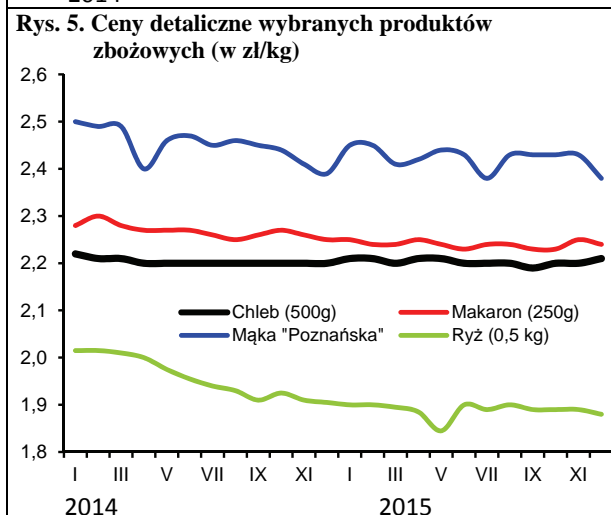
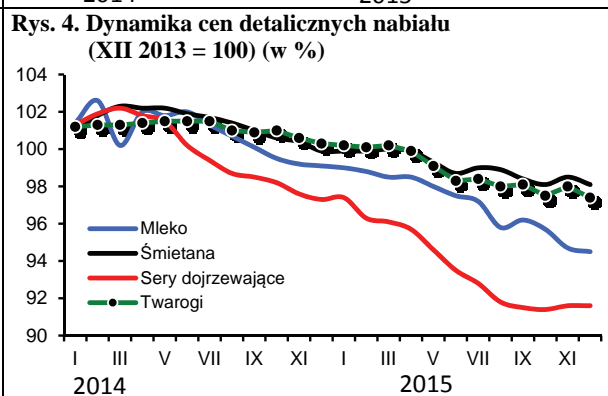
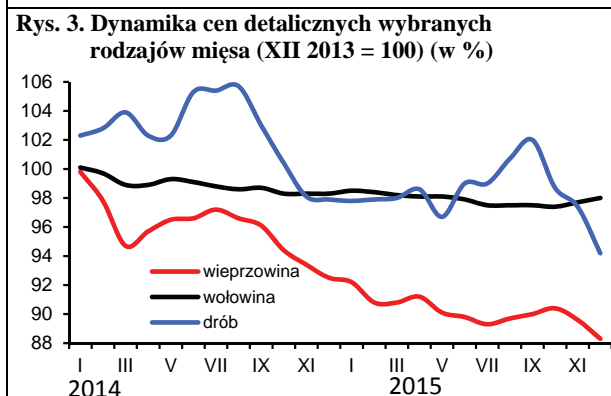
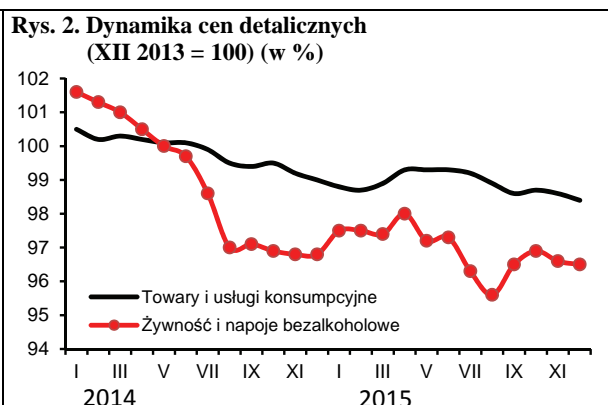
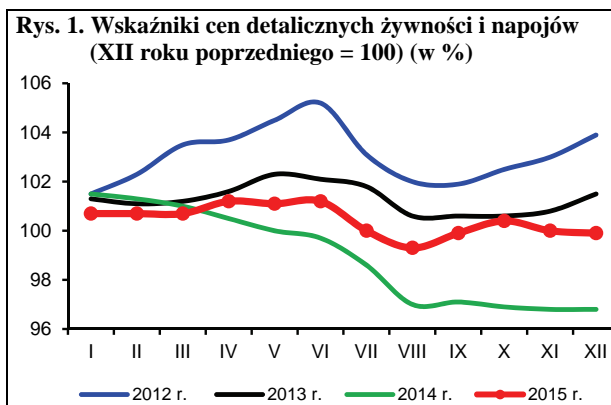
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2014 r. b – 2015 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,03	4,03	4,02	4,00	3,95	3,91	3,86	3,86	3,82	3,85	3,82	3,81
	b	3,80	3,80	3,79	3,77	3,79	3,80	3,78	3,80	3,79	3,78	3,79	3,76
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
	b	2,21	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,19	2,20	2,20	2,21
Makaron – 250 g	a	2,28	2,30	2,28	2,27	2,27	2,27	2,26	2,25	2,26	2,27	2,26	2,25
	b	2,25	2,24	2,24	2,24	2,24	2,23	2,24	2,24	2,23	2,23	2,25	2,24
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,50	2,49	2,49	2,40	2,46	2,47	2,45	2,46	2,45	2,44	2,41	2,39
	b	2,45	2,45	2,41	2,42	2,44	2,43	2,38	2,43	2,43	2,43	2,43	2,38
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,37	26,31	26,22	26,26	26,32	26,18	26,24	26,22	26,19	26,10	26,09	25,89
	b	25,94	25,87	25,90	25,94	25,90	25,80	25,93	25,96	26,01	26,02	26,12	26,05
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	33,71	33,38	33,13	33,06	33,31	32,97	32,90	32,49	32,64	32,53	32,48	32,45
	b	32,58	32,45	32,28	32,51	32,47	32,32	32,22	32,10	32,03	31,84	32,15	32,23
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,43	15,01	14,53	14,76	15,02	15,03	15,23	15,08	14,93	14,59	14,50	14,28
	b	14,34	13,98	14,02	14,07	13,96	13,81	13,84	13,89	14,00	14,09	13,98	13,79
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,20	7,31	7,47	7,32	7,31	7,63	7,56	7,75	7,39	7,15	6,91	6,93
	b	6,90	6,91	6,95	6,96	6,75	7,10	7,12	7,28	7,39	7,00	6,89	6,60
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	24,49	24,47	24,49	24,55	24,57	24,32	24,40	24,47	24,37	24,24	24,22	24,12
	b	24,34	24,18	24,22	24,34	24,46	24,42	24,27	24,22	24,24	24,09	24,22	24,01
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,90	15,83	15,84	15,87	15,80	15,75	15,90	15,80	15,98	15,94	15,70	15,63
	b	15,58	15,50	15,50	15,32	15,40	15,41	15,46	15,39	15,50	15,44	15,31	15,41
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,87	21,85	21,79	21,74	21,66	21,66	21,81	21,75	21,74	21,76	21,75	21,76
	b	21,96	21,79	22,08	22,26	22,41	22,63	22,60	22,80	22,81	23,04	23,16	23,43
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,98	3,01	3,05	3,00	3,01	3,03	3,00	2,98	2,95	2,94	2,94	2,95
	b	2,95	2,94	2,93	2,92	2,91	2,88	2,88	2,82	2,85	2,83	2,77	2,80
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,03	1,04	1,03	1,03	1,01	1,01	1,02	1,03	1,03	1,04	1,03	1,04
	b	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,36	13,48	13,53	13,47	13,52	13,46	13,49	13,44	13,51	13,45	13,44	13,35
	b	13,39	13,30	13,32	13,33	13,23	13,32	13,26	13,18	13,25	13,10	13,14	13,14
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	23,15	23,35	23,30	22,98	22,45	21,99	21,67	21,60	21,32	20,92	20,80	20,42
	b	20,29	19,86	19,93	19,76	19,33	19,03	18,95	18,43	18,41	18,33	18,26	17,98
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	6,15	6,16	6,25	6,23	6,23	6,22	6,26	6,23	6,24	6,19	6,07	6,05
	b	5,89	5,88	5,90	5,89	5,87	5,88	5,84	5,85	5,82	5,80	5,78	5,75
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,54	0,53	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,52
	b	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,50	0,50	0,50	0,51	0,51	0,51	0,50
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,76	4,75	4,74	4,66	4,68	4,60	4,61	4,57	4,49	4,49	4,42	4,37
	b	4,35	4,32	4,28	4,26	4,21	4,15	4,07	4,03	3,96	3,97	3,98	3,98
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	4,09	4,08	4,04	4,08	4,10	4,05	4,05	4,02	4,03	4,05	4,01	4,00
	b	3,93	4,01	3,90	3,98	3,99	3,95	3,94	3,91	3,95	3,87	3,88	3,89
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,66	6,59	6,52	6,42	6,47	6,37	6,32	6,23	6,18	6,11	6,14	5,94
	b	6,07	6,06	6,02	5,96	5,85	5,91	5,86	5,76	5,86	5,83	5,84	5,82
Słonina – 1 kg	a	7,00	6,93	6,67	6,55	6,43	6,34	6,35	6,29	6,30	6,25	6,17	6,12
	b	6,07	5,97	5,92	5,87	5,78	5,65	5,69	5,58	5,55	5,60	5,59	5,46
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,93	1,92	1,90	1,89	1,88	1,86	1,86	1,84	1,83	1,83	1,81	1,77
	b	1,78	1,74	1,74	1,73	1,73	1,71	1,72	1,71	1,71	1,71	1,70	1,69
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,11	2,99	2,87	2,65	2,58	2,48	2,39	2,30	2,23	2,19	2,12	2,07
	b	2,04	2,06	2,10	2,12	2,13	2,10	2,19	2,29	2,39	2,43	2,44	2,44
Jabłka – 1 kg	a	2,71	2,77	2,78	2,77	2,93	3,03	3,17	2,85	2,25	2,00	1,96	1,95
	b	1,99	1,98	2,03	2,36	3,00	3,38	3,56	3,37	2,99	2,81	2,70	2,66

Źródło: Dane GUS



Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W styczniu 2016 r. odnotowano wzrost popytu na wybrane środki produkcji dla rolnictwa, w tym głównie na nawozy mineralne i maszyny rolnicze, co skutkowało wyższymi cenami. Potaniały paliwa ropopochodne, co było następstwem kolejnego spadku cen ropy naftowej na światowych rynkach. Ceny pozostałych środków produkcji dla rolnictwa pozostały stabilne. Relacje cen większości środków produkcji do cen zbóż były nieznacznie gorsze niż w poprzednim miesiącu.

W styczniu 2016 r. nastąpił sezonowy wzrost popytu na nawozy mineralne, czemu sprzyjało rozpoczęcie wypłat dopłat bezpośrednich za 2015 r. Popyt był jednak wyraźnie mniejszy niż w latach poprzednich. Średni wzrost cen nawozów mineralnych w styczniu 2016 r. wyniósł 0,2%, w tym najsilniej podrożał superfosfat potrójny (o 0,5%) oraz fosforan amonu (o 0,4%). Ceny najbardziej popularnych nawozów azotowych pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne zdrożały o 0,8%, w tym najbardziej wzrosły ceny fosforanu amonu (o 7,8%). W najbliższych miesiącach w związku z sezonowym ożywieniem ceny nawozów mineralnych na krajowym rynku mogą nieznacznie wzrosnąć. Czynnikiem hamującym wzrosty ceny powinny być niskie ceny w handlu światowym.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż były nieco gorsze niż w poprzednim miesiącu. Na zakup 1 kg NPK w styczniu 2016 r. należało przeznaczyć równowartość 5,7 kg pszenicy, tj. o 0,1 kg więcej niż w grudniu 2015 r. oraz o 0,4 kg więcej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,2 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,9 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej poprawiły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 96 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg mniej niż w poprzednim miesiącu, i o 3 kg mniej niż rok wcześniej.

Wyraźnie, bo o 13,3% wzrosły w styczniu 2016 r. ceny nawozów wapniowych. W ujęciu rocznym nawozy wapniowe podrożały tylko o 1,0%.

W handlu światowym¹ ceny nawozów mineralnych zmalały o 5,1% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Na wyraźny spadek cen wpływ miały przede wszystkim obniżki cen mocznika² (o 10,8%) oraz fosforanu amonu³ (o 3,8%). Ceny soli potasowej⁴ zmalały o 1,7%, a superfosfatu potrójnego⁵ nie zmieniły się. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów na światowym rynku zmalały o 16,3%, w tym mocznik potaniał o 33,0%, fosforan amonu o 20,5%, a superfosfat potrójny i sól potasowa o 5,0%. Powodem obniżek cen nawozów mineralnych w handlu światowym są malejące koszty produkcji w związku z taniejącymi surowcami energetycznymi, a także słabnący popyt związany ze spadkiem cen podstawowych produktów rolnych. Indeks zmian cen żywności notowany przez FAO zmalał ze 178,9 pkt. w styczniu 2015 r. do 150,4 pkt. w styczniu 2016 r.

W styczniu 2016 r. odnotowano wyraźny spadek średnich cen bezpośrednich nośników energii, na co wpłynęły przede wszystkim obniżki cen paliw ropopochodnych w następstwie malejących cen ropy naftowej na światowych rynkach.



Aldon Zalewski



Arkadiusz Zalewski

Bezpośrednie nośniki energii potaniały średnio o 2,6%, w tym olej opałowy o 8,0%, gaz propan-butan o 7,8%, olej napędowy o 7,5%, a ceny benzyn obniżono o 5,1%. W ciągu 12 miesięcy ceny nośników energii obniżono średnio o 5,6%. Najbardziej w tym czasie potaniał olej opałowy (o 21,4%), gaz propan-butan (o 17,4%) oraz olej napędowy (o 12,6%). W najbliższych miesiącach ceny paliw ropopochodnych w Polsce powinny pozostać relatywnie niskie, czemu będą sprzyjać niskie ceny ropy naftowej na światowych rynkach.

W styczniu 2016 r. indeks zmian cen surowców energetycznych na światowych rynkach zmniejszył się o kolejne 15,3%. Ceny ropy Brent zmalały 18,3%, a gazu ziemnego⁶ zostały podwyższone o 0,9%. W ciągu 12 miesięcy ropa naftowa Brent potaniała o ponad 35%. Długookresowy trend spadkowy cen ropy naftowej w handlu światowym wynika przede wszystkim z utrzymującego się zwiększonego wydobycia przez kraje OPEC, słabnącego popytu ze strony Chin oraz rosnących zapasów w USA (czemu sprzyja wysoki poziom wydobycia ropy z łupków).

Maszyny rolnicze podrożały w styczniu 2016 r. średnio o 0,3%. Najbardziej podrożały rozrzutniki obornika (o 2,0%) oraz kultywatory (o 1,5%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 2,6%, w tym najsilniej zestawy uprawowo-siewne (o 12,0%).

Ceny materiałów budowlanych oraz środków ochrony roślin w styczniu 2016 r. pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W porównaniu ze styczniem 2015 r. środki ochrony roślin były droższe o 1,9%, ale materiały budowlane potaniały o 2,4%.

1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Vancouver

5 Notowania fob Tunis

6 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		I 2015	XII 2015	I 2016	I 2016 XII 2015	I 2016 I 2015	pszenicy kg	żywca wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	121,76	120,80	120,96	100,1	99,3	6,46	1,09
Saletra amonowa 34%N	„	140,72	138,84	138,80	100,0	98,6	6,10	1,03
Mocznik 46%N	„	158,96	157,44	157,60	100,1	99,1	5,12	0,87
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	93,96	91,64	91,92	100,3	97,8	6,87	1,16
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	161,16	163,08	163,88	100,5	101,7	6,13	1,03
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	207,36	222,60	223,48	100,4	107,8	5,22	0,88
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	168,16	169,52	169,68	100,1	100,9	4,23	0,71
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	192,00	193,60	194,08	100,2	101,1	5,18	0,88
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	75,08	66,91	75,80	113,3	101,0	1,89	0,32

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		I 2015	XII 2015	I 2016	I 2016 XII 2015	I 2016 I 2015	pszenicy kg	żywca wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,72	44,10	44,02	99,8	100,7	65,83	11,12
Dursban 480 EC	1 l	52,36	52,94	52,95	100,0	101,1	79,18	13,37
Decis Mega 50 EW	250 ml	35,05	35,73	35,78	100,1	102,1	53,51	9,04
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	36,86	39,57	39,54	99,9	107,3	59,13	9,98
Gwarant 500 SC	1 l	53,68	53,38	53,35	99,9	99,4	79,78	13,47
Miedzian 50 WP	1,5 kg	64,36	65,69	65,72	100,0	102,1	98,28	16,60
Roundup	1 l	34,77	35,48	35,58	100,3	102,3	53,21	8,98
Stomp 330 EC	1 l	41,70	42,95	43,00	100,1	103,1	64,30	10,86
Fusilade Forte	1 l	130,71	131,93	131,92	100,0	100,9	197,28	33,31
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,14	18,42	18,44	100,1	101,7	27,58	4,66
Środek gryzoniobójczy	1 kg	33,87	34,05	34,05	100,0	100,5	50,92	8,60

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje nośników energii do:	
		I 2015	XII 2015	I 2016	I 2016 XII 2015	I 2016 I 2015	pszenicy kg	żywca wiep. kg
Węgiel kamienny	1 t	775,94	769,95	770,36	100,1	99,3	1152,03	194,54
Koks opałowy	1 t	1063,38	1044,14	1044,21	100,0	98,2	1561,55	263,69
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,47	4,33	4,11	94,9	91,9	6,15	1,04
Olej napędowy	1 l	4,51	4,26	3,94	92,5	87,4	5,89	0,99
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,08	2,63	2,42	92,0	78,6	3,62	0,61
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,30	2,06	1,90	92,2	82,6	2,84	0,48
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,76	32,11	32,01	99,7	94,8	47,87	8,08
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,43	17,88	17,81	99,6	102,2	26,63	4,50
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	15,69	16,01	15,94	99,6	101,6	23,84	4,03
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	12,54	12,57	12,64	100,6	100,8	18,90	3,19
Energia elektryczna	10 kWh	6,49	6,59	6,59	100,0	101,5	9,85	1,66

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		I 2015	XII 2015	I 2016	I 2016 XII 2015	I 2016 I 2015	pszenicy kg	żywca wiep. kg
Cement	50 kg	22,14	21,20	21,26	100,3	96,0	31,79	5,37
Wapno	1 t	569,88	580,42	575,81	99,2	101,0	861,09	145,41
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	158,79	155,39	155,30	99,9	97,8	232,24	39,22
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3422,48	3306,57	3288,81	99,5	96,1	4918,21	830,51
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,53	13,02	13,01	99,9	96,2	19,46	3,29
Dwuteownik gruby	1 t	3501,09	3374,32	3361,36	99,6	96,0	5026,71	848,83
Błacha dachowa	1 m ²	29,29	28,60	28,58	99,9	97,6	42,74	7,22
Tynk „Atlas”	25 kg	52,70	51,63	51,53	99,8	97,8	77,06	13,01
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,18	1,14	1,14	100,0	96,6	1,70	0,29
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	700,05	691,85	693,32	100,2	99,0	1036,82	175,08
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	723,72	730,55	730,53	100,0	100,9	1092,46	184,48
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	78,98	71,36	70,90	99,4	89,8	106,03	17,90
Okno drewniane szklone	1 szt.	1770,72	1790,03	1768,78	98,8	99,9	2645,10	446,66
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1633,31	1657,37	1664,53	100,4	101,9	2489,20	420,34

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

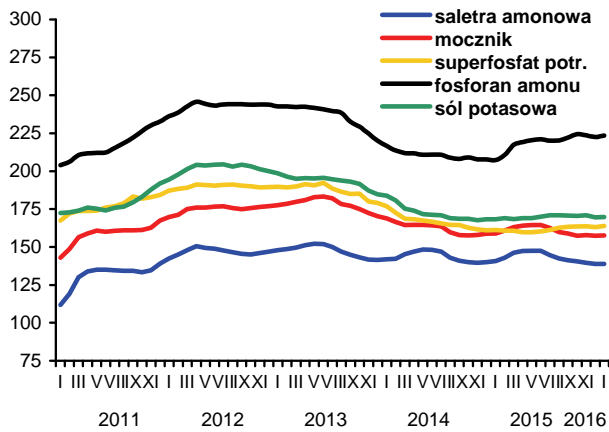
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	I 2015	XII 2015	I 2016	I 2016 XII 2015	I 2016 I 2015	pszenicy dt	żywca wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	538650,4	561272,0	563095,9	100,3	104,5	8420,76	1421,96
Kombajn do ziemniaków	80949,0	83225,1	83465,5	100,3	103,1	1248,18	210,77
Samochód dostawczy	101696,6	98952,1	99495,9	100,5	97,8	1487,90	251,25
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	49164,8	50234,0	51243,6	102,0	104,2	766,32	129,40
Siewnik zbożowy 27 redlic	21928,2	22217,5	22227,5	100,0	101,4	332,40	56,13
Ciągnik 90 kW	203112,3	210757,7	208087,7	98,7	102,4	3111,83	525,47
Ciągnik Ursus 11054	174952,3	175334,7	175349,0	100,0	100,2	2622,24	442,80
Przyczepa do ciągnika samowładowca	37055,7	37783,6	37887,9	100,3	102,2	566,59	95,68
Kopaczka elewatorowa	15269,3	15515,4	15563,8	100,3	101,9	232,75	39,30
Zestaw uprawowo-siewny	47020,4	52573,6	52680,9	100,2	112,0	787,81	133,03
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7138,7	7452,0	7491,5	100,5	104,9	112,03	18,92
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	47731,9	49040,6	49235,6	100,4	103,2	736,29	124,33
Opryskiwacz 400 l	5022,8	5184,1	5189,9	100,1	103,3	77,61	13,11
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	8187,3	8501,1	8495,4	99,9	103,8	127,04	21,45
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14247,4	14630,8	14692,4	100,4	103,1	219,72	37,10
Pług 4-skibowy	12109,3	12294,7	12314,2	100,2	101,7	184,15	31,10
Kultywator 2,1-2,8 m	4027,1	4188,3	4253,1	101,5	105,6	63,60	10,74
Dojarka 2 konwie ^a	8137,6	7996,9	7858,1	98,3	96,6	117,51	38,04
Dojarka z rurociągiem ^a	43911,2	43217,3	43544,9	100,8	99,2	651,19	70,29
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18260,7	18408,3	18497,9	100,5	101,3	276,62	389,49

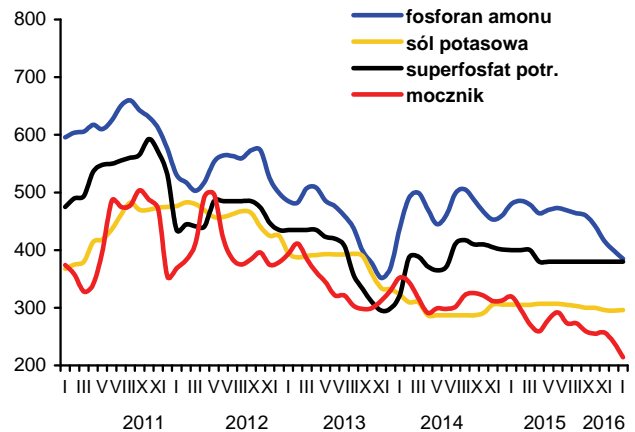
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

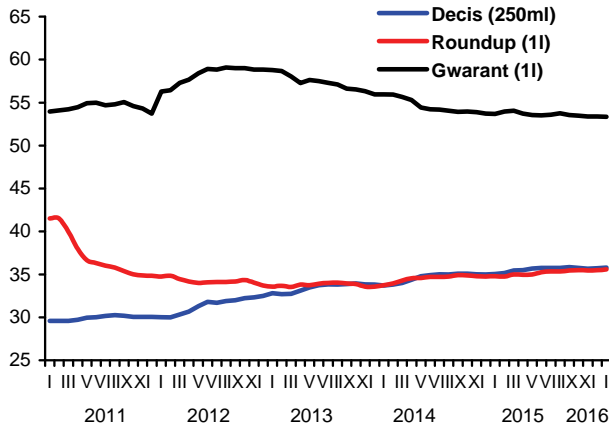
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)



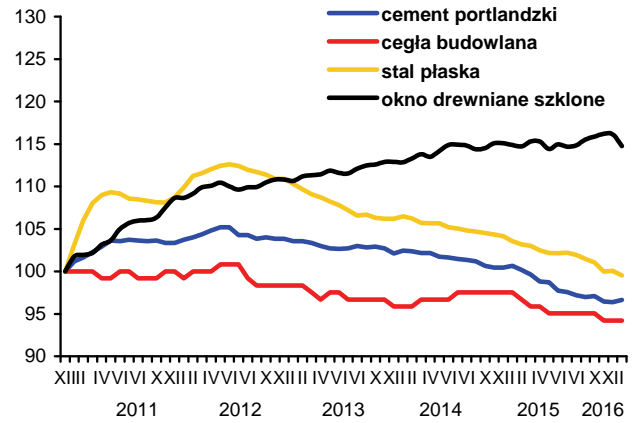
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t)



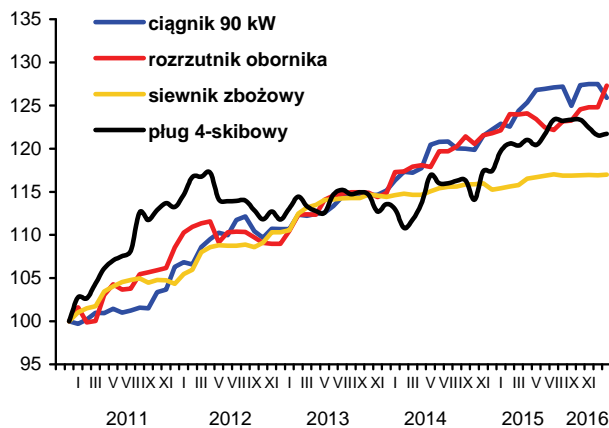
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)



Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)



Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)



Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

